

Rapport og planer (2009-2010).

Pr. 1. mars 2010.

Innhold

1 INNLEDNING.....	5
1.1 Høgskolens utvikling.	5
1.1.1 Status.....	6
1.1.2 Studier og studenter.	8
1.1.3 Faglig profil.	8
1.1.4 Faglig utvikling og samarbeid.	9
1.1.5 Internasjonal og nasjonal rolle.	11
1.1.6 Regional rolle.....	12
1.2 Styrets arbeid.	14
1.3 Forvaltning av fullmakter.....	14
1.4 Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).	15
1.5 Større investeringsprosjekter.	20
2 RESULTATRAPPORTERING for 2009.....	21
2.1 UTDANNING.....	21
2.1.1 Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.....	21
2.1.2 Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømmning.	30
2.1.3 Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.	36
2.1.4 Kvalitative styringsparametre.	41
2.2 FORSKNING.	48
2.2.1 De statlige høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.	48
2.2.2 Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.....	54
2.2.3 Kvalitative styringsparametre.	59
2.3 FORMIDLING.	62
2.3.1 Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.....	62
2.3.2 Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.....	64

2.3.3 Kvalitative styringsparametre.	68
2.4 FORVALTNING.	71
2.4.1 Høgskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.	71
2.4.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.	73
2.4.3 Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.	77
2.4.4 Kvalitative styringsparametre.	79
2.5 Øvrig rapportering.	83
2.5.1 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon.	83
2.5.2 Rapportering på kap. 281 post 01.	83
2.5.3 Rapportering på doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende.	84
2.5.4 Samfunnsikkerhet og beredskap.	85
2.5.5 HMS.	86
2.5.6 Brukerundersøkelser.	87
2.5.7 Økonomirapportering.	87
2.5.8 Rapportering til DBH.	87
2.5.9 Rapportering til selskapsdatabasen.	87
3 PLANER for 2010.	88
3.1 GENERELT.	89
3.1.1 Føringer fra Kunnskapsdepartementet.	89
3.1.2 Potensiell vekstkapasitet (økt opptakskapasitet).	90
3.1.3 Risikostyring.	95
3.1.4 Styring av kapasitet for enkelte utdanninger.	99
3.1.5 Likestilling.	100
3.1.6 Ethiske retningslinjer.	101
3.1.7 utfordringer i økonomiforvaltningen.	101
3.1.8 Forvaltning av bygninger og lokaler.	102
3.1.9 IKT.	102
3.1.10 Lærlinger.	103
3.2 UTDANNING.	104
3.2.1 Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.	104

3.2.2 Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.	108
3.2.3 Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.	114
3.2.4 Kvalitative styringsparametre.	118
3.3 FORSKNING.	123
3.3.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.....	123
3.3.2 De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrad, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.	127
3.3.3 Kvalitative styringsparametre.	131
3.4 FORMIDLING.	136
3.4.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.	136
3.4.2 Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.	137
3.4.3 Kvalitative styringsparametre.	140
3.5 FORVALTNING.	143
3.5.1 Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.	143
3.5.2 Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.	148
3.5.3 Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.	155
3.5.4 Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.	157
3.5.5 Kvalitative styringsparametre.	159
3.6 DISPONERING AV TILDELTE MIDLER FOR 2010.	161

1 INNLEDNING.

Kunnskapsdepartementet fastsatte krav til rapportering for 2009 i brev av 18.12.08 "Statsbudsjettet for 2009 kap. 275 - Tildelingsbrev for Høgskolen i Bodø". I tilsvarende brev av 18.12.09: "Statsbudsjettet for 2010 kap. 260 - Tildelingsbrev for Høgskolen i Bodø" er det fra departementets side presisert en del endringer - både m.h.t. rapporteringen for 2009, og m.h.t. målstruktur for 2010.

Høgskolen i Bodø har lagt dette til grunn for utarbeidelse av Rapport og planer (2009-2010), implisitt den malen for rapportering som Departementet har gitt i avsnitt 4.2. i "Tildelingsbrevet" for 2009.

1.1 Høgskolens utvikling.

Høgskolen i Bodø har de siste årene vært preget av en rivende utvikling. Dette gjelder både innen forskning og undervisning, innen infrastruktur og i forhold til samarbeidsrelasjoner med arbeids- og næringsliv i regionen.

Utkast til søknad om akkreditering av Høgskolen i Bodø som Universitetet i Nordland ble sendt NOKUT 08. september 2009. NOKUT bekreftet 29. oktober 2009 å ha mottatt en komplett søknad, og NOKUT startet arbeidet med å søke etter medlemmer til den sakkyndige komiteen. I brev datert 17. desember oversendte NOKUT forslag til komité sammensetning. Forslaget ble akseptert av Høgskolen i Bodø uten merknader og komiteen ble formelt oppnevnt av NOKUT 15. januar 2010. Den sakkyndige komiteen vil avlegge sitt institusjonsbesøk i uke 17 (27. og 28. april 2010). Det forventes en endelig avklaring omkring høgskolens søknad om akkreditering og etablering av Universitetet i Nordland i løpet av høsten 2010.

De formelle kravene til universitetsetablering i Bodø vil innebære at det i fylket er bygget ut flere forskerutdanninger og på den måten stimuleres det også til bygging av forskningsmiljøer og til økt forskningsinnsats. Dette vil i seg selv bidra til at det åpnes for nye muligheter når det gjelder tilgang på forskningsmidler. Universitetsetableringen vil følgelig bidra til en nødvendig og betydelig økt forskningsinnsats i Nordland og i landsdelen, noe som er høyst nødvendig ut fra det faktum at forskningsinnsatsen i Nordland er svært lav sammenlignet med landet for øvrig.

Etableringen av Universitetet i Nordland vil også ha betydelige effekter for utvikling i den regionen hvor forskningen pågår og institusjonen ligger. Universitetet i Nordland vil derfor ha stor betydning for verdiskapingen i regionen. Den valgte fagprofilen sikrer god relevans i forhold til regionalt arbeids- og næringsliv.

Styret for HBO, ledelsen, personalet, studentene og mange eksterne samarbeidspartnere, har de siste årene hatt stor fokus på høgskolens framtid, og utviklingen av nye mål og ambisjoner basert på det fundamentet som tidligere er skapt. Dette arbeidet pågår fortsatt med full styrke, og har utkrystallisert seg i en fagprofil og en klar målsetting om å utvikle institusjonen til et universitet, basert på de kriterier Stortinget har vedtatt gjennom behandlingen av Stortingsmelding nr. 27 (2000/2001): Gjør din plikt – Krev din rett. Kvalitetsreform av høgre utdanning.

Utviklingen av bachelor-, master og Ph.D.- program, som universitetsprofilen innebærer, vil i stor grad resultere i unike og komplementære tilbud til Universitetet i Tromsø, og i forhold til statlige høyskoler i landsdelen. Dette er også bakgrunnen for at universitetsstrategien har bred oppslutning i landsdelen.

Utviklingen av Universitetet i Nordland vil både imøtekomme et nasjonalt forskningsbehov innenfor viktige fagområder, samt særegne behov for kompetanseutvikling og samfunnsutvikling innenfor regionen. Ifølge evalueringen av norsk forskerutdanning er det også et nasjonalt behov for å øke tilbøyeligheten til å gjennomføre doktorgradsstudier innenfor de fleste fagområder, dersom vi for eksempel sammenligner med de andre nordiske land. Disse landene har et betydelig større antall utdanningsinstitusjoner som tilbyr forskerutdanning. Det er derfor rimelig å anta at en økning av antallet forskerutdanningstilbud er nødvendig for å øke tilbøyeligheten til å gjennomføre doktorgradsstudier. HBO har på denne bakgrunn arbeidet videre med helt sentrale problemstillinger knyttet til organisering av forskningsaktiviteten i regionen. Dette har resultert i videreutviklingen i Mørkvedbukta og etableringen av Kunnskapsparken i Bodø, noe som i stor grad har bidratt til et bedre samarbeid mellom forsknings- og utdanningsmiljøet og det regionale næringslivet. Arbeidet med å videreutvikle randsonen, bl.a. den fremtidige tilknytningsformen for Nordlandsforskning, har hatt høy prioritet også det siste året, hvor Høgskolen går inn med en eierandel på 51 % i Nordlandsforskning A.s.

1.1.1 Status.

Høgskolen i Bodø (HBO) ble etablert i 1994 etter samorganiseringen av de tre høyskolene som da befant seg i Bodø: Nordland distriktshøgskole (1971)/Høgskolesenteret i Nordland (1985), Bodø Lærerhøgskole (1950) og Nordland Sykepleierhøgskole (1920).

Høgskolen i Bodø har utviklet et omfattende spekter av forsknings-, utviklings- og utdanningsaktiviteter som bygger på det faglige fundamentet som lå i de tre tidligere høyskolene. Institusjonen gir i dag utdanningstilbud innenfor hele gradsstrukturen, både på høyskolekandidat-, bachelor-, master- og PhD- nivå, i tillegg til lærerutdanning og en rekke andre studieprogram, samt etter- og videreutdanningstilbud.

Høgskolen har gjennom mange år gitt tilbud om studier på høyere grads nivå, også før samorganiseringen i 1994 – både gjennom samarbeid med universiteter (hovedfagssamarbeid), og gjennom egen faglig godkjenning. Etableringen av Høgskolesenteret i Nordland i 1985 innebar at høgskolen selv kunne utdanne siviløkonomer, og fikk mulighet til å tilsette professorer. De siste tre tiårene har man bygd opp en solid utdannings-, forsknings-, formidlings- og utviklingsaktivitet i institusjonen.

Institusjonen har økt tilfanget av studenter og ansatte i perioden 1994 – 2009 betraktelig. I 1994 var det registrert 2967 studenter og 307 årsverk, mot tilsvarende 5052 studenter (pr. 1.10.09) og 505,5 årsverk (pr. mars 2009). Fra 2007 til 2008 hadde Høgskolen i Bodø den største prosentvise økningen i studenttallet nasjonalt, hvor vi registrerte en økning på om lag 20 %. Fra 2008 til 2009 økte studenttallet ytterligere, med 8.1 %.

Høgskolens faglige virksomhet er organisert i fire fakulteter, som har ansvaret for ulike disiplinære og profesjonsrettede bachelor- og masterprogrammer, samt forskning og

formidling som naturlig hører inn under respektive fakultets fagområder. Fakultetene har det faglige ansvaret for hvert sitt doktorgradsprogram: Handelshøgskolen i Bodø (HHB) for PhD i bedriftsøkonomi, Profesjonshøgskolen (PHS) for PhD i studier av profesjonspraksis, Fakultetet for samfunnsvitenskap (FSV) for PhD i sosiologi og Fakultetet for biovitenskap og akvakultur (FBA) for PhD i akvakultur. De to siste doktorgradene (PhD i studier av profesjonspraksis og PhD i akvakultur) ble akkreditert av NOKUT, og godkjent etablert av Kunnskapsdepartementet, i vårsemesteret 2009.

Siden midt på 1980-tallet har høgskolen oppført moderne utdannings- og forskningsbygg. Infrastrukturen er kontinuerlig utviklet for å imøtekomme nye krav innenfor utdanning og forskning. Det foreløpige siste bygget på hovedcampus ble oppført i 2003/2004, og består av moderne og formålstjenlige lokaliteter for blant annet høgskolens fagbibliotek, undervisning og ulike typer av arbeidsplasser for studentene. Totalt har høgskolen økt forsknings-, undervisnings- og kontorarealet fra ca. 33 000 m² i 1994 til nærmere 50 000 m² i 2009.

Høgskolens hovedanlegg i Bodø, inklusive idrettsanlegg og marin forskningsstasjon, er i dag et moderne og funksjonelt campusområde. Dessuten disponerer høgskolen infrastruktur som gir grunnlag for en omfattende desentralisert utdanningsvirksomhet, bl.a. i Mo i Rana og på Stokmarknes.

I 2005 ble høgskolens kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT, noe som er en forutsetning for å få akkreditering som en høyere utdanningsinstitusjon i Norge. Høgskolen er i gang med en revidering av kvalitetssikringssystemet, og styret har behandlet og vedtatt grunnlaget for videreutvikling av kvalitetsarbeidet i institusjonen (blant annet basert på nytt kriteriesett fra NOKUT). Høgskolen ble høsten 2009 orientert om at NOKUT vil evaluere høgskolens kvalitetssikringssystem i løpet av 2011. Kvalitetsreformen i høyere utdanning, som Stortinget vedtok innført f.o.m. høsten 2003, er implementert i, og ligger til grunn for, høgskolens totale virksomhet.

De siste årene har høgskolen gått gjennom flere nasjonale faglige og systemmessige evalueringer og akkrediteringer, med gode resultater. Dette gjelder for eksempel akkreditering av sykepleierutdanningene i Bodø og i Mo i Rana, og den nasjonale evalueringen av allmennlærerutdanningen (alle i regi av NOKUT). I tillegg viser Stud.mag.-undersøkelser at studentene er meget godt fornøyde med studiesituasjonen ved HBO.

Høgskolen i Bodø er i dag en solid og betydelig aktør når det gjelder utdanning, forskning og kunnskapsformidling; og mye av høgskolens aktivitet skjer i nært samarbeid med næringslivet, offentlig sektor og faglige samarbeidspartnere både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Høgskolen, Studentsamskipnaden i Bodø og Studentorganisasjonen i Bodø har et tett og godt samarbeid, både på ledernivå og ellers i organisasjonen. Ledere og tillitsvalgte møtes jevnlig for å diskutere felles utfordringer og for å informere hverandre om viktige saker. Høgskolens ledelse er representert i studentsamskipnadens styre. Det er også utviklet en god kultur for felles samarbeid og prosjekter innenfor ulike områder som studentvelferd, kontaktmøter med studentene og utvikling av Bodø som studieby.

1.1.2 Studier og studenter.

Med godt over 5000 studenter er Høgskolen i Bodø blant de største høgskolene på landsbasis.

Høgskolen er en av de mest differensierte, med et bredt fagtilbud innenfor tradisjonelle universitetsfag, næringsrettede og yrkesfaglige tilbud. Høgskolen har et godt kvalifisert faglig miljø, med stor grad av stabilitet innen spesielle kompetanseområder. De veletablerte studiestedene i Mo i Rana og på Stokmarknes gjør at høgskolen har et stort geografisk nedslagsfelt. Totalt er nærmere 1000 av høgskolens studenter tilknyttet studiestedene i Mo i Rana og på Stokmarknes. I tillegg gir institusjonen undervisning på øvrige deler av Helgeland samt i Arran i Tysfjord, både innenfor den ordinære bevilgningen og som etter- og videreutdanningsprosjekt i samarbeid med arbeids- og næringslivet i regionen. Det er gjennom de siste årene, som forutsatt fra Stortinget, etablert flere desentraliserte studietilbud spredt over hele fylket. Den geografiske spredningen gir store studentgrupper mulighet til å få utdanning i sine nærområder. Det pågår for tiden et omfattende arbeid internt i høgskolen for en ytterligere styrking av IKT- kompetansen, slik at flere tilbud kan nettbaseres, samt å legge til rette for økt bruk av elektroniske verktøy i undervisningen.

Nordland fylke har fortsatt et av landets dårligste tilbud nå det gjelder høyere utdanning, målt i antall studieplasser i forhold til befolkningsgrunnlaget. Samtidig er andelen personer med høyere utdanning i befolkningen svært lav, blant de laveste i landet. Dette gjør at høgskolen fortsatt står overfor store utfordringer når det gjelder organisering av undervisningen, samt å sikre tilgjengelighet til utdanning for større grupper. Den satsingen som har vært gjennomført de siste årene har sikret en relativt god studentrekruttering til høgskolen. Kvalitetsreformen, realkompetansereformen og livslang læring har vært sentrale begreper i høgskolens planlegging de siste årene.

1.1.3 Faglig profil.

Høgskolen i Bodø har ansatte med undervisnings- og forskerkompetanse, samt relevant utstyr og lokaler, som imøtekommer de normer og krav som stilles for å kunne tilby studier på lavere og høyere grads nivå, inklusive de fire doktorgradsprogrammene som er akkreditert og etablert ved institusjonen.

Høgskolen har en faglig profil og innretning som på flere områder både er unik og komplementær i nasjonal sammenheng. De fire fagområdene som gir doktorgradsutdanning har både regional, nasjonal og internasjonal betydning, og høgskolens faglige profil kjennetegnes av en relevant og attraktiv studieportefølje - både på lavere og høyere grad. Institusjonen er også kjent for å ha en nærhet til - og godt samarbeid med – arbeids- og næringslivet. En stor del av den faglige aktiviteten ved høgskolen er internasjonalt orientert og har spesielt fokus på bærekraftig utvikling i nordområdene.

Høgskolen i Bodø har siden 1994 tatt opp og utdannet kandidater på hovedfags-/mastergradsnivå, og tilbød i 2009 17 forskjellige mastergradsutdanninger, enten akkreditert av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) og godkjent etablert av Kunnskapsdepartementet, eller godkjent av institusjonens styre i de tilfeller der mastergradsutdanningene ligger under et av våre doktorgradsområder. Institusjonen har siden år 2000 gitt tilbud om doktorgradsutdanning i bedriftsøkonomi, og har hatt jevnlig opptak av

PhD-studenter innenfor dette programmet. Høgskolen har pr. juli 2009 utdannet totalt 20 doktorer innenfor fagområdet bedriftsøkonomi. Den bedriftsøkonomiske forskningen generelt, og forskerutdanningen spesielt, er nært koblet til arbeids- og næringslivet i landsdelen, og utgjør både direkte og indirekte et viktig bidrag til regionale virksomheters verdiskapning.

I 2005 fikk institusjonen rett til å utdanne doktorer også innenfor fagområdet sosiologi, og det har vært løpende opptak av nye studenter til dette programmet i hele perioden. Høgskolen i Bodø har pr. juli 2009 uteksaminert 2 PhD- kandidater i sosiologi.

I april 2009 fikk Høgskolen i Bodø rett til å utdanne doktorer innenfor studier av profesjonspraksis, og i mai 2009 fikk institusjonen akkreditert doktorgradsprogrammet i akvakultur. Høgskolen har tatt opp de første studentene til disse to doktorgradsprogrammene i 2009, og vil med det utdanne doktorer innenfor alle institusjonens 4 doktorgradsprogrammer i løpet av kort tid.

Høgskolen i Bodø legger også til rette for forsknings- og utviklingsarbeid innenfor alle områder hvor det gis bachelor- og masterutdanning, og den faglige virksomheten bygger dessuten på aktiv deltakelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Forsknings- og utviklingsvirksomheten ved institusjonen har blitt stadig mer omfattende ved at forskerkompetansen blant høgskolens ansatte er vesentlig styrket, både gjennom nyrekruttering og kompetanseutvikling av institusjonens vitenskaplige personale. Innenfor institusjonens prioriterte fagområder har forsknings- og utviklingsvirksomheten høy faglig kvalitet, som blant annet gjenspeiles i at høgskolens personale løpende publiserer sine forskningsbidrag i nasjonale og internasjonale vitenskaplige tidsskrift og i bøker på anerkjente forlag.

Institusjonens faglige profil kjennetegnes av et bredt tilbud innenfor nærings- og profesjonsrettede studier og disiplinære studier. Møte mellom disiplinære fag og profesjonsfag er noe som kjennetegner både forskning og undervisningsprofilen til høgskolen. Videre representerer den aktiviteten som institusjonen har hatt gjennom desentraliserte og fleksibelt organiserte tilbud, samt tilbud til spesielle deler av befolkningen, en profil som er godt tilpasset utviklingsbehovet i Nordland og i Nord-Norge. Her kan spesielt nevnes studietilbud og FoU-virksomhet for den lulesamiske befolkningen (Árran Lulesamiske senter i Tysfjord), samt høgskolens mange desentraliserte og/eller fleksibelt organiserte utdanninger flere steder i fylket - blant annet i Vesterålen, i Mo i Rana og i Brønnøysund.

1.1.4 Faglig utvikling og samarbeid.

Den faglige utfordring ligger, slik høgskolen ser det, langs to dimensjoner; spesialisering i dybde og fleksibilitet i bredde. Høgskolen har brukt mye tid på å meisle ut en fagprofil tilpasset både egne utfordringer og det å være nasjonalt fremragende innenfor enkelte områder. Den foreliggende fagprofilen, og Universitetet i Nordlands profil, har angitt veivalgene de siste årene. Fagprofilen definerer hvilke fagområder som skal etableres, styrkes eller videreutvikles. Det er også lagt vekt på en sterkere prioritering av etter- og videreutdanningstilbud. Fagprofilen vil fortsatt være styrende for høgskolens videre aktivitet.

Styret for Høgskolen i Bodø har videreført arbeidet med å legge grunnlaget for utvikling av Høgskolen i Bodø til universitet. Det er derfor vedtatt en universitetsstrategi med mål, strategier og tiltak for å understøtte utviklingen av Høgskolen i Bodø til et kommende universitet. Høgskolen i Bodø skal utvikles til å bli et spesialisert og moderne universitet ved at det bygges på den faglige plattform som særpreger høgskolens faglige virksomhet. Med basis i grunn- og profesjonsutdanninger skal det gis utvalgte master- og doktorgradsutdanninger. Dette kan best skje ved at universitetet bygges og utvikles gjennom et gjensidig og forpliktende samarbeid med arbeids- og næringsliv, forvaltning og eieren, dvs. de politiske myndighetene. Det har i 2009 vært avholdt en rekke møter med interkommunale/regionale myndigheter og nærings- og arbeidsliv for å styrke samarbeidet og forankre satsingen videre. Dette har også utløst økonomiske bidrag for å sikre utviklingen videre (f.eks. gjennom DA Utviklingsprogram).

Hovedutfordringene som kunnskapssamfunnet stiller til utdannings- og forskningsinstitusjonene generelt, er at de må være nytenkende og omstillingsvillige. Høgskolen i Bodø vil bruke faglig kraft og ressurser for å sikre faglig kvalitet, og forventer at nasjonale myndigheter gir høgskolen rammebetingelser og faglig ansvar som gjør at institusjonen kan gi enda betydeligere bidrag innen utdanning og forskning, både regionalt og nasjonalt.

Til tross for at vi i Nordland har tre høgskoler og Nordlandsforskning, samt Forskningsparken i Narvik og Kunnskapsparken i Bodø og på Mo, er forskningsinnsatsen i vårt fylke meget beskjeden – faktisk så lav at vi ligger langt under det som er gjennomsnittet i landet. Etableringen og utviklingen av Universitetet i Nordland vil bidra sterkt til å endre denne situasjonen!

I løpet av 2009 har det vært tatt flere initiativ i forhold til de øvrige høgskolene i fylket (Nesna og Narvik), samt i forhold til Høgskolen i Harstad, hvor samhandling og samarbeid har vært satt på dagsorden. Samarbeidstiltak omfatter både fagtilbud og administrative/infrastrukturmessige forhold. Eksempler her er samarbeid med Høgskolen i Nesna omkring infrastruktur, administrasjon og fagtilbud på Helgeland - og da spesielt i Mo i Rana. I forhold til Narvik og Harstad har vi samarbeid om fagtilbud (MBA- program, Ingeniørutdanning og Vernepleierutdanning). Høgskolen i Bodø har også hatt et nært samarbeid med de øvrige institusjonene i Nord- Norge som har gått over fra MSTAS til FS som studie- og studentadministrativt system. I tillegg til Høgskolen i Bodø, har både Høgskolen i Finnmark, Samisk Høgskole, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Narvik deltatt i dette samarbeidet.

Høgskolen i Bodø følger utviklingen i Nordland og i Nord-Norge nøye, m.h.t. organiseringen av høgre utdanning i landsdelen. Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø fusjonerte pr. 1.1.09. Det ligger øvrige utfordringer i landsdelen, og da spesielt i Nordland, som vi mener vil kreve fortsatt oppmerksomhet i 2010 - både fra Kunnskapsdepartementet, og fra de statlige høgskolene i fylket. Høgskolen i Bodø er beredt til å videreføre et konstruktivt og forpliktende samarbeid, for å sikre en utvikling som gir et best mulig grunnlag for å imøtekomme utfordringene innenfor høgre utdanning og forskning i landsdelen. Den nylig fremlagte utredningen fra Nordlandsutvalget gir et godt grunnlag for arbeidet med å videreutvikle den

høgre utdanningsstrukturen i Nordland. Det henvises til eget kapittel om Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).

1.1.5 Internasjonal og nasjonal rolle.

Internasjonal virksomhet er en integrert del av det faglige arbeidet ved institusjonen, blant annet basert på fagpersonalets deltakelse i internasjonale nettverk og konferanser, utvikling og etablering av fellesgrader (joint degrees), samt bilaterale utvekslingsavtaler både for fagpersonale og studenter. Det er organisert internasjonale utvalg både på institusjons- og fakultetsnivå, og disse har blant annet en viktig strategisk rolle m.h.t. satsing og utvikling. Dette legger et godt grunnlag for at den videre utviklingen av institusjonen vil ha en bred internasjonal innretning.

Høgskolen har samarbeidspartnere i Europa, Amerika, Asia og Afrika, med en hovedorientering mot Russland, Norden og Europa. Studentutveksling inn/ut og fagstabens internasjonale mobilitet har økt, og institusjonen har vedtatt at dette er forhold som skal prioriteres ytterligere. Videre skal også andelen av studietilbud med engelsk som undervisningsspråk økes for å legge bedre til rette for studenter (og ansatte) som kommer eller ønsker å komme til institusjonen.

En stor del av nærings- og samfunnslivet i Nord-Norge har sterk internasjonal orientering. Høgskolen i Bodø har over lang tid utviklet et betydelig internasjonalt samarbeid som sammen med andre institusjoner imøtekommer den utfordringen landsdelen har. Institusjonen hadde i 2009 totalt 104 avtaler om internasjonal utveksling og 150 aktive samarbeidsavtaler på ulike nivå med høyere forsknings- og utdanningsinstitusjoner i utlandet. Totalt registrerte HBO 168 ut- og innreisende studenter i 2009 på mer enn tre måneders opphold, og 465 studenter med utenlandsk statsborgerskap ved høgskolen totalt sett.

Høgskolens satsing over mange år på forsknings- og utdanningssamarbeid i nordområdene har vist seg å få stor betydning både regionalt og nasjonalt, og HBO er i dag ledende i nasjonal sammenheng innenfor utdannings- og forskningssamarbeid med Russland. Ett av mange resultater av dette samarbeidet er at høgskolen i perioden 1991 – 2008 utdannet ca. 2500 studenter på felles utdanningsprogram med russiske institusjoner, mer enn 500 forskningspublikasjoner med fokus på nordområdene og en rekke seminarer og konferanser både i Norge og Russland.

Høgskolen i Bodø har initiert og iverksatt flere aktiviteter nasjonalt så vel som internasjonalt. Etter at Nordområdene (High North) er blitt et nasjonalt strategisk satsingsområde, har aktiviteten ved høgskolen økt ytterligere. Dette gjelder for eksempel enkeltstående forskningsprosjekt, publiseringer, utdanningstiltak og samarbeidsrelasjoner til andre institusjoner i nordområdene. Disse aktivitetene foregår ved alle de fire fakultetene ved høgskolen, og noen av aktivitetene er skilt ut i Nordområdesenteret, som blant annet har egen enhet med særlig fokus på næringslivets behov og muligheter i nordområdene. Samarbeidet med SiU (Senter for internasjonalisering av høyere utdanning) er meget godt, og høgskolens rolle og innsats i nordområdene blir positivt omtalt fra SiUs side.

Høgskolen i Bodø har etablert felles mastergradsstudier (joint degrees) i samarbeid med russiske undervisningsinstitusjoner. MSc in Energy Management, som startet første gang

høsten 2005, er et godt eksempel på et slikt studium. Studiet tar opp 15 norske og 15 russiske studenter årlig. HBO har også et felles mastergradsstudium i Sustainable Management (MSc) i samarbeid med russiske undervisningsinstitusjoner. For øvrig er det etablert forskningsprosjekter for å belyse økonomiske problemstillinger innenfor olje- og gassektoren, fiskerisektoren, reiseliv, risiko og omdømme, samt prosjekter knyttet til næringslivsutvikling og urbefolkningsinteresser. I tillegg arrangeres det flere seminarer og konferanser i Norge og Russland som har som mål å øke aktiviteten mellom norsk og russisk næringsliv. Høgskolen har også fått det faglige koordineringsansvaret for det nyetablerte Center for High North Logistics. I dette senteret arbeides det særlig med logistikk i nordområdene.

Av andre aktiviteter i nordområdene, kan utdannings- og forskningsnettverket University of the Arctic spesielt fremheves. Her har Høgskolen i Bodø ansvar for den engelskspråklige bachelorutdanningen "Bachelor of Circumpolar Studies" (bachelor i nordområdestudier). I denne utdanningen, som gjennomføres i samarbeid med blant annet russiske universiteter, tilbyr Høgskolen i Bodø 100 studiepoeng i en kombinasjon av nettbasert og lokal undervisning. Samarbeidet gjennom University of the Arctic har også ledet fram mot en engelskspråklig masterutdanning i sosialt arbeid, og det foreligger planer for utvikling av ytterligere utdanningstilbud. University of the Arctic, som er et samarbeidsnettverk bestående av universitet, høgskoler og organisasjoner som har et særlig fokus på høyere utdanning og forskning i og om nordområdene, representerer også en ramme for forskningsmessig samarbeid. Høgskolen i Bodø medvirker blant annet i to tematiske forskningsnettverk knyttet til henholdsvis sosialt arbeid og energi.

Høgskolens internasjonale arbeid er forankret i *Strategy for internationalization at Bodø University College 2009- 2012*. I denne skal blant annet følgende vektlegges:

- Det internasjonale engasjementet skal bli ytterligere helhetlig og systematisk.
- Det skal utvikles enda flere engelskspråklige studietilbud.
- Hovedfokus på Russland skal konsolideres og videreutvikles.
- Antall studenter inn-ut i internasjonal studentutveksling skal økes

En gjennomgang av reiseaktiviteten ved institusjonen viser en betydelig økning av reiser til internasjonale destinasjoner de siste årene, med en økning i budsjett og regnskapsmessig forbruk tilsvarende ca. 8 % (ca. 1,7 mill. kroner over 4 år). Reiser internasjonalt vil fortsette å øke i tiden fremover som et resultat av høgskolens satsing.

1.1.6 Regional rolle.

Nordland fylke har over 50 % av Nord-Norges befolkning, og er et tyngdepunkt både befolkningsmessig og næringsmessig. Indeks Nordland har i framstillingen av økonomi og samfunnsutvikling for 2009 blant annet konstatert at Nordland står for over 56 % av privat omsetning i Nord-Norge. Det har vært en langt sterkere vekst i Nordland enn i øvrige deler av landsdelen de siste seks - sju årene. Nordland har sterke positive drivkrefter fra vekst i internasjonalt orientert industri og relatert tjenesteproduksjon. Her kan nevnes teknisk avansert solcelle- produksjon, havbruk og metallproduksjon som har oppnådd gode resultater når det gjelder effektivitet og miljøhensyn. Behovet for kompetansebaserte tjenester og høyt

utdannet arbeidskraft er tiltakende. Et voksende næringsliv er avhengig av tilgangen på høyt utdannet merkantil og teknologisk kompetanse for å være konkurransedyktig i fremtiden.

Høgskolen i Bodø virker i en landsdel hvor forskningsinnsatsen og utdanningsnivået er betydelig lavere enn i landet for øvrig. Dette gjelder Nord-Norge generelt, og Nordland spesielt. Statistikk viser at Nordland har en betydelig netto eksport av ungdom som satser på høyere utdanning og videre kompetanseoppbygging, og at dette er ungdom som i begrenset grad kommer tilbake til fylket etter endt utdanning.

Oppbyggingen av Høgskolen i Bodø har gitt et faglig løft i regionen og landsdelen, med relevante utdannings- og forskningsaktiviteter som skaper grunnlag for aktiviteter, beslutninger og innovasjoner. Høgskolen ønsker å oppnå større autonomi, og derigjennom økt faglig fleksibilitet som kan bidra til utvikling av utdanningene og solide og relevante forskningsmiljøer.

Den videre utviklingen av Høgskolen i Bodø skal bidra til at Nord-Norge blir en betydelig sterkere forsknings- og utdanningsarena, noe som er i tråd med målsettingen om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Dette gjenspeiles først og fremst i den faglige profilen ved institusjonen. Høgskolen i Bodø vil være pådriver for å utvikle samarbeidsrelasjoner med de andre utdannings- og forskningsmiljøene, både i Nordland fylke og i Nord-Norge som helhet. Institusjonen ønsker fortsatt å bidra til at innsatsen i høyere utdanning og forskning i landsdelen blir bedre koordinert og målrettet i forhold til landsdelens behov og muligheter.

Høgskolen i Bodø har en viktig nasjonal betydning og rolle med utgangspunkt i sin fagprofil og nasjonalt relevante studietilbud. Dette gir institusjonen mulighet til å være en sterk pådriver regionalt innenfor blant annet bedriftsøkonomi, sosiologi, profesjonspraksis og akvakultur.

Høgskolen i Bodø har et nært og godt samspill med flere regionale aksjeselskap, partnerskap og stiftelser. Det er også utviklet selskap og fond som delfinansierer prosjekter i grenseland mellom academia og næringsliv, og fondene er viktige for å kommersialisere resultater av forsknings- og utviklingsarbeid ved institusjonen. Dette sikrer ivaretagelse av felles interesse i forskning og faglig utviklingsarbeid i regionen. Høgskolens samarbeidspartnere utgjør et viktig bidrag til den totale virksomheten ved institusjonen, hvor mange prosjekter og samarbeidstiltak er med på å underbygge høgskolens faglige fundament.

Samarbeidet har ulik karakter ved at det for noen av virksomhetene foreligger et eierskap, for andre igjen er det etablert samarbeidsavtaler som regulerer samspillet. Høgskolen har også et omfattende samarbeid med aktører som Nordland fylkeskommune, regionråd, kommuner, Helse Nord og underliggende helseforetak, NAV og flere offentlige og private virksomheter. Det foreligger også flere partnerskapsavtaler på fakultetsnivå.

Høgskolen i Bodø har blitt tildelt et særskilt ansvar overfor den lulesamiske befolkningen. I stortingsmelding 34 (2001- 2002) heter det at "Regjeringen går inn for at Høgskolen i Bodø fortsatt skal ha nasjonalt ansvar for å gi utdanning i lulesamisk språk og kultur i en lærerutdanningskontekst". Sammen med Árran Lulesamisk senter vil Høgskolen i Bodø arbeide for å øke forsknings-, formidlings- og utdanningsaktiviteten innenfor lulesamisk språk, kultur, historie og samfunnsliv. Dette har resultert i en avtale (av 13.4.07) om

etablering av et "Forskningsinstitutt for urfolksstudier". Felles utredning om etableringen ble presentert 17.4.2009 og som styret for Arran Lulesamiske senter og styret for HBO har vedtatt. Det pågår nå et arbeid for utviklingen av det substansielle innholdet i instituttet.

1.2 Styrets arbeid.

Styret ved Høgskolen i Bodø har i løpet av 2009 avviklet 8 møter og har behandlet i alt 115 saker. Om lag ei uke før møtene, har styret mottatt innkalling, sakliste og saksdokumenter med innstilling til vedtak fra administrasjonen. I tillegg til rektor har administrasjonen i møtene vært representert ved høgskoledirektør, avdelingsdirektørene innenfor de ulike fagområdene, samt sekretæren for rektor og høgskoledirektør.

Styret har behandlet og fattet beslutninger i saker som angår høgskolens strategi, høgskolens faglige virksomheter innenfor studie- og forskningsområdene, drifts- og administrasjonssaker, budsjett og regnskap, samt forhold knyttet til underliggende selskaper, samt tilsetting av personale. I 2009 har styret hatt et spesielt fokus på å gjennomgå og behandle høgskolens søknad om å bli akkreditert som universitet, som ble oversendt høsten 2009 til NOKUT for behandling. I tillegg har styret dette året også vært engasjert i å legge til rette for å kunne få til SAK (samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon) mellom Høgskolen i Bodø og andre utdannings- og forskningsinstitusjoner, i og utenfor regionen, i inn- og utland.

Samarbeidet mellom den daglige ledelsen ved høgskolen og styret vurderes å ha vært godt. I tillegg til de eksplisitte vedtakene som styret har fattet, har styret i debattene på møtene implisitt kunne gi gode styringssignaler til den daglige driften av institusjonen. Dialogen innad i styret har vært preget av åpenhet og konstruktive debatter, og derigjennom har de vedtak som til slutt har blitt fattet fått en grundig belysning og behandling. Selv om styret i løpet av siste år ikke har gjennomført en formell egevaluering av arbeidet i styret, mener styret at ansvaret som det er pålagt gjennom Universitets- og høgskoleloven er tilfredsstillende ivaretatt i det foregående året.

Styret har lagt ned et betydelig arbeid i strategisk viktige spørsmål for høgskolens virksomhet, ikke minst utviklingen av høgskolen i retning av Universitetet i Nordland og for å finne gode måter å implementere SAK i utdannings- og forskningssektoren. Mål- og resultatstyringen av virksomheten på kort og lang sikt, med risikovurderinger knyttet til de ulike mål, der høgskolens stadig har kunnet utvikle et mer og mer hensiktsmessig verktøy, har vært gjenstand for behandling gjennom hele 2009. Det er også viktig å presisere at Riksrevisjonen ikke har hatt vesentlige merknader i 2009.

1.3 Forvaltning av fullmakter.

Ved utgangen av 2009 har Høgskolen i Bodø eierskap i 6 aksjeselskap. For Norkveite AS og SIB AS (Senter for innovasjon og bedriftsøkonomi) gir Høgskolen i Bodø innspill til statsrådets rapportering til Riksrevisjonen. Eierskapet forvaltes etter reglene i F20/07, samt de interne hovedreglene for økonomiforvaltning og interne retningslinjer for forpliktende samarbeid og erverv av aksjer. I styresak 89/09 ble eiersstrategien for de aktuelle selskapene gjennomgått av styret. Styret fattet da følgende vedtak:

- Styret for Høgskolen i Bodø ser det som formålstjenlig å bruke randsoneselskaper som aktive verktøy i videreutvikling av den samlede faglige virksomhet og utvikling av den totale virksomhet.
- Styret legger til grunn de overordnede eierstrategier som er presentert i saksfremlegget.
- Status for aksjeselskapene skal årlig vurderes som en del av arbeid med rapport og planer.

I styresak 90/09 ble det fattet vedtak om gjennomføring av fusjon i Nordlandsforskning:

- Styret for Høgskolen i Bodø ser det som strategisk avgjørende å styrke forskningsaktiviteten i Nordland. Et vesentlig virkemiddel for å styrke forskningsaktiviteten og randsonen for det fremtidige Universitetet i Nordland er gjennom etablering av majoritetsseierskap i Nordlandsforskning AS.
- Styret for Høgskolen i Bodø godkjenner et erverv av aksjepost i Nordlandsforskning AS som gir som resultat at Høgskolen i Bodø vil eie minimum 51 % av aksjene i selskapet.
- Rektor gis fullmakt til å gjennomføre ervervet innenfor en ramme på kr 2.000.000.-, samt fastsette endelig aksjonæravtale.
- Ervervet forutsettes skje med basis i utkast til vedtekter og aksjonæravtale

Emisjonen ble gjennomført ved ekstraordinær generalforsamling 25.1.2010, og Høgskolen i Bodø eier nå 51 % av aksjene i Nordlandsforskning AS. Eierskapet har som formål å utvikle et sterkt og enhetlig forskningsmiljø ved og rundt Høgskolen i Bodø.

1.4 Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).

Det skal i Rapport og planer (2009-2010) gis en beskrivelse av institusjonens arbeid med SAK innenfor alle målene, herunder hvordan dette skal bidra til å nå sektormålene. Fra KD er det fremhevet at det også bør beskrives aktuelle SAK prosesser institusjonen vil delta i, og hvordan slike prosesser kan bidra til å utvikle institusjonen innen prioriterte områder.

Høgskolen i Bodø har et meget aktivt forhold til flere samarbeidspartnere som imøtekommer Regjeringens uttrykte målsetting om en klarere arbeidsdeling og et mer forpliktende faglig samarbeid i universitets- og høyskolesektoren (se nedenfor). HBO ønsker å videreføre og videreutvikle slike samarbeidsrelasjoner, både for å underbygge Regjeringens målsetting - men også for å bidra bedre til å nå overordnede målsettinger (sektor- og virksomhetsmål).

Kunnskapsdepartementet oppnevnte 30. juni 2009 et utvalg med oppdrag å utrede samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon i høyskolesektoren i Nordland (Østensjøutvalget). Utvalget overleverte sin rapport til Statsråd Tora Aasland den 27.1.2010. I rapporten gis det klare anbefalinger omkring videreutviklingen av høyskolestrukturen i Nordland, bl.a. gjennom fusjon, videreføring av aktivitet på de tre stedene hvor høyskolene i dag er lokalisert, videreutvikling og økt satsning på flere studiesteder i fylket, økt satsning på fleksibelt organiserte studier samt en klar faglig ansvars- og arbeidsdeling mellom Narvik, Bodø og Nesna. Statsråd Tora Aasland oppfordret, i forbindelse med overrekkelsen av rapporten fra utvalgslederen, bl.a. til at de tre høyskolene i fylket bidro aktivt og konstruktivt i en prosess

sammen med Kunnskapsdepartementet og Nordland Fylkeskommune med sikte på en god og framtidsrettet organisering av utdannings- og forskningsaktivitet i Nordland.

Høgskolen i Bodø ønsker å ta ansvar og bidra aktivt i det arbeidet og de prosessene som nå må ivaretas i tråd med statsrådets ønsker. Vi mener at Østensjøutvalgets analyser, utredning og konklusjoner danner et interessant og et meget godt grunnlag for å komme fram til en mer tjenlig satsning på- og organisering av høgre utdanning og forskning i fylket. Et resultat i retning av utvalgets anbefalinger vil både bidra til å imøtekomme SAK - samt overordnede sektormål innenfor både utdanning, forskning, formidling og forvaltning. En bedre organisering av høgskolesektoren i Nordland vil etter HBO's oppfatning kunne bidra sterkt til å styrke utdannings- og forskningsinnsatsen i fylket, hvor mindre "usunn" konkurranse, større og tyngre fagmiljø, samt mer rasjonell forvaltning og drift vil være viktige faktorer. En utvikling i denne retning vil også styrke utviklingen av Universitetet i Nordland.

Stortinget har stilt til disposisjon 50 millioner kroner i 2010 for å underbygge SAK. Stilles nødvendige ressurser til rådighet er Høgskolen i Bodø beredt til å ta et betydelig ansvar og bidra aktivt og konstruktivt til en utvikling av høgre utdanning og forskning i Nordland, i tråd med overordnede politiske målsettinger (jfr. også vårt innspill til potensiell vekstkapasitet i sektoren, slik det framgår i den etterfølgende plandelen av dette dokumentet).

Statsråd Tora Aasland oppfordret også til at utfordringer omkring drift og utvikling av samskipnadsfunksjonene i fylket blir sett i sammenheng med de intensjonene som ligger i SAK. Høgskolen i Bodø ønsker, i nært samarbeid med Studentsamskipnaden i Bodø, å ta initiativ overfor samskipnadene i Narvik og Nesna til en prosess med sikte på en mer hensiktsmessig og robust organisering og drift av samskipnadsfunksjoner i fylket. Dette vil være naturlig å se i sammenheng med den videre utviklingen av strukturen innenfor høgskolesektoren i fylket, i og med at de høgre utdanningsinstitusjonene har ansvaret for det helhetlige læringsmiljøet ved institusjonen.

Som nevnt ovenfor har HBO allerede mange aktiviteter og samarbeidsrelasjoner som både underbygger SAK, samt overordnede sektor- og virksomhetsmål. Denne aktiviteten ønsker HBO både å videreføre og/eller videreutvikle. Pr. mars 2010 har høgskolen følgende pågående eller planlagte aktivitet og samarbeidsrelasjoner innenfor høgskolesektoren, primært i Nordland:

Generelt.

- Partnerskap Nordland. Dette er et partnerskap hvor høgskolene i Bodø, Narvik og Nesna deltar sammen med bl.a. Nordland fylkeskommune, NHO Nordland, Norges forskningsråd Nordland, LO Nordland, KS Nordland. Formålet med dette samarbeidet er å fremme kompetanseformidling og kompetanseutvikling i fylket. Det avholdes halvårige møter mellom lederne ved institusjonene for å diskutere, koordinere og initiere kompetansefremmende innsats.
- Samarbeidet i Nordområdelogistikk, et samarbeid som bl.a. omfatter Høgskolen i Finnmark, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Molde, i tillegg til Høgskolen i Bodø.

Utdanning.

- Samisk Høgskole, Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Nord-Trøndelag foreslår at høgskolene samles i en 7. samarbeidsregion for lærerutdanningene innen det samiske

området i Norge. Andre deler av Sápmi vil også kunne inkluderes i samarbeidet.

Samisk utdanning og forskning er nøkkelfunksjoner for å bevare og videreføre samisk kultur, språk og tradisjoner. Samisk høgskole har nasjonalt ansvar for samisk lærerutdanninger, og for å koordinere nettverksbygging med de andre høgskolene. Samisk Høgskole ønsker å bidra til å styrke det allsamiske, og til å videreutvikle utdanning og FoU innenfor dette området.

Høgskolene i Bodø og Nord-Trøndelag har ansvaret for å gi undervisning i henholdsvis lulesamisk og sørsamisk språk og kultur som del av lærerutdanninger eller som videreutdanning. Innenfor en ny region 7, planlegges det å bygge nettverk innenfor sør- og lulesamisk opplæring på høyere nivå, for å styrke både språkene og innholdet i fagene for øvrig. Høgskolen i Bodø ønsker å styrke fagmiljøet i lulesamisk, og gjennom samarbeid videreutvikle utdanning og FoU innenfor dette området.

Samisk høgskole er positiv til å ha en sentral rolle ved koordinering av arbeidet i region 7 sammen med de øvrige høgskolene. Erfaringene tilsier at for å sikre et faglig godt opplegg, så må det settes inn ressurser i samarbeidet for å sikre kontinuitet og utvikling.

Som ledd i arbeidet innenfor en ny samarbeidsregion 7, ønsker Samisk høgskole å styrke samarbeidet med Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Bodø. Aktuelle samarbeidsområder er; utvikling av innhold i utdanningen, bruk av fagpersonale, FoU, markedsføring og rekruttering av studenter. Dette mener vi kan gi mer robuste fagmiljøer og forutsigbare tilbud til studentene. Samtidig vil det samiske akademiske miljøet framstå mer helhetlig overfor den samiske befolkning.

- HBO har tatt initiativ og fått positiv respons fra Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Narvik for å jobbe sammen om å utvikle felles IKT- strategi for fleksible læringsplattformer i høgere utdanning i Nordland. Arbeidet vil starte opp våren 2010.
- I samarbeid med næringslivet i Bodø har HBO støttet opp under Høgskolen i Narviks etablering av forkurs og ingeniørutdanning i Bodø. Opplæringen foregår på campus ved HBO. Tilsvarende har HBO støttet Narviks oppstart av ingeniørutdanning i Vesterålen, som er samlokalisert med HBO's undervisningsaktivitet på Stokmarknes. Tilsvarende gjelder også planlagt oppstart av ingeniørutdanning i Mo i Rana høsten 2010, i regi av Høgskolen i Narvik. Høgskolen i Narvik leier i dag lokaler hos Høgskolen i Bodø for gjennomføring av tilbudet i Bodø.
- Samarbeid om felles bruk av undervisningskrefter blant ansatte i Bodø og Narvik i forbindelse med gjennomføring av Informatikkstudiet ved HBO og datateknologistudiet i Narvik. Høgskolen i Bodø tilbyr også informatikk i Brønnøysund, med hjelp av undervisningsressurser fra Narvik.
- Samarbeid om utvikling av en erfaringsbasert masterutdanning i innovativ teknologiledelse mellom HBO og HiN. Planlagt oppstart er høsten 2010. Det er også en intensjon at partnerne på lengre sikt skal vurdere "markedspotensialet" og eventuelt utvikle et Sciencebasert studium på masternivå i teknologiledelse.
- Det har vært ført innledende samtaler mellom det teknologiske miljøet i Narvik og det biologiske miljøet i Bodø om samarbeid i fag som anvendt matematikk og bioteknologi. I løpet av våren 2010 vil dette bli videre drøftet, og eventuelt konkretisere et samarbeid om undervisning og forskning.

- På initiativ fra luftfartsmiljøet i fylket har Bodø og Narvik jobbet sammen for å se på mulighetene for å tilby relevant høyere utdanning i luftfartsfag.
- Det har blitt innledet en drøfting mellom Narvik og Bodø for å se på mulighetene for å kunne tilby desentraliserte grunnskolelærerutdanninger i Ofoten fra høsten 2010.
- Det er et godt faglig samarbeid mellom sykepleieutdanningen i Narvik og i Bodø. Sykepleieutdanningen i Narvik ble i sin tid etablert av Nordland sykepleiehøgskole, som i dag er en del av HBO.
- Det har funnet sted et langvarig og godt samarbeid mellom Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Nesna innenfor allmenn- og førskolelærerutdanning. Nå samarbeides det tett om studieplanlegging og koordinert lærersamarbeid for å kunne utvikle gode kvalitetstilbud i forhold til de nye grunnskolelærerutdanningene, som skal starte høsten 2010. Dette innbefatter også utvikling av digitaliserte og fleksible tilbud.
- Det er et samarbeid mellom fagmiljøene ved Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Bodø innenfor IKT- området, samt i forhold HBO's fagmiljø innenfor økonomi og ledelse i Mo i Rana, relatert til Høgskolen i Nesnas IKT-utdanninger i Mo i Rana. Dette samarbeidet dreier seg først og fremst om å oppnå bedre samlet ressursutnyttelse samt å kunne tilby et breiere kurs-/emnetilbud overfor studentene i Mo i Rana.
- Faglig samarbeid mellom sykepleieutdanningene i Mo i Rana og i Bodø, i regi av Høgskolen i Bodø, og sykepleieutdanningen i Sandnessjøen, i regi av Høgskolen i Nesna.
- Samarbeid om skrivekurs med fokus på akademisk og vitenskapelig tekstproduksjon. Kurset tar særlig sikte på å øke publisering fra fagansatte i profesjonsutdanningene. Kurset skal holdes våren 2010.
- Samarbeidet om lærerutdanning i region NORD (region 6) - skrevet avtale med Nesna, Finnmark og Tromsø.
- Samarbeidet om vernepleierutdanning i Salten og Vesterålen i regi av Høgskolen i Harstad.
- Uarctic-samarbeidet (der HBO bidrar med regionalt kontor Europa og Russland for undergraduate studies, og som vert for 2 faglige nettverk (sosialt arbeid og energiledelse).

Forskning.

- Satsing på Pedagogisk entreprenørskap. Et felles stipendiatprogram hvor alle 3 institusjonene i Nordland har minst en doktorgradsstipendiat som i sitt forskningsarbeid fokuserer på entreprenørskap i opplæring for å stryke koplingen mellom skole, næringsliv og kreativ, nyskapende aktivitet.
- Samarbeid innenfor "Forskningsløft Nord", finansiert av Norges forskningsråd, om forskning innenfor innovasjonsledelse. Her samarbeider Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Narvik, sammen med flere miljø ved Universitetet i Tromsø, om et 5-årig FoU-arbeid. Dette samarbeidet har mulighet for å bli utvidet til 8 år.
- Samarbeid mellom økonomer i Bodø og teknologer i Narvik om å se på miljøvennlige transportløsninger. Prosjektet, som er finansiert av Norges forskningsråd, skal i første fase se på innføring og bruk av elbiler i næringslivet.
- En doktorgradsstipendiat tilsatt og finansiert fra Narvik, som skal arbeide med rusproblemer og rusforebygging, er tatt opp på doktorgradsprogrammet i sosiologi ved Høgskolen i Bodø. Stipendiaten får sin veiledning ved Høgskolen i Bodø.

- Samarbeidet innenfor Råd for høyere utdanning i Nord-Norge; forskerutdanningsnettverket og nordflanken, og Norsk universitetscenter i Arkhangelsk.

Formidling.

- Felles innsats mellom høgskolene i Narvik, Bodø og Nesna for å markere de nasjonale forskningsdagene, bl.a. gjennom samarbeid om utgivelse av felles "avis" som distribueres til fylkes innbyggere, felles kronikkserie i lokalaviser under forskningsdagene, fellesarrangement i Narvik, Bodø og i Mo i Rana.

Forvaltning.

- Innføring av nytt studieadministrativt system i 2009, FS, der Høgskolen i Narvik har deltatt (sammen med flere andre institusjoner i Nord- Norge) i dette prosjektet. Prosjektet har vært ledet fra Høgskolen i Bodø. Det vil i løpet av vårsemesteret 2010 bli vurdert om dette samarbeidet skal fortsette etter at FS er tatt i bruk. I så fall vil alle de nordnorske institusjonene bli invitert til å delta.
- Det utredes løsninger for felles fremtidig samlokalisering av virksomheten til Høgskolen i Bodø og Høgskolen på Nesna på Mo. Dette arbeidet har pågått siden 2007, og dialogen rundt dette er videreført selv etter at opprinnelig prosjekt rundt KultiRana ble nedstemt at Rana kommunestyre i juni 2009. For tiden utredes et eventuelt leieforhold i et kommunalt bygg i sentrum av Mo i Rana.

Det henvises også til redegjørelse i innledningen til dette dokumentet, hva angår høgskolens internasjonale, nasjonale og regionale rolle.

1.5 Større investeringsprosjekter.

I løpet av 2009 er utbygging av forskningshallen tilnærmet ferdigstilt. Totalt utgjør dette investeringer på over 30 millioner kr. Disse er i hovedsak dekt over egen ramme. Etter gjennomføring av dette vil laboratoriefasilitetene knyttet til Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) bli ett av landets nyeste og mest moderne for marin forskning. For den videre faglige utviklingen ved FBA er det også gjennomført investeringer i sekvensieringsmaskin. Fremover vil det være behov for løpende erstatning og utvikling av infrastrukturen ved FBA. Det jobbes også med fremtidige løsninger for et nasjonalt fellesprosjekt for forskningsfartøy.

Knyttet til de desentraliserte utdanningstilbudene på Mo i Rana og Stokmarknes er det behov for avklaring av fremtidig lokalisering. KultiRana prosjektet strandet i 2009, og det arbeides nå med ulike alternativ for å sikre en samlokalisering av aktiviteten for Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Bodø. Nye lokaler kan være aktuelle fra høsten 2011. Lokalene på Stokmarknes er ikke tilstrekkelig for aktiviteten som er bygd opp der. Det er derfor etablert dialog med dagens huseier for vurdering rundt nye alternativ.

For Hovedcampus er trangboddheten en utfordring særlig knyttet til kontorer, grupperom og større auditorium. HBO øker på alle områder; antall ansatte herunder særlig antall stipendiater og antall studenter. Det er også større aktiviteter knyttet til ekstern finansiert virksomhet og i tilknyttet selskap (Nordlandsforskning). Ved slutten av 2008 og i løpet av 2009 er det inngått avtaler med nye private interessenter for å imøtekomme denne økningen. I samarbeid med Samskipnaden jobbes det med mulig realisering av et fellesprosjekt for fleksible studenthybler (rettet mot samlingsbaserte studier) kombinert med kontorfasiliteter og et stort auditorium. I løpet av 2009 er det også etablert dialog med Statsbygg for å starte en forstudie om neste byggetrinn for hovedcampus.

2 RESULTATRAPPORTERING for 2009.

Institusjonene skal rapportere i henhold til sektormål og virksomhetsmål, samt i henhold til de kvalitative og kvantitative styringsparameterne slik det fremgår av avsnittet nedenfor.

For hvert virksomhetsmål skal det gis en kort kvalitativ vurdering av hvordan institusjonen har fulgt opp området i 2009. Den kvalitative vurdering skal vektlegge de punktene som er oppført under sektormålene.

Dessuten skal det gis en vurdering av måloppnåelsen på bakgrunn av institusjonens arbeid med de respektive virksomhetsmål. Utviklingen i styringsparameterne skal inngå i vurderingen. Institusjonen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av virksomhetsmålet er størst.

Dersom institusjonen har fastsatt egne virksomhetsmål skal institusjonen gi en vurdering av måloppnåelsen. Institusjonen skal gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene for virksomheten. Systemet og løpende risikovurderinger skal presenteres i Rapport og planer (2009- 2010), jf. over om målstruktur og system for risikostyring.

2.1 UTDANNING.

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

2.1.1 Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Høgskolens fagportefølje vurderes og fastsettes i en årlig planleggingssyklus med utgangspunkt i vurderinger av egne fagressurser, samfunnets kompetansebehov og etterspørsel etter høyere utdanning. Fagporteføljen for 2009 ble vedtatt av høgskolens styre i desember 2008. Rektor har fullmakt til å endre opptaksmål og eventuelt utsette igangsetting av studier ut fra søkningen til de enkelte studiene.

Studiens kvalitet og relevans vurderes både på fakultets- og institusjonsnivå, bl.a. gjennom studiekvalitetsutvalgenes virksomhet. For å sikre studienes relevans er det i profesjonsutdanningene nær kontakt med praksisfeltet for egne studier. I forhold til regionens kompetansebehov har høgskolen sammen med de andre høgskolene i Nordland inngått en partnerskapsavtale med Nordland Fylkeskommune, Innovasjon Norge, Fylkesmannen i Nordland, NHO Nordland, LO Nordland, Norges Forskningsråd, regionkontor Nordland, NAV Nordland, Fiskeridirektoratet, region Nordland (Partnerskap Nordland).

Tilbakemelding fra studentene i evaluering av studiene er svært viktig for å sikre kvalitet og relevans. I 2009 har høgskolen satt i gang en gjennomgang av kvalitetssikringssystemet for bl.a. å skape et bedre grunnlag for å evaluere dette.

Høgskolen har et Senter for etter- og videreutdanning (SEVU) som i samarbeid med fakultetene oppfanger behov for etter- og videreutdanning i samfunns- og arbeidsliv. Høgskolen har i 2009 satt i gang en større satsing på fleksibel, nettbasert utdanning for å spre mulighetene til å ta høyere utdanning til flere i et fylke med en spredt befolkning.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Rekrutteringsevnen og redusert frafall i opptaket er de største utfordringene innenfor virksomhetsmålet. Antall primærøkere pr. studieplass i Nasjonalt opptak har økt fra 2008 til 2009. Økningen er størst ved Fakultet for samfunnsfag som har 1,66 primærøkere per studieplass, noe som ligger godt over resultatmålet for 2009. De øvrige fakultetene oppnår ikke resultatmålet. I lokalt opptak økte søkertallet til Handelshøgskolen i Bodø fra 2008 til 2009 med 113 søkere, men vi fikk likevel en reduksjon av kvalifiserte søkere (183) i det lokale opptaket. I det Nasjonale opptaket ser vi ikke samme tendens i søkningen til Handelshøgskolen i Bodø. Her fikk vi en nedgang på 182 primærøkere, mens nedgangen på kvalifiserte søkere var 175. Vi ser samme tendens i det lokale opptaket ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur, mens det er en klar motsatt tendens ved Fakultet for samfunnsvitenskap og ved Profesjonshøgskolen.

Til tross for at vi ikke nådde resultatmålet for antall primærøkere per studieplass, hadde vi totalt sett en økning i søkertallet og kunne ved rapportering til DBH høsten 2009 rapportere det største antall aktive studenter i høgskolens historie. Vi anser det også som positivt at vi har hatt en betydelig økning av unge søkere (aldersgruppen 19 – 22 år) både i det Nasjonale opptaket og i lokalt opptak. En relativ stor andel av våre studenter studerer på deltid og høgskolen ønsker å øke andelen av heltidsstuderende.

Styret har bedt om en utredning vedrørende søkerpotensialet for Høgskolen i Bodø. Utredningen er under arbeid og vil bli styrebehandlet i vårsemesteret 2010.

Vi har en svak forbedring i frafall i opptaket fra 17,8 % i 2008 til 17,2 % i 2009.

Resultatmålet var < 15,0 %. Frafallet er nokså likt for alle fakultetene med unntak av Fakultet for biovitenskap og akvakultur, som har høyere frafallsprosent enn de øvrige fakultetene. Det er en stor utfordring at vi ikke kjenner godt nok årsakene til at studenter som har takket ”Ja” til tilbud ikke møter opp og registrerer seg.

Kvantitative styringsparametre.

Antall primærstøkere pr. studiepllass i nasjonalt opptak. (KD)

Styringsparameter	Resultat Nasjonalt opptak				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	Endret beregning.
Antall primærstøkere per studiepllass (KD)					
Høgskolen i Bodø	1,05	1,15	1,21	1,30	Se plandelen

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Primærstøkere er personer som på grunnlag av fullført videregående opplæring søker på høyere utdanning via Samordna opptak (NOM-opptaket). Antall studiepllasser er studiepllasser innmeldt til Samordna opptak.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Høgskolen har hatt en positiv trend i styringsparameteren fra 1,05 primærstøkere pr. studiepllass i Nasjonalt opptak i 2006 til 1,30 i 2009, men vi nådde ikke opp til resultatmålet på 1,5. Det er til dels store avvik i styringsparameteren mellom de forskjellige studietilbudene. For studier som tilhører Fakultet for samfunnsvitenskap har vi 1,66 primærstøkere per studiepllass mens Fakultet for biovitenskap og akvakultur er nede i 0,93. Det totale antall søkere til Fakultet for biovitenskap og akvakultur er lavt i forhold til søkningen til høgskolen totalt, og den lave verdien for styringsparameteren for Fakultet for biovitenskap og akvakultur gir derfor ikke stort utslag for høgskolen totalt. Både Profesjonshøgskolen og Handelshøgskolen i Bodø ligger under resultatmålet, men trenden for alle fakultetene er positiv sammenlignet med i fjor, med unntak av Handelshøgskolen i Bodø som har hatt en nedgang fra 2008 til 2009 på 0,23 primærstøkere pr. studiepllass.

På nasjonal basis har det vært en økning av primærstøkere pr. studiepllass i høgskolesektoren på 0,1. Høgskolen i Bodø ligger på samme nivå og vi opprettholder resultatmålet for 2010 på 1,5.

Antall primærstøkere pr. studiepllass i lokalt opptak. (HBO)

Styringsparameter	Resultat – Lokalt opptak				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall primærstøkere per studiepllass (KD)					
Høgskolen i Bodø	3,51	2,15	2,87	1,51	1,8

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Primær søker er personer som søker opptak til studier ved HBO via lokale opptak og som ikke omfattes av det nasjonale opptaket (NOM). Primær søkeren telles på det studium eller de studiekombinasjoner som vedkommende søker har som sin førsteprioritet i søknaden. Antall studie plasser er det antall som styret har bestemt for hvert studium.

Vurdering av mål oppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Høgskolen har skiftet ut sitt datasystem for opptak i løpet av 2009. Vi har avdekket at beregninger omkring primær søker pr. studie plass i lokalopptaket dessverre har vært beregnet for høyt tidligere år. Derfor er sammenligningen mellom primær søker i lokalopptaket i 2009 og tidligere år ikke relevant. Vi har ikke lengre tilgang til datasystemet som beregnet verdiene før 2009 og kan derfor ikke få kontrollert/verifisert beregningene for tidligere år. Totalt antall førsteprioritetssøkere i lokalt opptak har variert og hadde en topp i 2008 med 4309 søkere. Vi fikk en svak nedgang i 2009 til 4201 søkere. Ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur var det en stor nedgang i antall kvalifiserte søkere i 2009. I 2007 og 2008 var henholdsvis 88,6 % og 87,8 % av søkerne til Fakultet for biovitenskap og akvakultur kvalifisert, mens i 2009 var kun 32,3 % av søkerne kvalifisert. Samme tendens kan vi se for Handelshøgskolen i Bodø, selv om nedgangen ikke er så dramatisk. I 2007 og 2008 var henholdsvis 69,8 % og 75,87 % av søkerne til Handelshøgskolen i Bodø kvalifisert, mens i 2009 var 59,1 % kvalifisert. Ved Profesjonshøgskolen og ved Fakultet for samfunnsvitenskap ser vi ikke samme tendens. Ved Profesjonshøgskolen var over 80 % av søkerne kvalifisert alle de tre siste år og for Fakultet for samfunnsvitenskap var ca. 75 % av søkerne kvalifisert.

Studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner				0	0

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD

Studietilbud sammen med andre samarbeidspartnere, der samarbeidspartneren har myndighet til å etablere studiet og dermed har det faglige ansvaret (Et gradsstudium der begge har myndighet, er en fellesgrad.)

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

HBO har ikke studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner, hvor en samarbeidende institusjon har det faglige ansvaret.

Antall etablerte Ph.D.-studier. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Antall etablerte PhD-studier (HBO)				2	0

(2 nye PhD'er etablert i 2009, i tillegg til de 2 øvrige PhD'ene HBO har etablert før 2006).

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall PhD- studier ved institusjonen.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Høgskolen har, i henhold til våre planer, oppnådd akkreditering av to doktorgrader i henholdsvis Profesjonspraksis og Akvakultur i 2009. Det foreligger ikke planer om utvikling av nye doktorgradsstudier i 2010.

Frafall i opptaket. (HBO)

Styringsparameter	Resultat (Høst 2009)				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Frafall i opptaket (NOM)			17,8 %	17,2 %	< 15 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall søkere som har fått tilbud og som har takket "Ja" til studieplass i forhold til antall aktive studenter (av disse søkerne) på telletidspunktet (01. oktober), uttrykt i prosent.

Styringsparameteren er endret siden 2008 da vi bare analyserte frafallet blant førsteprioritetssøkerne, mens vi nå ser på frafallet uavhengig av søknadsprioritet. Vi har fortsatt valgt kun å analysere søkerne i nasjonalt opptak, blant annet fordi søkerne i noen av de lokale opptakene har studiestart etter telletidspunktet (01. oktober for høst- og 01. mars for vårsemesteret).

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Vi har en svak forbedring i frafall i opptaket fra 17,8 % i 2008 til 17,2 % i 2009. Resultatmålet var < 15,0 %. Frafallet er nokså likt for alle fakultetene med unntak av Fakultet for biovitenskap og akvakultur som har høyere frafallsprosent enn de øvrige fakultetene.

For å redusere frafallet har vi igangsatt flere tiltak:

1. Alle som får tilbud får en telefon fra HBO og ønskes velkommen som student. Det gis veiledning for hva som videre skal skje etter behov.
2. Tilreisende studenter hentes ved ankomst og veiledes videre i oppstarten. Dette er et eget prosjekt i forbindelse med studiestart på høsten.

Det er ønskelig med en ytterligere tettere oppfølging av studenter for å redusere frafallet ytterligere. Hvordan dette kan gjøres vil bli vurdert i forbindelse med årets opptak.

Risikovurdering.

Akkreditert og godkjent etablert nye doktorgrader. (HBO)

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R1): Negativ konklusjon på søknad om akkreditering og/eller godkjenning av PhD i studier av profesjonspraksis samt PhD i akvakultur.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009:

Høgskolen har hatt en tett og konstruktiv dialog med NOKUT omkring behandlingen av våre søknader om akkreditering av to doktorgradsstudier. Formell akkrediteringene for PhD i studier i profesjonspraksis forelå i februar 2009 og for PhD i akvakultur i mars 2009. Høgskolen har nå akkreditering i fire doktorgradsstudier og en av de viktigste forutsetninger for å søke akkreditering som universitet er innfridd.

Studietilbudets attraktivitet og relevans.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R2): Dårlig søkning til våre studietilbud, samt lite relevant tilbud i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009:

Utvikling av analyseverktøy.

Høgskolen i Bodø hadde som mål å vedlikeholde og videreutvikle analyser og prognoser som kan gi fornuftige indikatorer på utviklingen innenfor risiko- området. Vi har imidlertid skiftet ut vårt studieadministrative system fra M-STAS til FS i 2009. Overgangen var mer tid- og ressurskrevende enn vi hadde forutsett og de analyseverktøyene vi hadde mot M-STAS basen (UniPie) lot seg ikke overføre til FS uten betydelig arbeidsinnsats og kostnad. FS og LIST kan benyttes til en del av de analysebehovene vi har, men oppdateringsfrekvensen i LIST-basen er for lav til at vi kan basere oss på LIST alene. Dessuten er det ikke opptaksdata i LIST, noe som umuliggjør rekrutteringsanalyse. Høgskolen har gått til innkjøp av analyseverktøyet QlikView og har påbegynt utvikling av analyse- og prognosemodeller. Arbeidsmengden i forbindelse med overgangen fra M-STAS til FS har imidlertid vært så stor at vi ikke har kommet så langt som ønskelig i dette arbeidet.

Kandidatundersøkelsen.

Kandidatundersøkelse for hele høgskolen, blant kandidater på master- og bachelornivå fra de siste 10 årene, er gjennomført og har gitt oss verdifull kunnskap om

studietilbudenes relevans. 57,1 % av kandidatene hadde fått seg jobb før de hadde fullført sine studier og bare 9,4 % var ikke i arbeid 6 måneder etter fullført studium. På en skal fra 1 til 5 (5 er best) oppnår Høgskolen i Bodø gjennomsnittsvurdering mellom 3,49 til 3,76 på følgende spørsmål:

1. Undervisningen holder et høyt pedagogisk nivå
2. Undervisningspersonalet gir god veiledning og klare tilbakemeldinger
3. Studiene i ved Høgskolen i Bodø holder et faglig høyt nivå
4. Studiene er sammensatt på en god måte mht faglig innhold
5. Høgskolen i Bodø har et godt faginnhold innen mitt fagområde
6. Fagene og undervisningen ved Høgskolen i Bodø er godt tilpasset dagens arbeidsmarked

Mellom 54,8 % og 66,9 % har gitt karakteren 4 eller bedre på de samme spørsmålene.

Rekrutteringstiltak.

I henhold til vedtatte planer i styret har det i 2009 vært gjennomført en rekke rekrutteringstiltak:

1. Etablering og skolering av et eget rekrutteringsteam bestående av studenter. Opplæring av rekrutteringsteamet omfattet blant annet:
 1. Opplæring om innhold i de enkelte studietilbud ved fakultetene med hovedvekt på nye tilbud.
 2. Innføring i universitetssatsningen.
 3. Opplæring i bruk og håndtering av messeutstyr.
 4. Presentasjonsteknikker.
2. Besøke skolemesser og videregående skoler:
 1. Det er gjennomført 30 skolebesøk/fylkesmesser i Nordland, Troms og Finnmark
 2. 42 skolebesøk i Trøndelag
3. Vi har hatt 6 skoler med til sammen ca 450 elever på campusbesøk.
4. Vi har deltatt på 9 nasjonale utdanningsmesser
5. Vi har hatt 41 deltakere på et eget rådgiverseminar for rådgivere ved videregående skoler. Arrangementet ble godt mottatt og det er ønske om at dette skal bli et årlig arrangement.
6. Andre tiltak:
 1. Gjøre HBO mer synlig i bybildet ved å delta på forskjellige lokale arrangementer som Mobilitetsuka, Bertnesdagene, kommunens aktivitetsdag, Parkenfestivalen og tv- sendingen av delfinalen til Grand Prix.
 2. Forbedre informasjonsmateriellet
 3. Rekrutteringsmøter ved Bodin leir og Forsvarets hovedkvarter på Reitan.

4. Opprettet egne sider på Facebook, annonsering i Media Nord og utdanningsmagasiner og utsending av nyhetsbrev til e- post kontakter (rådgivere, kommuner, rådmenn).

Utvikling av nye studietilbud

I tillegg til doktorgradsstudier i Profesjonspraksis og Akvakultur har det blitt opprettet to heltids mastergradsstudier ved Fakultet for samfunnsvitenskap, en mastergrad ved Profesjonshøgskolen, et bachelorstudium ved Handelshøyskolen i Bodø og en fireårig lærerutdanning i realfag ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur i 2009. Videre er det opprettet fem nye heltids årsstudier og 9 deltidstudier i 2009.

2.1.2 Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

2009 har vært et år hvor utfordringene knyttet til overgangen til nytt studieadministrativt system (fra MSTAS til FS) har satt preg på virksomheten i institusjonen. Dette arbeidet har gitt muligheter for å ta grep i forhold til utfordringer knyttet til studentens individuelle utdanningsplan. Økt fokus på informasjon til studentene via web, e-post, og personlig orientering, har gitt gode resultater i form av mer fokus fra studentens side i forhold til de individuelle planer.

HBO har i de senere år hatt særlig fokus på poengproduksjon, og da særlig prognosering av fremtidig studiepoengproduksjon. Dette har ført til en betydelig bedre utvikling i gjennomføringen av studier ved HBO, hvor det har vært satt stor fokus på tiltak som skulle føre til økt studiepoengproduksjon. Høgskolen har siden 2007 fulgt opp et eget prosjekt i denne sammenhengen: "Gjenskape handlingsrommet ved HBO".

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

De videre utfordringene ligger fortsatt i å sikre studieorganisering, undervisnings- og vurderingsformer samt oppfølging av den enkelte student - som bidrar til bedre læringsmiljø, faglig innhold og opplegg i de enkelte studier, samt en stadig bedre gjennomstrømning. Det arbeidet som har vært gjennomført i institusjonene de siste årene har gitt gode resultater, og vil bli utviklet videre.

Kvantitative styringsparametre.

Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år (KD)					
Høgskolen i Bodø	43,5	41,2	36,4	36,2	40

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

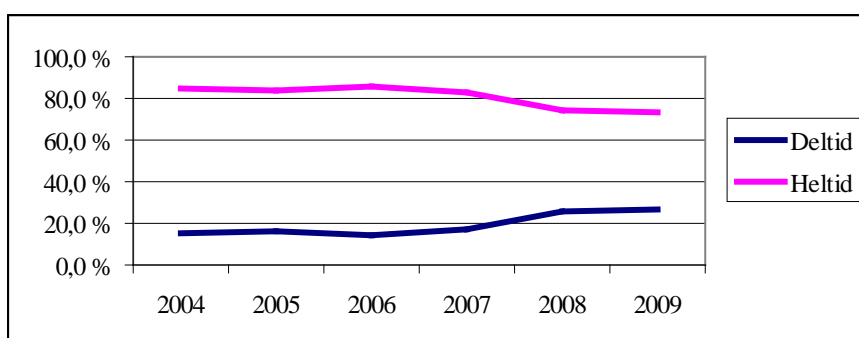
Med "nye" studiepoeng menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang. Kun eksamensdata fra studenter med studierett skal rapporteres. Det må tas hensyn til eventuell faglig overlappning for emner som tidligere er bestått slik at det kun er studentens netto tilvekst av nye studiepoeng som rapporteres.

Egenfinansierte (KD-finansierte) studenter er studenter med studierett som har møtt til studiet og betalt semesteravgift. Når en student har en utdanningsplan, skal denne være bekreftet før studenten er å betrakte som registrert student. Det er tall fra høstsemesteret som skal rapporteres.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Resultatmålet for 2009 var 45 nye studiepoeng.

HBO har hatt en økning i studentmassen fra 08 til 09 på 8,1 %. Den parallelle økningen i poengproduksjon har vært 6,1 %. I beregningen av denne styringsparameteren er det forutsatt lagt til grunn antall aktive studenter i høstsemesteret, når nye studiepoeng pr. egenfinansiert student i 2009 skal beregnes. Den store økningen i antall studenter høsten 2009 påvirker dermed denne beregningen, i og med at nye studenter høsten 2009 kun hadde muligheter til en halvårig produksjon i 2009. En relativt stor andel av økningen høsten 2009 dreier seg om studenter som er tatt opp på deltidsorganiserte studier I tillegg til dette vet vi at flere studenter enn tidligere velger å bruke lengre tid enn normert på sitt studium. Fra 2004 frem 2009 har den relative andelen av deltidsstudenter økt fra 15 % til 26 %.

Disse forholdene gir store utslag når nye studiepoeng pr. egenfinansiert student skal beregnes.

Dersom vi regner om alle våre studenter til heltidsekvivalenter (eksempelvis 2 studenter "på halvfarts-studier" regnes om til en heltidsekvivalent), kommer HBO ut med en snittproduksjon på 42,9 studiepoeng pr. heltidsekvivalent. Dette tilsvarer 71,5 % av et normert fulltidsstudium (60 studiepoeng).

Utfordringen fremover blir fortsatt å analysere årsaker til at mange studenter ikke følger normert studieplan, og iverksette tiltak som gjør at både heltids- og deltidsstudenter følger sitt normerte studieløp i størst mulig grad.

Studenter pr undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)					
Høgskolen i Bodø	15,6	16,2	18,1	20,3	20

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Se definisjon av egenfinansierte studenter over.

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger omfatter

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- høyskolelærer

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Tabellen viser en økning på i omkring 2 studenter pr. fagansatt fra 2008 til 2009. Dette er en naturlig effekt av økningen i antall studenter.

Gjennomstrømning i forhold til normert studieplan (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Gjennomstrømning i forhold til normert studieplan (HBO)					
Høgskolen i Bodø			63 %	74,1 %	75 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Faktisk ny poengproduksjon i forhold til planlagt poengproduksjon basert på standard studieplaner. Med ny poengproduksjon menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Resultatmål for 2009 var satt til 70%. Oppnådd resultat ble 74.1 %, og er klart innenfor definert resultatmål.

Styringsparameter regnes nå som ferdig utviklet, og ligger da også på linje med definisjon som brukes i LIST (LedelsesInformasjon og STatistikk), i tilknytning til FS.

Resultatet må kunne regnes som godt fordi, hvis vi regner om snittproduksjon pr student for Statlige Høgskoler (44.5 poeng), til prosentvis andel av en heltidsekvivalent (60 poeng) blir dette 74,2 %. Et resultatmål på 75 % bør da være et realistisk mål for 2010.

Gjennomstrømning i forhold til planlagt studieløp (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Gjennomstrømning i forhold til planlagt studieløp (HBO)					
Høgskolen i Bodø	62,5 %	66,4 %	69,4 %	89,5 %	90 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Faktisk ny poengproduksjon i forhold til planlagt poengproduksjon basert på de individuelle studieplanene. Med ny poengproduksjon menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Mål for 2009 var satt til 80 %. I forbindelse med overgang til nytt studieadministrativt system (fra MSTAS til FS), er det gjort en gjennomgang av studentenes individuelle planer, som igjen har ført til bedre informasjon ut til studentene om viktigheten av å forholde seg aktivt til sin plan. Rapporteringen fra MSTAS tok utgangspunkt i et annet datagrunnlag enn det FS gjør, og dermed er det vanskelig å sammenligne rapporteringen fra disse to forskjellige systemene. I løpet av 2010 er målet å kunne legge grunnlaget for en enda bedre og mer individuell oppfølging av enkeltstudenten.

Egenproduserte studiepoeng (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Egenproduserte studiepoeng (HBO)	2808,6	2634,7	2840,1	3048,5	3050
Høgskolen i Bodø (Ekvivalenter)	2808,6	2634,7	2840,1	3048,5	3050
Høgskolen i Bodø (Studiepoeng)	168516	158082	171054	182880	183000

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall nye studiepoeng i emner som er helt eller delvis finansiert av HBO. Med nye poeng menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang. For emner som er delvis finansiert av HBO er poengtallet omregnet i forhold til finansieringsfaktoren for emnet. Finansieringsfaktoren for emnet hentes fra det studieprogram som er mest relevant for emnet.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Resultatmål for 2009 var satt til 175 000. Sett i lys av den positive utviklingen fra 2007 til 2008, var dette et naturlig mål. Oppnådd resultat for 2009 ble 182880, 3048,5 ekvivalenter, som er høgskolens høyeste produksjon noensinne. Utfordringen ligger i å forutse en eventuell fremtidig negativ utvikling i produksjonen tidsnok, slik man på lik linje med løftet i 2007 kan komme hurtig i gang med korrigerende tiltak. (j.fr "Gjenskape handlingsrommet").

Total studiepoengproduksjon (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Total studiepoengproduksjon (HBO)	3101,4	2788,2	3027,6	3177	3200
Høgskolen i Bodø (Ekvivalenter)	3101,4	2788,2	3027,6	3177	3200
Høgskolen i Bodø (Studiepoeng)	186084	167292	181656	190620	192000

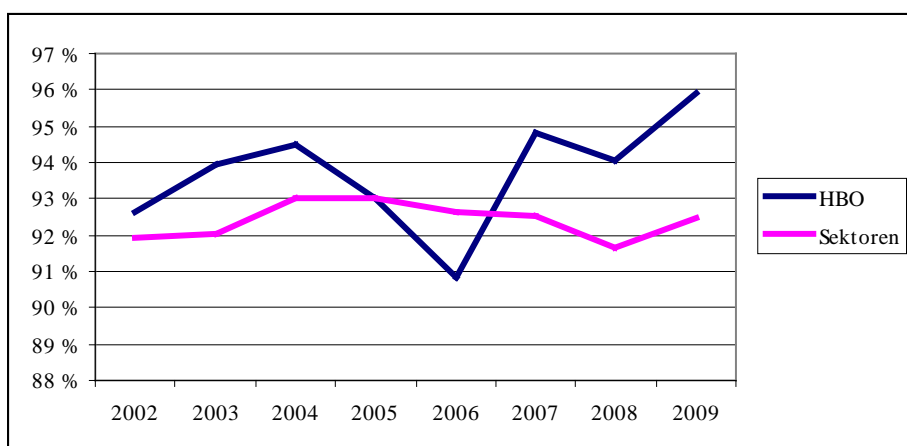
Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall nye studiepoeng i alle emner uavhengig av finansiering. Med nye poeng menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Resultatmål for 2009 var satt til 190000 studiepoeng, noe som ble oppnådd. Dette er HBO's historisk sett høyeste produksjon. Figuren nedenfor viser utviklingen for HBO og sektoren m.h.t. andel egenfinansierte studiepoeng.

Målsettingen for 2010 settes til 192000 studiepoeng (3200 ekvivalenter).

Risikovurdering.

Studiekvaliteten generelt ved institusjonen inklusive studiemiljøet.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R3): Dårlig/negativ utvikling i studiekvaliteten ved institusjonen.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Høgskolen har arbeidet godt med utviklingen av studiekvaliteten i 2009, bl.a. gjennom aktiviteten i studiekvalitetsutvalgene sentralt og lokalt. Samtidig er det rom for forbedringer, for eksempel for å få opp svarprosenten i emneundersøkelsene. I 2009 ble det satt i gang et arbeid med å forberede gjennomgang og vurdering av høgskolens kvalitetsarbeid og kvalitetssikringssystem innenfor studieområdet. Dette arbeidet – som vil omfatte en tydeliggjøring av prosedyrer og ansvar knyttet til utvikling og sikring av studiekvalitet - vil bli sluttført i 2010.

Utviklingen i studiepoengproduksjonen.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R4): Reduksjon i studiepoengproduksjonen ved HBO, fra 2009 til 2010.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat 2009.

Høgskolen har i 2009 hatt fortsatt stor oppmerksomhet på å opprettholde en høy studiepoengproduksjon, og arbeidet med ”å gjenskape handlingsrommet”, som ble innledet høste 2007, er videreført. De positive resultatene i studiepoengproduksjon i 2009 viser at satsingen har vært vellykket.

2.1.3 Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Høgskolens samarbeid med utenlandske læresteder av høy kvalitet innenfor utdanning og forskning bidrar til faglig input til høgskolen som styrker den faglige kvaliteten i utdanningen. Studentutveksling er et grunnleggende element i dette samarbeidet. I forbindelse med universitetssøknaden foretok høgskolen en gjennomgang av egne internasjonale samarbeidsrelasjoner. Denne gjennomgangen vil danne et grunnlag for et mer strategisk helhetlig grep på høgskolens internasjonale utdanningssamarbeid. I 2009 ble forskningsadministrasjonen og Internasjonalt kontor samorganisert i én enhet for å styrke samspillet mellom internasjonalt samarbeid innen utdanning og forskning. I 2009 har hovedfokus fortsatt vært på samarbeid rettet mot Russland og Nordområdene.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Høgskolen har fortsatt en utfordring i å motivere egne studenter til å ta deler av sin utdanning i utlandet, samt å få flere studenter fra samarbeidende institusjoner i utlandet til å ta deler av sin utdanning ved HBO. Høgskolen har imidlertid en demografisk sammensetning av studentmassen, samt ofte en organisering av studier (f.eks. desentralisert/fleksibelt organisert), som gjør det krevende å få innpasset utveksling.

Høgskolen har en utfordring i å utvikle flere engelskspråklige tilbud, for å underbygge mulighetene for utenlandske/fremmedspråklige studenter til å ta utdanning ved HBO

Høgskolen vil sette i gang tiltak som skal øke andelen av internasjonale studenter gjennom å videreutvikle studieprogram som er attraktive for internasjonale søkere (f.eks. Internasjonal bachelor i biologi og bachelor i Nordic perspectives). Markedsføring mot utlandet må samtidig gjøres mer målrettet med hensyn til hvilke land vil særskilt satse på.

På lang sikt har HBO som målsetting at 10 % av studentene i Bodø skal ta deler av sin utdanning i utlandet. For 2009 finner vi det realistisk å sette samme mål som for 2008, 5 %, basert på at dette er et utviklingsområde som vil ha fokus i risikostyring ved HBO.

Kvantitative styringsparametre.

Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende) (KD)	126	123	144	168	170

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Dette er både utenlandske studenter som studerer ved institusjonen og norske studenter tilknyttet institusjonen som studerer i utlandet på grunnlag av utvekslingsavtaler/kvoteprogram med utdanningsinstitusjoner i andre land.

Minstekravet for enhver rapportering gjelder at det må være en form for avtale med en ekstern institusjon. Varigheten på avtalen må være minst tre måneder. Individbaserte avtaler skal ikke inkluderes i denne indikatoren.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

I 2009 har vi registrert 59 utreisende og 109 innreisende, totalt 168 mot resultatmålet på 150. Vi har hatt en solid økning av innreisende fra i fjor fra 71 til 109, mens antall utreisende er redusert fra 73 til 59.

Antall fremmedspråklige utdanningstilbud. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (HBO)	1400	1034	1388	1566	1600
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (KD)		26,0	33,0	58,0	60

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Data omfatter emner og studieprogram på 10 studiepoeng eller mer der undervisningen gis på et fremmedspråk i internasjonalerings øyemed. Språkfag skal ikke inkluderes.

Det er nytt av året at det kun skal medregnes emner med 10 studiepoeng eller mer. Ved tidligere rapporteringer har HBO rapportert sum av alle emner uavhengig av emnets omfang (linje en i tabellen ovenfor). Linje to viser tallene i henhold til den nye definisjonen.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Ved HBO har vi en rekke emner som gir mindre enn 10 studiepoeng. Av hensyn til internasjonalisering og et ønske om å ha utdanninger som er sammenlignbare med tilsvarende utdanninger i resten av Europa, har Handelshøyskolen i Bodø definert alle sine emner til å gi 7,5 studiepoeng. Høgskolen har gjennom flere år hatt som målsetting å tilby fremmedspråklige emner på totalt minimum 1400 studiepoeng (uavhengig av emnets størrelse). Dette er en målsetting høgskolen oppfyller i 2009 med god margin.

Etter utskifting av det studieadministrative systemet fra M-STAS til FS har HBO påbegynt et stort og omfattende arbeid med å bygge opp en ny emnestruktur.

Studietilbud i samarbeid med andre utenlandske institusjoner (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner				1	0

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Studietilbud sammen med andre utenlandske samarbeidspartnere, der samarbeidspartneren har myndighet til å etablere studiet og dermed har det faglige ansvaret (Et gradsstudium der begge har myndighet, er en fellesgrad.)

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

I løpet av høsten 2009 ble Bachelor in Animal Science etablert som fellesgrad i samarbeid med University of Veterinary Medicine i Kosice, Slovakia. Denne graden kan igjen bygges ut til EU- godkjent veterinær. HBO anser det som viktig å utvikle fellesgrader med utenlandske institusjoner for å øke HBO's attraktivitet både nasjonalt og internasjonalt, noe som på sikt vil kunne øke inntakskvalitet og gjennomstrømningsgrad.

Andel studenter rekruttert utenfor Norge. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Antall studenter rekruttert utenfor Norge (HBO)		275 ca 8%	281 ca 8%	465 ca 12%	10 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall og andel av studentene i Bodø (i forhold til totalt antall studenter i Bodø) som er rekruttert utenfor Norge.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Utviklingen i 2009 har vært tilfredsstillende på dette feltet. Det vil bli vurdert i hvilken grad HBO bør være enda mer offensiv i forhold til å definere særskilte områder og land en ønsker studenter fra ved siden av den etablerte satsingen på Russland.

Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	2010
Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet (HBO)	2,6% (131)	2,2 % (108)	3,2 % (160)	3,6 % (192)	5 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall og andel av studentene ved HBO (i forhold til totalt antall studenter) som tar deler av sin utdanning i utlandet.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Disse tallene inkluderer studenter som registreres som utvekslingsstudenter, samt studenter på kortere studieopphold i utlandet. Resultatmål for 2009 var 5 %, noe som tilsvarer om lag 265 studenter.

Risikovurdering.

Fremmedspråklige tilbud.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R5): Lite relevant og/eller få fremmedspråklige tilbud.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Moderat.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

HBO har arbeidet aktivt med å utvikle fremmedspråklige studietilbud i 2009, bl.a. to bachelorgrader (biologi og det tverrfaglige tilbudet i Nordic perspectives). I tillegg er det utviklet en joint bachelordegree i Animal Science der de tre første semestrene som HBO har ansvar for gis på engelsk. Samtidig fungerer de etablerte engelskspråklige masterstudiene godt. Det arbeides med å gjøre den internasjonale markedsføringen av de engelskspråklige tilbudene mer målrettet.

Relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R6): Få relevante og aktive samarbeidsavtaler om studentutveksling.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Moderat.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Oppryddingen i porteføljen av samarbeidsavtaler i 2009 har bidratt til et godt grunnlag for å videreutvikle en robust helhet av samarbeidsavtaler mer utenlandske læresteder av høy kvalitet. Det er fortsatt en utfordring å få studenter og tilsatte til å reise ut innenfor rammen av samarbeidsavtalene. Det er også behov for å se internasjonale samarbeidsavtaler innenfor forskning og utdanning mer i sammenheng enn det vi har gjort i 2009.

2.1.4 Kvalitative styringsparametre.

Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.

Et avgjørende element i høgskolens strategi for utvikling av fagporteføljen i 2009 har vært å få godkjent etablert PhD-ene i Akvakultur og i Studier av profesjonspraksis, slik at grunnlaget ble lagt for å fremme søknad om universitetsstatus i løpet av året. De to PhD'ene ble akkreditert av NOKUT og godkjent av departementet våren 2009. I 2009 har høgskolen arbeidet med å konsolidere alle fire PhD-områdene og høgskolen arbeider videre med å styrke kvaliteten innenfor den eksisterende fagprofilen. I tilknytning til universitetsstrategien ble det besluttet å innføre Ex.Phil. som del av alle bachelorutdanningene ved høgskolen fra og med studieåret 2009- 2010. Noen av profesjonsutdanningene, så som sykepleie, vil få noe lenger tid til å implementere dette.

I 2009 har høgskolen satt i gang nye mastergrader: i Personalledelse og i Klinisk sykepleie. Høgskolen har også fått akkreditert og godkjent en mastergrad i Marin økologi. Videre har høgskolen utviklet to engelskspråklige bachelorgrader, en i biologi og en tverrfaglig grad innenfor "High North Perspectives". Disse studietilbudene baserer seg på allerede eksisterende emner innenfor høgskolens totale fagportefølje, og vil kunne bidra til å styrke rekrutteringen av utenlandske studenter. Høgskolen har innledet samarbeid med veterinæruniversitetet i Kosice i Slovakia om å tilby de første tre semestrene i en bachelorgrad i Animal Science. Kandidater med denne graden kan gå videre til veterinærstudiene i Kosice.

Høgskolen satset også på å tilby en 4-årig faglærerutdanning i naturfag, der Fakultet for biovitenskap og akvakultur, Handelshøgskolen i Bodø og Profesjonshøgskolen har samarbeidet. På grunn av manglende søkning ble dette tilbudet ikke igangsatt. Høgskolen har foretatt en gjennomgang av lærerutdanningen ved høgskolen med henblikk på å utvikle et mer attraktivt studieopplegg med større innslag av spesialisering (skoletrinn, faglig innretning) i tråd med signalene i den nye stortingsmeldingen om lærerutdanning. Høgskolen vil tilby lærerutdanning for både 1-7 og 5- 10 klassetrinn.

Den vedtatte strategien for studiestedene i Mo i Rana og Stokmarknes ble fulgt opp gjennom at det desentraliserte studietilbudet ble videreutviklet i lys av lokale behov. Høgskolen arbeidet for å intensivere bruken av teknologi for å øke studietilbudenes tilgjengelighet for studenter som ikke kan eller vil studere på campus. Spesielt bør her nevnes utvikling av et fleksibelt nettstøttet bachelortilbud i Sykepleie.

Høgskolen har i 2009 satt i gang arbeidet med å gå igjennom egne studieplaner og emnebeskrivelser med utgangspunkt i det nye kvalifikasjonsrammeverket for utdanning. En slik gjennomgang, med fokus på læringsutbytte, er en gylden mulighet til å vurdere fagporteføljens relevans og innretning, samt å styrke kommunikasjonen mellom høgskolen og samfunnet om hvilke kompetansebehov høgskolen kan eller bør dekke.

Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er ”utprøvd” i 5-6 år, og vi har i dag et godt grunnlag for å gjennomgå og vurdere videreutviklingen av systemet, basert på den erfaringen vi har så langt.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er et relativt omfattende og ambisiøst system. Den grunnleggende erfaringen vi har høstet så langt tilsier at systemet bør forenkles og tilpasses bedre i forhold til primæraktiviteten, slik at systemet blir et bedre integrert system i den naturlige aktiviteten i institusjonen. Dette er viktig for også å sikre en god forankring av systemet både i ledelsen, fagmiljøet, administrasjonen og blant studentene. De mest sentrale elementene i kvalitetssikringssystemet ved HBO er:

- **Evalueringer**. Emneevalueringer, brukerundersøkelser, program- og systemevalueringer etc.
- **Nøkkelindikatorer/Analyser/Rapporter**. Systematisk framstilling av viktige utviklingstrekk i institusjonen, gjennom analyser/rapporter og nøkkelindikatorer (KPI'er).
- **Kvalitetshåndboka**. Beskrivelse av kritiske prosesser i institusjonen.
- **Avvikssystemet**. Tilbakemeldinger fra studenter og ansatte om sviktende kvalitet.
- **Revisjoner**. Gjennomgang av praksis i institusjonen vurder opp mot fastsatte prosedyrer.
- **Kvalitetsrapporten**. Årlig rapport til styret om kvalitetsarbeidet i institusjonen.

Et godkjent, formålstjenlig og godt internt forankret kvalitetssikringssystem er svært viktig for HBO. Vi må ha et godkjent system for å kunne opprettholde status som høyskole – og ikke minst etter hvert som universitet. Det eksisterende kvalitetssikringssystemet ble godkjent i 2005. Høgskolen er i gang med en revidering av kvalitetssikringssystemet, og styret har behandlet og vedtatt grunnlaget for videreutvikling av kvalitetsarbeidet i institusjonen (blant annet basert på nytt kriteriesett fra NOKUT). Høgskolen ble høsten 2009 orientert om at NOKUT vil evaluere høgskolens kvalitetssikringssystem i løpet av 2011.

Det kvalitetssikringssystemet vi har pr. i dag er basert på den vurderingen som ble lagt til grunn i 2003, da systemet ble utredet og vedtatt. Etter hvert har vi fått erfaringer som tilsier at vi bør foreta en revurdering av systemet, og da spesielt med tanke på forenkling og forankring. Dette er vi godt i gang med, og i løpet av 2010 vil det foreligge et revidert kvalitetssikringssystem ved HBO - bl.a. basert på de nye kriteriene som NOKUT nå har utarbeidet m.h.t. akkreditering av kvalitetssikringssystem ved høgre utdanningsinstitusjoner.

I løpet av 2009 har vi videreutviklet og forbedret bl.a. emneundersøkelsen (enklere og mer formålstjenlig metode). Videre har vi videreført arbeidet med å videreutvikle kvalitetsrapporten, hvor vi ser denne mer i sammenheng med dette dokumentet (Rapport og planer). Vi har gått over fra å rapportere omkring kvalitetsarbeidet, fra studieår til kalenderår. Det har også i 2009 vært arbeidet med å videreutvikle nøkkelindikatorer/analyser/rapporter,

samt at vi har intensivert arbeidet med å videreutvikle kvalitetshåndboka (beskrivelse av kritiske prosesser i institusjonen). Det har også vært gjennomført internrevisjon i forhold til prosessen omkring eksamensplanlegging, samt at avvikssystemet har vært fulgt opp gjennom hele året.

Kvalitetssikringssystemets forankring i fagmiljøene ivaretas først og fremst gjennom det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene, samt i Læringsmiljøutvalget. Her deltar faglig ansvarlige i institusjonen, sammen med representanter fra studentene, administrasjonen og Studentsamskipnaden i Bodø. Styret for HBO har også et forhold til kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennom behandlingen av kvalitetsrapporten samt orienteringssak om internrevisjoner.

Det sentrale studiekvalitetsutvalget, samt styret for HBO, vil i løpet av 2010 få seg forelagt forslag til et helhetlig revurdert kvalitetssikringssystem, hvor arbeidet med informasjon om- og videre forankring av systemet vil få spesiell oppmerksomhet.

Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO påvirker det strategiske arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningene på flere måter:

- Emne-evalueringene og midtveiseevalueringer blir brukt som grunnlag for videreutviklingen av fagtilbudet.
- Avviksmeldinger blir ivaretatt på en aktiv og konstruktiv måte, som også har positiv påvirkning i forhold til utdanningskvaliteten.
- Analyser og prognoser innenfor flere viktige områder (f.eks. studiepoengproduksjon, gjennomstrømning, frafall, rekrutteringsevne m.v.) blir brukt i vurderingen av utviklingen innenfor de enkelte studiene - som bl.a. medfører innsats og tiltak som skal imøtekomme utfordringer som avdekkes (f.eks. lav studiepoengproduksjon, stort frafall, dårlig rekrutteringsevne etc.). Den handlingsplanen som ble utarbeidet høsten 2007 ("Gjenskape handlingsrommet") er et godt eksempel på hvordan kvalitetsarbeidet ved HBO har en positiv effekt på kvaliteten i utdanningene, og dermed strategisk betydning for videreutviklingen av studietilbudet og kvaliteten i utdanningene ved institusjonen. Denne handlingsplanen er fulgt opp både i 2008 og i 2009. Resultatet av dette arbeidet har bl.a. vist seg gjennom en meget stor økning i studiepoengproduksjonen ved institusjonen f.o.m. 2007.
- Revisjon av kritiske prosesser i institusjonen blir gjennomført med jevne mellomrom, og fører i enkelte tilfeller til endret og forbedret praksis i ordninger omkring opplegg og gjennomføringen av studier.
- Kvalitetsrapporten for 2009 legges fram for styret for HBO i møtet i mai 2010, og vil eventuelt danne grunnlag for vedtak/merknader fra styret m.h.t. den videre kvalitetsutviklingen i institusjonen.

Alle de ovenfor nevnte punktene har stor strategisk innvirkning på arbeidet i institusjonen, m.h.t. å øke kvaliteten, i videste forstand, innenfor utdanningene. Dette er et arbeid som har

hatt stor oppmerksomhet - både i styret, studiekvalitetsutvalget, læringsmiljøutvalget, i ledelsen og ved det enkelte fakultet.

NOKUT igangsatte evaluering av førskolelærerutdanningene i 2009. I juni 2009 leverte Høgskolen i Bodø sin selvevaluering, og 19. oktober 2009 var NOKUT på institusjonsbesøk og gjennomførte intervjuer med ledelse, fagansatte og studenter. Det har vært en midtveiskonferanse i Kautokeino i januar 2010, og endelig rapport vil foreligge i løpet av våren 2010. HBO vil sørge for en god oppfølging av de resultatene som framkommer av NOKUTs evaluering.

Høgskolen i Bodø er også involvert i en evaluering i regi av Norges Forskningsråd innenfor fagområdet sosiologi.

Høgskolen fikk i 2008 reakkreditert sykepleierutdanningene i Bodø og i Mo i Rana. Resultatet av disse reakkreditteringene (anbefalingene fra den sakkyndige komiteen) er blitt fulgt opp i høgskolen, og er lagt til grunn for utviklingen av sykepleierstudiet.

Når det gjelder den nasjonale evalueringen som er foretatt av allmennlærerutdanningen, som resulterte i en Stortingsmelding (februar 2009), så følger høgskolen opp de konkrete anbefalingene og vedtakene i denne sammenheng, samt de tilrådingene som framgår av selve evalueringen.

Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, inkludert forskning og utviklingsarbeid og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningene.

Den internasjonale orienteringen ved Høgskolen i Bodø har særlig fokus på samarbeid med Russland og nordområdene, samt økt satsing på deltakelse i EU- programmer. Strategisk plan for internasjonalisering 2009- 2012 ble vedtatt i Internasjonalt utvalg og godkjent av styret i desember 2008. EU- satsingen er forankret i arbeidet som ivaretas fra institusjonens eget EU-kontor.

Fakultetene, studenter og internasjonalt kontor skal i begynnelsen av hvert budsjettår levere en handlingsplan til Internasjonalt utvalg for aktiviteter i inneværende år. Handlingsplanen skal vise fakultetenes og studenters prioriteringer og aktiviteter innenfor internasjonalisering. Internasjonalt kontor bistår med implementeringen. Det vil være anledning til å søke om midler fra Internasjonalt utvalg når det gjelder tiltak innenfor den årlige handlingsplanen.

En rapport skal leveres utvalget i november hvert år, og årets aktiviteter evalueres mot slutten av hvert budsjettår. En handlingsplan for strategien 2009-2012 leveres til utvalget i mars 2010. Denne evalueres på årlig basis.

Fakultetenes egne prioriteringer og handlingsplaner skal samsvare med nasjonale strategier for internasjonalisering, høgskolens strategi og fakultetenes egen strategi. Selv om mobilitet er viktig og en åpenbar målbar enhet for internasjonalisering, er synliggjøring av all faglig utvikling og aktivitet en viktig del av handlingsplanen. Nasjonalt har vi ennå til gode å bestemme hvordan vi skal måle internasjonaliseringen på best mulig måte, med det rapporteringsverktøyet institusjonene har til rådighet. Desto viktigere er det å kunne vise til handlingsplaner. For å få en god faglig forankring, består representantene i Internasjonalt

utvalg av dekaner eller representanter for dekaner (prodekan/internasjonal ansvarlig for fakultet). I og med at Høgskolen i Bodø nylig har opprettet en tverrfaglig Bachelorgrad på engelsk, vil det være av stor betydning at internasjonaliseringen er representert med et eget forum som kan ivareta dette.

Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis.

I 2009 har Høgskolesamarbeidet (høgskolene i Nord – Norge og Helse Nord) arbeidet med en overordnet avtale mellom Helse Nord og høgskolene. Avtalen er ikke underskrevet, men skal sendes ut til signering tidlig i 2010.

På bakgrunn av denne avtalen, samarbeider Profesjonshøgskolen, Helgelandssykehuset og Nordlandssykehuset med en avtale på lavere nivå. Denne avtalen skal regulere praksisplasser, studieportefølje (behov for studier) og forskningssamarbeid.

Høgskolen har også samarbeidsavtaler med flere av kommunene i Nordland fylke.

I 2009 er det også innført samarbeidsmøter mellom Helgelandssykehuset, Nordlandssykehuset og Profesjonshøgskolen ved Høgskolen i Bodø. Planene er at vi årlig skal ha to samarbeidsmøter. Primærhelsetjenesten i Bodø kommune er invitert til å delta.

I tillegg til de overordnede samarbeidsmøtene, har praksisrådene mellom høgskolen og den enkelte kommune/ helseforetak vært videreført i 2009. Dette er et samarbeidsorgan som spesielt tar opp praksisplasser, kvalitet i praksis, veiledningsmodeller m. m. ved det enkelte foretak eller i kommuner. Mye av kvalitetssikringen av praksis skjer gjennom praksisrådet og gjennom den enkelte lærers kontakt med praksisfeltet. I praksisrådet sitter også studentrepresentanter for hvert kull. I tillegg evaluerer studentene sine praksisperioder.

Samarbeid om prosjekter i 2009 (kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten):

1. Bedre kvalitet på veiledning (hjemmesykepleie)
2. Utvikling av miljøhefte (psykiatri)
3. Forbedring av rutiner knyttet til medikamenthåndtering (sykehjem)
4. Etisk kompetanseheving (kommunehelsetjenesten)

I tillegg har vi samarbeidet med RKK Vesterålen om studietilbud med fokus på kommunehelsetjenesten. Det satses på opptak høsten 2010. Høgskolen har også samarbeid med RKK Helgeland ang et studietilbud på 15 studiepoeng innen lindrende pleie og behandling. Høgskolen har samarbeidsavtale med Valnesfjord helsesportsenter, omkring utdanning innen rehabilitering – aktivitet og deltakelse (30 studiepoeng).

I henhold til Rammeplanen har lærerne jevnlig tilstedeværelse i praksis. Dette er en ordning som koster mye, men som finansieringssystemet ikke tar tilstrekkelig høyde for.

Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanning.

Høgskolen i Bodø ble i februar 2009 akkreditert for doktorgrad i studier av profesjonspraksis, og utviklingen og etableringen av denne har også hatt betydning for profilering av allmennlærerutdanningen. Fokuset er rettet mot den praksisnære utdanningen, hvor den profesjonelle yrkesutøvelsen og den profesjonelle yrkesutøveren står sentralt. Høgskolen har i løpet av 2009 arbeidet med hvordan dette skal implementeres i de nye grunnskolelærerutdanningene som har oppstart høsten 2010. I 2009 ble tiden i praksis utvidet med en lengre observasjonsperiode inklusive feltarbeid for førsteårsstudentene.

Prosjektet *”Utvikling av samarbeidsformer mellom universitets- og høgskolesektoren og skole- /barnehageeier”* har vært videreført i 2009, hvor det er nær dialog med praksisfeltet. Prosjektet ble i 2009 utvidet til også å gjelde videregående opplæring, noe som særlig er viktig med tanke på overgangen mellom ungdomsskole- og videregående skole og frafallsproblematikk knyttet til dette. Det har i dette prosjektet vært gjennomført konferanser og workshop med fokus på den fremtidige lærerrollen.

Når det gjelder fokus på rammeplanens kompetanseområder og innføring av kvalifikasjonsrammeverket, så har det vært foretatt en revisjon av studieplanene for studieåret 2009/10, med klare kompetansemål og mål om læringsutbytte i de enkelte fagene. Denne prosessen vil videreføres som et ledd i implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket. I ny studieplan for pedagogikk, gjeldende fra 2009 er forskeropplæringen gjort tydeligere bl.a. med innføring av kurs i vitenskapelig metode og feltarbeid for førstesemesterstudenter.

Høgskolen har arbeidet videre med *økt vekt på koblingen mellom fag, fagdidaktikk og pedagogikk i teori og praksis*. Dette har særlig fått fokus i forbindelse med arbeidet med nye studieplaner og organisering av ny grunnskolelærerutdanning, som har oppstart høsten 2010. I prosjektet *”Samarbeidsformer mellom universitets- og høgskolesektoren og skole- /barnehageeier”* har dette stått sentralt, og høgskolen har også arbeidet med ulike tematiske områder i tilknytning til dette innenfor flere andre prosjekter. Høgskolen har samarbeid med Høgskolen i Sogn og Fjordane og Høgskolen i Hedmark om entreprenørskap og aktive læringsformer i opplæringen. Videre deltar høgskolen i studien *”Creativity, Innovation and Entrepreneurship in Education”* i regi av Nordisk ministerråd og i samarbeid med ulike nordiske universiteter, som er en del av et det større prosjektet *”En god opplæring for ungdom og voksne”*.

Når det gjelder regionalt samarbeid, så har Høgskolen i Bodø deltatt i samarbeidet i region nord i forbindelse med utviklingen av ny lærerutdanning, og her står særlig det faglige og organisatoriske samarbeidet med Høgskolen i Nesna sentralt. Dette samarbeidet vil styrke det samlede miljøet og tilbudet til studentene med større faglig bredde, særlig innen fagområder som på den enkelte høgskole er små. Utveksling og samarbeid vil styrke både forskning og undervisning ved de to institusjonene.

Redegjør for tilrettelegging for funksjonshemmede studenter.

Våren 2009 vedtok høgskolens Læringsmiljøutvalg en handlingsplan for fjerning av funksjonshemmende barrierer. Denne handlingsplanen definerer ulike områder som Høgskolen fram til våren 2010 skal fokusere på med henhold til universell utforming for alle, samt individuell tilrettelegging for studenter med særskilte behov.

Høgskolen har gjennom 2009 iverksatt flere tiltak rettet mot studenter med funksjonsnedsettelse. Mange omhandler individuell tilrettelegging. Veiledning er en viktig del av dette, hvor studentene blir informert om hva høgskolen kan tilby dem. I denne veiledningen blir studentenes behov kartlagt og tiltak i forlengelse av dette iverksatt. Studenter med behov har fått hjelp til å fylle ut skjemaer og søknader, og blitt henvist til utredning. Studenter med behov for faglig tilrettelegging har fått utdelt notater før forelesning, og hjelp til å finne aktuelt engelsk pensum på norsk.

Høgskolen etterstreber universell utfordring i sine omgivelser. Vi har i 2009 startet arbeidet med å merke trappesatser og vinduer for synshemmede. Vi har også installert utstyr for enklere fremkommelighet både til og i undervisningsrom, som trådløs døråpner for bevegelseshemmede og spesialstoler for studenter med ryggplager.

Som del av det helhetlige arbeidet med læringsmiljøet gjennomførte Studentorganisasjonen i Bodø en holdningskampanje i 2009. Det ble arrangert en dag på campus Bodø hvor det gjennom ulike arrangementer ble satt fokus på og gitt informasjon om studenter med funksjonsnedsettelse.

Høsten 2009 startet også arbeidet med utformingen av en mentorordning for studenter som trenger spesiell sosial støtte gjennom studietiden. Målgruppen for ordningen skal være studenter med mentale lidelser eller andre diagnoser som innvirker på evnen til å orientere seg i en studiehverdag eller når det gjelder å komme i kontakt med andre studenter.

2.2 FORSKNING.

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

2.2.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Høyskolen har jobbet målrettet i over ti år mot universitetsstatus, og det satses tungt på å styrke de fire fagsøylene. I 2009 fikk høyskolen akkreditering for tildeling av doktorgrad i de to siste fagsøylene, studier i profesjonspraksis og akvakultur. Doktorgradsprogrammet i bedriftsøkonomi er med i en nasjonal NFR-finansiert forskerskole. Samtidig har høyskolen satset på å styrke forskningen i disse fire fagsøylene, både ved å styrke forskningsadministrativ støtte og insentivordninger for forskning for de faglige, men også gjennom målrettet rekruttering og etablering av forskergrupper.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

En generell utfordring for høyskolen er økt inntjening fra forskningsrådet og EU, og sikre et publiseringsnivå på et nivå hvor høyskolen ønsker å være. Høyskolen ser også det som viktig å få god produksjon og god gjennomstrømning på de to doktorgradsutdanningene som ble akkreditert i 2009.

Kvantitative styringsparametre.

Publiseringspoeng per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	118,24/	88,48/	96,2/	131,7*/	140/
	289,1	287,3	312,3	309,9	310
	Årsverk	Årsverk	Årsverk	Årsverk	Årsverk
	= 0,41	= 0,31	= 0,31	= 0,42	= 0,45

*131,7 er beregnet ut fra registrerte og godkjente poenggivende publikasjoner for rapportering til DBH per 1.3.2010. Endelig tall er først tilgjengelig etter rapporteringsfristen 1.3.2010

Definisjon av styringsparameter:

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling omfatter

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- forsker
- postdoktor
- stipendiat
- høyskolelærer

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Det har de siste årene blitt jobbet målrettet med å øke antallet publiseringspoeng. Utviklingen av dette styringsparameteret er positiv og i henhold til de målsettinger institusjonen har satt seg.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

En av høgskolens hovedutfordringer er å få alle de vitenskapelige ansatte til å bidra. Ved å etablere forskningsgrupper på samtlige fakultet vil alle enkeltforskere bli en integrert del av et forskerfelleskap med tydelig forskningsledelse. De første forskningsgruppene ble etablert ved FBA i 2008, og ved HHB i 2009 og er under etablering ved FSV og PHS, og resultatene vil vise seg de nærmeste årene.

NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	NOK 7056000/ 289,1 Årsverk = NOK 24 407,-	NOK 11670000/ 287,3 Årsverk = NOK 40 620,-	NOK 10787000/ 312,3 Årsverk = NOK 34 220,-	NOK 11498000/ 309,9 Årsverk = NOK 37102,-	NOK 15 000 000,-/ 310 Årsverk = NOK 48387,-

Definisjon av styringsparameter:

NFR- tildeling: Note 1 årsregnskapet

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling omfatter

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- forsker
- postdoktor
- stipendiat
- høyskolelærer

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Utviklingen på dette styringsparameteret er positiv. Samtidig har institusjonen satt seg målsettinger som innebærer økt inntjening fra Norges forskningsråd sammenlignet med det man har hatt i perioden 2007 – 2009. I 2009 så man som resultat av dette en betydelig økning i antallet søknader til NFR. Dette arbeidet vil i tiden som kommer bli videreført med målsetting om å øke den totale inntjeningen.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det er fortsatt utfordringer knyttet til å øke søkning fra enkelte fagområder. Fra Høgskolen i Bodø ser man et uutnyttet potensial i flere av NFRs programmer som man bør gjøre noe med i tiden som kommer. Parallelt med dette jobbes det fra Forskningsadministrasjonens side med å få opp kvaliteten på de enkelte søknader, slik at prosentandelen søknader som blir funnet støtteverdige øker.

Utteksling av ansatte via programavtaler. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Utteksling av ansatte via programavtaler (KD)	Inn: 30 Ut: 68 Tot: 98	Inn: 42 Ut: 55 Tot: 97	Inn: 43 Ut: 83 Tot: 126	Inn: Ut: Tot:	Inn: 50 Ut: 90 Totalt: 140

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Utviklingen med tanke på inn- og utreisende studenter i programavtaler har vært positiv de siste årene.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Man har fortsatt et betydelig potensial for å øke mobiliteten blant ansatte. Det arbeides aktivt i regi av både institusjonens Internasjonale Kontor og EU-kontor for å styrke mobiliteten.

EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk).

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	NOK 1202000/ 289,1 Årsverk = NOK 4157,73	NOK 182000/ 287,3 Årsverk = NOK 633,48	NOK 696000/ 312,3 Årsverk = NOK 2228,60	NOK 456000/ 309,9 Årsverk = NOK 1471,-	NOK 1 000 000/ 310 Årsverk = NOK 3226,-

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Utviklingen av dette parameteret kan synes negativ. Det er her viktig å understreke at Høgskolen i Bodø gjennom etablering av eget EU- kontor med to fulle stillinger i 2008 har en klar prioritering av EU-forskning. Inntjeningen fra EU har variert en del de siste årene, men etter at kontoret ble etablert har antallet søknader til EUs rammeprogrammer økt betraktelig og man ser nå et målrettet arbeid fra institusjonens side som vil komme til å gi resultater. Samtidig ligger det også i sakens natur at dette er en langsiktig satsing.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det er vanskelig å peke på spesielle områder der utfordringene knyttet til måloppnåelse er størst. Generelt vil institusjonens utfordring bestå i å få flere av forskningsgruppene og – miljøene til å orientere seg mot EUs rammeprogrammer og gripe de mulighetene som ligger her.

Publikasjonspoeng. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Publikasjonspoeng.	118,24	88,48	96,2	131,7*	140

*125 er beregnet ut fra registrerte og godkjente poenggivende publikasjoner for rapportering til DBH per 1.3.2010. Endelig tall er først tilgjengelig etter rapporteringsfristen 1.3.2010.

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Publikasjonspoengene viser en jevn økende publisering fordelt på de fire fakultetene. Spesielt Handelshøgskolen har hatt en solid produksjon i 2009 sammenlignet med det noe lave resultatet i 2008. Poengberegningene per 1.3.2010 tilsier at høgskolen overstiger målet som var satt på 125 publiseringspoeng. I 2009 ble det innført nye rutiner i forbindelse med rapportering av status for publisering gjennom året. Biblioteket kvalitetssikrer registreringene i ForskDok fortløpende, og Forskningsutvalget får månedlig oppdatering på kvalitetssikrede poengberegninger. Dette bidrar til økt fokus på vitenskaplig publisering, og gjør det mulig å se behov for tiltak på et tidligere tidspunkt. Det er også opprettet et publiseringsutvalg som vurderer tvilstilfeller som oppstår i forbindelse med den faglige skjønnsutøvelsen kriteriene for rapportering av vitenskapelige publikasjoner legger opp til.

Risikostyring.

Ekstern finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)

RISIKO (R7): Dårlig/negativ utvikling i den eksternt finansierte FoU-virksomheten ved HBO.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

Andelen ekstern finansiering av FoU-virksomheten har vært høy ved Høgskolen i Bodø de siste årene. Høgskolen i Bodø viderefører sitt arbeid på dette området, samtidig som man hele tiden ser på muligheter for å øke den eksterne inntjeningen relatert til FoU-virksomhet. Foruten tiltak relatert til EU- og NFR-finansiering, jobbes det også mot regionale finansieringskilder. Ved Høgskolen i Bodø har man hatt en stor økning i antallet innsendte søknader til Norges forskningsråd og EU i 2009. Alle fakultetene ved institusjonen deltok eksempelvis i én eller flere søknader til EU, og antallet søknader til NFR gikk opp fra 12 til cirka 30 i året som gikk.

Utvikling i forskningsproduksjon. (HBO)

RISIKO (R8): Dårlig/negativ utvikling i forskningsproduksjonen ved HBO.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

HBO har i 2009 hatt spesielt fokus på økning i antall publiseringspoeng. Dette har preget forskningsutvalgets agenda, samt den faglige ledelse ved fakultetene.

2.2.2 Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Med etablering av de to siste doktorgradsområdene som har inngått i institusjonens strategi om fire ulike doktorgradsutdanninger, har Høgskolen i Bodø nådd det virksomhetsmålet som er satt på området.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap har drevet doktorgradsutdanning siden henholdsvis 2000 og 2005. Ved disse fakultetene har man relativt innarbeidede praksiser. Det er derfor grunn til å tro at de største utfordringene med tanke på måloppnåelse for institusjonen er på de to fakultetene der man så sent som i 2009 mottok rett til å tildele doktorgrader. Her vil det være spesielt viktig å utvikle kapasiteten i utdanningene slik at et ønsket antall kandidater utdannes hvert år.

Kvantitative styringsparametre.

Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk (KD)	3	5	6	5	10
	Disputaser/	Disputaser/	Disputaser/	Disputaser/	Disputaser/
	289,1	287,3	312,3	309,9	310
	årsverk	Årsverk	Årsverk	Årsverk	Årsverk
	= 0,010	= 0,017	= 0,019	= 0,016	= 0,032

Definisjon av styringsparameter: Doktorgradskandidater: Antall avlagte doktorgrader ved egen institusjon.

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis

- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- forsker
- postdoktor
- høyskolelærer

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Høgskolen i Bodø har et mål som tilsier høyere antall uteksaminerte kandidater enn det som var tilfellet i 2009. Årsakene til at tallet ble lavere enn ønsket er flere. Blant annet brukte enkelte kandidater noe mer tid i slutfasen av sin doktorgrad enn det som var forventet. Eventuelle tiltak for å sikre et høyere antall disputaser vil bli vurdert. Det er uansett en klar forventning om en betydelig økning i antall disputaser i løpet av 2010. De to fakultetene som fikk godkjent sine doktorgradsprogram i 2009 forventes også å arrangere sine første disputaser i løpet av inneværende år.

Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram 5 år tidligere. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram 5 år tidligere.	-	40	60	83,3	90

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Beregningen viser prosentandelen kandidater som har brukt 5 år eller mindre fra opptaksåret til dato for innlevering av avhandling. Fra Høgskolen i Bodøs side er man tilfreds med utviklingen på dette punktet.

Antall aktive avtaler om forskningssamarbeid. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Antall aktive avtaler om forskningssamarbeid (HBO)	-	-		192	200

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Gjennomgangen av høgskolens avtaler i 2009 viste at høgskolen har 192 aktive avtaler relatert til forskning, dette inkluderer samarbeid på forskningsprosjekter, postdoktorer/PhD-studenter og professor II og veiledning. Høgskolen har som mål å inngå flere avtaler om forskningssamarbeid med strategisk viktige institusjoner, og da spesielt der høgskolen har sin hovedorientering: Russland, Norden, Nord- Amerika og Europa. I tillegg ønsker høgskolen å videreutvikle samarbeidet i allerede inngåtte avtaler. Noen avtaler vil av naturlige årsaker utgå, og høgskolen prioriterer kvalitativt gode avtaler fremfor et høyt antall.

Doktorgradskurs og konferanser. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Doktorgradskurs og konferanser (HBO)			8	12	15

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

I 2009 ble det avholdt åtte doktorgradskurs hvorav to ved Profesjonshøgskolen avsluttes først i 2010. Det ble avholdt fire vitenskapelige konferanser ved Høgskolen. To av de i alt fire doktorprogrammene fikk sin akkreditering våren 2009, og det er forventet og planlagt en økning av antall avholdte doktorgradskurs i 2010.

Risikostyring.

Utvikling av kompetansen i institusjonen, herunder rekruttering og likestilling. (HBO)

RISIKO (R9): Lite formålstjenlig utvikling i kompetanse, rekruttering og likestilling.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

Høgskolen i Bodø har ansatte med relevant kompetanse på de områder hvor det gis undervisning. Institusjonen har et stort antall ansatte med forskerkompetanse og et betydelig antall ansatte med professorkompetanse. Ved alle fire fakultetene oppfyller man kravene som stilles for å kunne gi undervisning og veiledning på de aktuelle bachelor-, master og doktorgradsprogrammene. I førskolelærerutdanningen skal andelen ansatte med førstekompetanse økes i løpet av kort tid ved en omdisponering av ansatte fra allmennlærerutdanningen. Det er et mål å øke antallet ansatte med forskerkompetanse og professorkompetanse. Institusjonen skal legge til rette for at fast ansatte kan kvalifisere seg til opprykk, og vil stille krav om kompetanse som professor eller førsteamanuensis når nye medarbeidere tilsettes i faste stillinger. Institusjonen vil i tiden fremover ha særlig fokus på å konsolidere de forskningsmiljøene som er sentrale i forhold til de fire doktorgradsutdanningene, og vil innrette den faglige profilen på fakultetene på en slik måte at disse miljøene blir stabile over tid. Institusjonens strategi er å videreutvikle de overordnede fagområdene med hensyn til kapasitet og dybde. Dette arbeidet vil bli beskrevet nærmere i kapittel sju, forskerutdanning.

Høgskolen i Bodø har en bevisst policy hva likestilling angår. Styret har ønsket at virksomheten konkretiserer mål og tiltak for likestillingsarbeidet samt ansvarsgjør den enkelte instans slik at likestillingsarbeidet følges opp på alle nivåer. Man har også etablert et likestillings- og antidiskrimineringsutvalg for å sikre at dette arbeidet følges opp på en god måte.

Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. (HBO)

RISIKO (R10): Dårlig opptak og gjennomstrømning av stipendiater/doktorgradskandidater.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Moderat.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

Ved alle fakultetene er det nå utviklet rutiner som sikrer en stabil rekruttering av PhD-kandidater, og hurtig gjennomstrømning vil være et hovedfokus i årene fremover. Det er et mål at hver av de fire forskerutdanningene oppnår en produksjon på minimum fem til sju kandidater per år. Ved HHB har 20 kandidater disputert siden 2003, og per juli 2009 er 29 kandidater inne på programmet. Sosiologiprogrammet, som tok opp sine første studenter rundt årsskiftet 2005-2006, har gjennomført to disputaser og har 24 studenter på programmet. Doktorgradsprogrammet i studier av profesjonspraksis og akvakultur har tatt opp henholdsvis seksten og åtte kandidater. En viktig faktor for å sikre god gjennomstrømning på programmene og kvaliteten i utdanningen, er å legge til rette for en tett integrasjon mellom den enkelte kandidaten og de etablerte forskerkollegiene på fakultetene. Alle som blir tatt opp på institusjonens doktorgradsprogrammer skal på et tidlig tidspunkt få tildelt veileder som er knyttet til programmet, og som har forskerkompetanse innenfor de områdene som er sentrale for det aktuelle programmet. Det jobbes kontinuerlig for å sikre kvaliteten i opptak og gjennomstrømning. Blant annet har man etablert et administrativt doktorgradsforum for å sikre fokus på interfakultære problemstillinger relatert til dette området.

2.2.3 Kvalitative styringsparametre.

En analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskappingsarbeidet i regionen.

Høgskolen i Bodø fikk våren 2009 godkjent sin søknad til NOKUT om etablering av doktorgradsutdanning innen studier av profesjonspraksis. Institusjonen har over lengre tid jobbet med å øke fokus på profesjonsfaglig forskning. Etableringen av Senter for Praktisk Kunnskap, så langt tilbake som i 1997, viser at institusjonen har tatt et betydelig ansvar innen profesjonsrettet forskning. Profesjonsfagene har tradisjonelt blitt ansett for å være lite ”akademiske”, i den forstand at de har hatt lite forskning å vise til og relativt få forskere med doktorgrader. Profesjonshøgskolen har hatt en svært positiv utvikling i prosentandel personer med doktorkompetanse de siste årene. Dette må anses som et svært viktig bidrag i høgskolens arbeid med å styrke den profesjonsrettede forskningen.

Profesjonshøgskolen inngår også i flere regionale samarbeidsprosjekter, i hovedsak følgeforskningsprosjekter i regi av Nordland Fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Utdanningsdirektoratet og Nordlandssykehuset HF. Disse prosjektene omhandler svært ulike tematiske områder, som pedagogisk entreprenørskap, skoleledelse, veiledning av nyutdannede lærere og organisatorisk endringsarbeid ved sykehus. Fakultetet samarbeider også om konkrete prosjekter med Årran lulesamiske senter og forskningsstiftelsen Nordlandsforskning. Felles for alle prosjektene er at de skal bidra til å øke fakultetets forskningsproduksjon og styrke fakultetets egne forskningsmiljø.

For å styrke satsningen innenfor idrettsfag etablerte Profesjonshøgskolen Senter for prestasjonsutvikling i samarbeid med en rekke eksterne aktører (Olympiatoppen, Nordland idrettskrets, FK Bodø/Glimt, IK Grand Bodø, Bodø Håndballklubb). Senteret skal bl.a. bidra til forskning og faglig utvikling knyttet til prestasjonsutvikling i idrett og fysisk aktivitet/idrett og folkehelse. Forskningen utøves bl.a. i nært samarbeid med Institut for Idræt ved Københavns Universitet. Fire nytilsatte stipendiater er knyttet til Senter for prestasjonsutvikling, og er PhD- studenter ved studier av profesjonspraksis.

Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.

Tradisjonelt vil rekrutteringen til konkrete fagområder og forskning generelt variere, og må ses i sammenheng med arbeidsmarkedet for øvrig. Spesielt viktig er det likevel å holde fokus på rekruttering til forskning innen havbruk, der næringen også understreker at man har et stort behov for høyt utdannet arbeidskraft i årene som kommer. Når det gjelder tiltak for å øke gjennomstrømningen innen forskerutdanning, så har høgskoleledelsen et konstant fokus på dette området.

Ved alle fakultetene er det nå utviklet rutiner som sikrer en stabil rekruttering av PhD-kandidater, og hurtig og god gjennomstrømming vil være et hovedfokus i årene fremover. Det er et mål at hver av de fire forskerutdanningene oppnår en produksjon på minimum fem til sju kandidater per år.

Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

Internasjonal virksomhet er en integrert del av det faglige arbeidet ved institusjonen, blant annet basert på fagpersonalets deltakelse i internasjonale nettverk og konferanser, utvikling og etablering av fellesgrader (joint degrees), samt bilaterale utvekslingsavtaler både for fagpersonale og studenter. Det er organisert internasjonale utvalg både på institusjons- og fakultetsnivå, og disse har blant annet en viktig strategisk rolle m.h.t. satsing og utvikling. Dette legger et godt grunnlag for at den videre utviklingen av institusjonen vil ha en bred internasjonal innretning.

Høgskolen har samarbeidspartnere i Europa, Amerika, Asia og Afrika, med en hovedorientering mot Russland, Norden og Europa. Studentutveksling inn / ut og fagstabens internasjonale mobilitet har økt, og institusjonen har vedtatt at dette skal prioriteres ytterligere. Videre skal også andelen av studietilbud med engelsk som undervisningsspråk økes for å legge bedre til rette for studenter (og ansatte) som kommer eller ønsker å komme til institusjonen. Institusjonen hadde pr. juli 2009 totalt 104 avtaler om internasjonal utveksling og 150 aktive samarbeidsavtaler på ulike nivå med høyere forsknings- og utdanningsinstitusjoner i utlandet. Totalt registrerte HBO 168 ut- og innreisende studenter i 2009 på mer enn tre måneders opphold, og 465 studenter med utenlandsk statsborgerskap ved høgskolen totalt sett.

Høgskolen i Bodø har initiert og iverksatt flere aktiviteter nasjonalt så vel som internasjonalt. Etter at Nordområdene (High North) er blitt et nasjonalt strategisk satsingsområde, har aktiviteten ved høgskolen økt ytterligere. Dette gjelder for eksempel enkeltstående forskningsprosjekt, publiseringer, utdanningstiltak og samarbeidsrelasjoner til andre institusjoner i nordområdene. Disse aktivitetene foregår ved alle de fire fakultetene ved høgskolen, og noen av aktivitetene er skilt ut i Nordområdesenteret, som blant annet har egen enhet med særlig fokus på næringslivets behov og muligheter i nordområdene.

Høgskolen i Bodø har etablert felles mastergradsstudier (joint degrees) i samarbeid med russiske undervisningsinstitusjoner. MSc in Energy Management, som startet første gang høsten 2005, er et godt eksempel på et slikt studium. Studiet tar opp 15 norske og 15 russiske studenter årlig. For øvrig er det etablert forskningsprosjekter for å belyse økonomiske problemstillinger innenfor olje- og gasssektoren, fiskerisektoren, reiseliv, risiko og omdømme, samt prosjekter knyttet til næringslivsutvikling og urbefolkningsinteresser. I tillegg arrangeres det flere seminarer og konferanser i Norge og Russland som har som mål å øke aktiviteten mellom norsk og russisk næringsliv. Høgskolen har også fått det faglige koordineringsansvaret for det nyetablerte Center for High North Logistics. I dette senteret arbeides det særlig med logistikk i nordområdene.

Av aktiviteter utover de som foregår innenfor rammen av "High North", kan spesielt fremheves utdannings- og forskningsnettverket University of the Arctic. Her har Høgskolen i Bodø ansvar for den engelskspråklige bachelorutdanningen "Bachelor of Circumpolar Studies" (bachelor i nordområdestudier). I denne utdanningen, som gjennomføres i samarbeid med blant annet russiske universiteter, tilbyr Høgskolen i Bodø 100 studiepoeng i en kombinasjon av nettbasert og lokal undervisning. Samarbeidet gjennom University of the

Arctic har også ledet fram mot en engelskspråklig masterutdanning i sosialt arbeid, og det foreligger planer for utvikling av ytterligere utdanningstilbud. University of the Arctic, som er et samarbeidsnettverk bestående av universitet, høgskoler og organisasjoner som har et særlig fokus på høyere utdanning og forskning i og om nordområdene, representerer også en ramme for forskningsmessig samarbeid. Høgskolen i Bodø medvirker blant annet i to tematiske forskningsnettverk knyttet til henholdsvis sosialt arbeid og energi.

Nordflanken er et samarbeid mellom nordnorske utdanningsinstitusjoner som ser på utfordringer innen internasjonalisering i Nordland, Troms og Finnmark. Gruppen har årlige møter, på nasjonale og internasjonale arenaer. Februar 2009 arrangerte Nordflanken et seminar i samarbeid med nordvest- russiske partnere i Murmansk, hvor utdanningsinstitusjonene i Nord Norge eksemplifiserte tilnærmingen til Bolognaprosessen via beste eksempel.

Institusjonen ser det som svært viktig å legge til rette for at de lokale forskningsmiljøene inngår i tette forbindelser med nasjonale og internasjonale forskningsnettverk. Et viktig organisatorisk tiltak på institusjonsnivå har vært opprettelse av en sentral studie- og forskningsadministrasjon og et sentralt forskningsutvalg. I tillegg til de midlene som budsjetteres på fakultetene, tildeler studie- og forskningsadministrasjonen driftsmidler til forskere, informerer om utlysninger, gir hjelp til utforming av søknader og registrerer pågående forskning. Som en del av den sentrale studie- og forskningsadministrasjonen er det etablert et eget EU-kontor som bistår høgskolens ansatte i arbeidet med å inngå kontakter og utforme søknader om EU-midler. Den sentrale forskningsadministrasjonen har som én viktig oppgave å legge til rette for at andelen prosjektsøknader rettet inn mot både Norges forskningsråd (NFR) og EU øker. Samtidig er det viktig å legge til rette for at institusjonen oppleves som attraktiv blant ulike regionale aktører, og deltar i lokale samarbeidsprosjekter som medfører ulike former for eksternt finansiering.

Høgskolen i Bodø har en målsetting om å øke den eksternt finansierte forskningen ved institusjonen. Spesielt gjelder dette finansiering fra Norges forskningsråd og EU. Institusjonen hadde i 2007 og 2008 inntekter fra eksternt finansierte FoU-virksomhet på mellom åtte og ni prosent av totale driftsinntekter (i overkant av 40 millioner kroner i 2009).

De siste årene har det blitt lagt vekt på å øke omfanget av forskningsvirksomheten og kvaliteten på forskningsarbeidet som utføres ved Høgskolen i Bodø. Forskningen organiseres nå i større grad i lokale miljøer som tjener som utgangspunkt for deltagelse i nasjonale og internasjonale nettverk. Fokus vil være hvordan institusjonen, gjennom ulike faglige og organisatoriske tiltak, legger til rette for en kvalitetsmessig god, høy og stabil forskningsproduksjon.

2.3 FORMIDLING.

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

2.3.1 Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

I planen for 2009 har høgskolen slått sammen de tre kvantitative styringsparametrene: mediadekning, populærvitenskaplige arrangement/formidling og konferanse/seminarer til en; forskningsformidling. Den er definert som formidlingsaktiviteter registrert i Bibsys. Ved rapporteringsfristen i fjor var det registrert 392 formidlingsaktiviteter for 2008 og resultatmålet for 2009 var satt til 420. Per februar 2010 var antall registrerte tilsvarende formidlingsaktiviteter 322, en nedgang på 70.

Høgskolen i Bodø har samtidig hatt en økning på omtrent 40 registrerte vitenskaplige publikasjoner, og økt forskningsformidlingen via nettet og høgskolemagasin distribuert til hustander i Sør-Troms og Nordland, som er aktiviteter som ikke viser igjen i registrerte formidlingsaktiviteter i Bibsys.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

I likhet med sektoren for øvrig, har også Høgskolen i Bodø en utfordring i å forbedre rutineene for å sikre fullstendig registrering av formidlingsaktiviteter. Dette gir utfordringer i forhold til å følge utviklingen av formidlingsaktiviteten ved høgskolen.

Kvantitative styringsparametre.

Ingen definert av KD. Ingen definert av HBO.

Risikovurdering.

Publikasjon av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (11): Dårlig/ redusert publisering av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

HBO har registrert færre fagbøker i 2009 enn i 2008, noe som kan sees i sammenheng med en betydelig økning av registrerte vitenskapelige monografier fra 2008 til 2009. Registrerte artikler i vitenskapelige tidsskrift har hatt en økning siden 2008, også antall registrerte fagfellevurderte artikler har økt i samme periode.

Videreutvikle og følge opp en formålstjenlig media- og formidlingsstrategi.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R12): Lite formålstjenlig og/eller dårlig media- og formidlingsstrategi.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Moderat.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Høgskolen i Bodø har i 2009 vedtatt en overordnet strategi hvor det om forskningsformidling står at det skal ”satses spesielt på å profilere forskning og kunnskapsutvikling som skjer i Nordland, både nasjonalt og internasjonalt”, og videre at høgskolen skal ”etablere systematiske opplegg for forskningsformidling med tydelig intern ansvarsfordeling og godt samspill med eksterne aktører”. Videre skal HBO ”styrke forankringen på fakultetsnivå når det gjelder å ta ansvar for forskningsformidling og deltakelse i den offentlige debatt.”

Høgskolen har satsset på forskningsformidling i 2009 bl.a. gjennom økt publisering av den faglige aktiviteten på høgskolens nettsider og distribusjon av forskningsstoff til nettstedet www.forskning.no. Høgskolen gir ut to tidsskrifter (nivå 1) ”Nordisk tidsskrift for helseforskning” og ”Journal of Comparative Work”. I 2009 ble høgskolens nye magasin utgitt to ganger med distribusjon til alle husstander i Sør-Troms og Nordland, i tillegg til Forskningsavisa i Nordland fylke, som er et samarbeid med Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna.

De nasjonale Forskningsdagene er et av høgskolens største årvisse løft for allmennrettet forskningsformidling og videreutvikles fra år til år. 2009 var et rekordår i forhold til antall ulike arrangementsformer og antall publikum.

2.3.2 Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Henviser til vurdering av måloppnåelse under hvert styringsparameter.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Henviser til vurdering av måloppnåelse under hvert styringsparameter.

Kvantitative styringsparametre.

Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet(KD)	61.178 mill kr	44.788 mill kr	60.994 mill kr	49.860 mill kr	53.599 mill kr (7,5% økning)

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Note 1 av årsregnskapet i

- inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet.
- tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Aktiviteten knyttet til BOA virksomheten forutsetter å ha en positiv utvikling i 2009.

For 2010 budsjetteres det med fortsatt positiv utvikling.

Mottatte forretningsideer. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Mottatte forretningsideer (KD)	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	8 kjente gjennom SPIR Idelab	Over 30 identifiserte gjennom SPIR Idelab	Anslag på over 30 totalt ved HBO

Definisjon av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Antall forretningsideer mottatt av kommersialiseringsenhet. Med mottatte forretningsideer mens konkrete ideer som i løpet av året er blitt registrert ved institusjonen. Det antas at ideen har et betydelig kommersielt potensial, men endelig vurdering av kommersielt potensial er ikke gjort.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

I løpet av 2009 har det gjennom Spir Idelab vært identifisert over 30 kommersialiserbare ideer. Spir Idelab er et prosjekt i regi av Handelshøgskolen i Bodø. Hensikten er å legge til rette for, inspirere og stimulere til økt verdiskapning og bedriftsetablering ved HBO. Spir Idelab har en funksjon for hele HBO. I tillegg er det jobbet med konkrete ideer på Fakultet for biovitenskap og akvakultur og ved Sykepleierutdanningen ved Profesjonshøgskolen.

Mottatte forretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer (KD)	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	1 kjent	1 kjent	Anslag på 2 selskaper

Definisjon av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD

Nye foretak etablert av kommersialiseringsenhet eller teknologioverføringskontor basert på mottatte forretningsideer (se over).

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

For 2010 jobbes det med videreutvikling av aktiviteten ved Spir Idelab. Internt jobbes det også med avklaring av organisering knyttet til IPR, rettigheter og kommersialisering. Dette utviklingsarbeidet forventes å gi større tydelighet rundt prosesser fra forretningsideer til kommersielle etableringer. Det vurderes som tilfredsstillende med ett etablert selskap i 2009, selv om potensialet må vurderes som betydelig i forhold til det samlede miljø ved HBO.

Risikovurdering.

Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R13): Dårlig utvikling i samarbeidet med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

Interessen rundt den samlede aktiviteten ved HBO er sterkt økende. Det oppleves som attraktivt å samarbeide med HBO, og universitetsarbeidet har bidratt sterkt til den positive veksten i samarbeidet med arbeids- og næringslivet. Samarbeidet viser seg både i form av økt aktivitet knyttet til BOA virksomhetene, men også i antallet fora og arenaer der HBO er representert og blir drøftet.

DA Utviklingsprogram.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R14): Dårlig utnyttning av de mulighetene som ligger i DA Utviklingsprogrammet.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009.

Totalt sett hadde HBO 18 mill kr. i finansiering fra DA-programmet i 2009. Totalt sett utgjør dette en betydelig del av utviklingstiltakene ved HBO. Det jobbes langsiktig med å etablere modeller som sikrer fremtidige driftmodeller uten tildeling av DA-midler.

2.3.3 Kvalitative styringsparametre.

Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.

Innovasjonsperspektivet har blitt og vil bli ivaretatt i institusjonen på flere måter, både innenfor utdannings- og forskningsområdet. Som eksempel kan nevnes utdanningene innenfor ulike bachelor- og mastergrader i økonomi der emner innenfor innovasjon og entreprenørskap gis som egne kurs og eksamener der studentene/kandidatene blir utfordret både teoretisk og praktisk til å øve opp endrings- og innovasjonsevne i enkeltorganisasjoner, bedrifter og næringer, i et regionalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Også i forskningen er innovasjon viktig, både i økonomifagene og i de øvrige fag hvor institusjonen har større forskningsprosjekt som også ofte involverer aktive brukere av forskningen. Forskingen har bl.a. undersøkt hva som kjennetegner og fremmer gründervirksomhet og hvordan offentlige myndigheter kan legge til rette for høy innovasjonstakt i næringslivet.

Det har gjennom flere år vært et nært samarbeid om FoU-prosjekter med forskningsstiftelsen Nordlandsforskning (NF), Kunnskapsparken Bodø (KPB) og Senter for Innovasjon og Bedriftsøkonomi AS (SiB). Disse randsoneinstitusjonene har støttet viktige forskningsområder ved Handelshøgskolen i Bodø; innovasjon, entreprenørskap, opplevelsesøkonomi og transportøkonomi. Samlet utgjør disse tre enhetene et betydelig forskningsmiljø, som også samarbeider om felles forskningsgrupper. Fakultetet har ambisjoner om ytterligere å utvikle den interne organiseringen slik at fakultetet og randsoneinstitusjonene i større grad fungerer som felles, integrerte forskningsmiljøer.

Forskningen som utføres innenfor PhD-programmet i bedriftsøkonomi har stor betydning for den regionale verdiskapingen. Helt siden Siviløkonomutdanningen i Bodø ble etablert av Stortinget i 1983 har utdanningen og forskningen i Bodø hatt en sterk regional forankring. Kompetanseutfordringene i det nordnorske arbeids- og næringslivet var blant annet bakgrunnen for at offentlige og private institusjoner i landsdelen tidlig etablerte et eget forskningsfond (Økonomisk forskningsfond) for å styrke relevant bedriftsøkonomisk forskning i regionen. Samarbeidet med flere regionale aktører i arbeids- og næringslivet har bidratt til igangsetting og gjennomføring av flere forskningsprosjekt med relevans for utvikling av næringslivet i Nord- Norge. Siden starten på den økonomiske utdanningen i Bodø har deler av forskningen hatt sitt utspring i typiske problemstillinger i regionen. Handelshøgskolen i Bodø har også bidratt direkte til satsing på entreprenørskap og innovasjon i regionen, og fakultetet bidro aktivt til etableringen av Kunnskapsparken i Bodø A/S og Senter for bedriftsøkonomisk forskning (SiB A/S).

Ikke minst innenfor havbruksområdet vil HBO til en hver tid ha mye forskning som har som formål å få fram forbedringer i kommersiell produksjon av marine arter som dermed har og vil ha betydelig innovasjonspotensiale i seg.

Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.

I 2009 har høgskolen brukt et bredt spekter av virkemidler for å tilgjengeliggjøre forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennheten og samfunn.

Høgskolen i Bodø registrerer all sin vitenskapelige publikasjon i BIBSYS, som er fritt tilgjengelig via BIBSYS ASK. I tillegg har Høgskolen innført et elektronisk publiseringsarkiv, BRAGE, basert på Open Access. Alt innhold er åpent tilgjengelig i fulltekst. BRAGE gir høgskolens ansatte og studenter en enkel måte å tilgjengeliggjøre vitenskapelig produksjon og studentoppgaver for et større publikum og synliggjøre forskningen i web-baserte tjenester.

I 2009 ga Høgskolen ut to nummer av magasin med informasjon om forskning og faglig aktivitet distribuert til alle hustander i Sør-Troms og Nordland. I forbindelse med Forskningsdagene ble "Forskningsavisa" gitt ut av Høgskolen i Bodø i samarbeid med Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna, distribuert til alle husstander i Nordland.

Høgskolen i Bodø har videreført avtalen med NRK Nordland om Nordlandsakademiet. Etter påsken ble formen endret fra kåseri av forskere til intervju med forskere fra høgskolen.

Forskningsdagene 2009 nådde et enda bredere publikum enn tidligere år, med blant annet arrangement på Bertnesdagene (ca. 20 000 publikummere), åpen dag på forskningsstasjonen (ca. 600 besøkende) og pubdebatt (ca 150 publikummere). I tillegg ble det arrangert godt besøkte arrangement for målgrupper blant barn og unge, som Nyskjerrigperdagen, First Lego League, forskningsdag for elever fra videregående skole, samt studentenes forskningsdag. Høgskolen videreførte samarbeidet med Avis Nordland om kronikkserie, og en del av kronikkene ble trykket samtidig i avisene Fremover, Rana Blad, Lofotposten og Helgeland Arbeiderblad.

Ansatte har deltatt på nasjonale og internasjonale konferanser, mange med reisestøtte fra FoU-midler tildelt av høgskolens Forskningsutvalg. I tillegg har ansatte deltatt på debatter, artikler og innlegg i tidsskrifter og aviser.

Redegjøre for arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter.

Gjennom flere år har HBO bygd opp den eksternt finansiert aktivitet. I styringen av det enkelte fakultet er aktivitet og inntjening fra eksternt finansiert virksomhet sentralt. Det var etablert en målsetting om en økning på 7,5 % fra 2008 til 2009.

Redegjøre for arbeidet med å utvikle en policy (retningslinjer) for immaterielle rettigheter og forbedre håndteringen av dette.

Styret vedtok i møte 16.12.09 å nedsette et utvalg: ”IPR-utvalget”. Utvalget skal rapportere til rektor. Styret gir IPR-utvalget følgende mandat:

- utvikle en IPR-policy for Universitetet i Nordland.
- utvikle retningslinjer og veileder for nyskaping og kommersialisering.
- utrede spørsmål knyttet til hvordan Universitetet i Nordland skal forvalte sitt eierskap til resultatene av universitetets virksomhet deriblant spørsmål knyttet til patentering av oppfinnelser og kommersialisering.
- organisering av kommersialiseringsarbeidet ved Universitetet i Nordland.
- gi grunnlag for å utarbeide avtaler mellom Universitetet i Nordland og arbeidstakere om overtakelse av rettigheter til arbeidsresultater. Herunder utarbeide klare regler for tilsatte og studenter – varslingsplikt, interessekonflikter.
- gi grunnlag for å utarbeide retningslinjer for forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) ved Universitetet i Nordland.

Utvalget skal orientere seg om hva som er gjort ved andre universiteter. Utvalget skal rapportere til rektor. Forslag til punkt i) skal forelegges styret til behandling i april. Felles rettighetspolitikk for Norges universiteter skal legges til grunn for arbeidet i utvalget. Rektor legger fram sin sluttrapport til styrebehandling høsten 2010.

Arbeidet er i gang og styret skal behandle forslag til IPR-policy i april. Deretter starter arbeidet med å utvikle retningslinjer, avtaler og andre nødvendige ordninger for å sikre formålstjenlig og sikker håndtering av saksfeltet.

2.4 FORVALTNING.

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

2.4.1 Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

HBO har i utviklingen mot Universitetet i Nordland lagt vekt på en konsolideringsstrategi i forhold til ressursbruk. Den faglige satsningen skjer derfor innenfor de definerte satsningsområdene, og ressursbruken kanaliseres for å sikre kvaliteten i både utdanning og forskningen som er grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet. Gjennom tertialvis rapportering til styret gis en status både i forhold til økonomisk status og disponering samt status for de definerte risikoområdene.

De samlede inntekter ut over bevilgningene gjennom tildelingsbrevet fra KD utgjorde 92,1 mill. kr. Det har vært jobbet godt med å fremskaffe andre inntekter enn de ordinære bevilgninger. Totalt sett er dermed HBO både en institusjon som forvalter tildelte midler etter en konsolideringsstrategi, parallelt med at det er god inngang på eksterne inntekter.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

En god og effektiv forvaltning av ressursene krever at det videreutvikles et grunnlag for å kunne gjøre gode analyser i forhold til reell ressursdisponering. Arbeidet med økonomiske analyser kan derfor videreutvikles fremover.

Kvantitative styringsparametre.

Driftsutgifter per avlagt 60-studiepoengsenheter. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter	153	165	163	167,6	170

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD. Heter driftskostnader i resultatregnskapet og er lett å finne fra regnskapene på dbh.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Målet for 2009 var 168.432 kr – dvs noe høyere driftsutgifter enn det faktisk ble. Dette skyldes i hovedsak høyere studieproduksjon enn budsjettert. Målet for 2010 er fortsatt vekst i studieproduksjon kombinert med forventet prisutvikling. Dette tilsier en svak økning i parameteren fra 2009 til 2010.

Driftsutgifter per publikasjonspoeng. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Driftsutgifter per publikasjonspoeng	3609	4888	4820	4086	3500

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Målet for 2009 var kr 3.500.000 i driftsutgifter pr publiseringspoeng – dvs et lavere mål enn faktisk resultat. Dette skyldes i hovedsak noe svakere utvikling i publiseringspoeng enn budsjettert. Målet for 2010 er en reduksjon i denne parameteren. Dette knyttes til ambisjon om økning i publiseringspoeng.

Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte (KD)	2,61	2,53	2,42	2,28	2,3

Definisjon av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD

Vitenskapelig ansatte: Alle undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger, samt støttestillinger.

Administrativt ansatte: Resten av stillingskategoriene.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Det har de siste årene vært en økning av administrativt stillinger ved Høgskolen i Bodø. Antallet forventes fremover å være stabilt, mens antall vitenskapelige stillinger forventes å øke. Resultatmål for 2010 settes til 2,3.

2.4.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

Høgskolen har økt kompetansenivået i tråd med målsettingene. Andelen professorer av totalt antall undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger har det siste året økt med 3 %.

Høgskolen i Bodø har fortsatt en positiv utvikling med hensyn til kvinneandel samlet sett. Samlet sett har kvinneandelen økt fra 51,5 % til 53 %. Andelen kvinner i undervisnings- og forskerstillinger har økt fra 44,7 % til 45,3 %. Kvinneandelen knyttet til rekrutteringsstillinger har økt fra 48,1 % til 50,6 %. Det har vært en positiv økning av andelen kvinner i lederstillinger fra 14,3 % til 20 %.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Høgskolen i Bodø har fortsatt utfordringer med å øke kvinners andel av professor- og førstestillinger samt for lederstillinger.

Kvantitative styringsparametre.

Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker og formidlingsstillinger. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger (KD)	45%	52%	54%	57%	59 %

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD

Førstestillinger:

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- postdoktor
- forskere på førstestillingsnivå

Øvrige undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger (se overfor).

Høgskolen i Bodø har tidligere definert førstestillinger som førsteamanuensis, førstelektor og forskerstillinger. Professor har vært definert som toppstilling.

Styringsparameter førstestilling fastsatt fra KD er definert som professor, professor II, dosent, førsteamanuensis, førstelektor, postdoktor og forskere på førstestillingsnivå. Tabellen fra tidligere år er korrigert for dette.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Det har vært en positiv utvikling i andelen førstestillinger ved institusjonen, spesielt av professorer. Andelen professorer av totalt antall undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger har det siste året økt med 3 %. Utviklingen har vært størst ved fakultet for biovitenskap og akvakultur og ved fakultet for samfunnsvitenskap.

Høgskolen i Bodø har som hovedmål å øke andelen professorstillinger. Realistisk resultatmål for 2010 totalt sett vil fortsatt være 2 % i forhold til 2009.

Andel kvinner, totalt og per stillingskategori. (KD)

Tall fra DBH for HBO	2006	2007	2008	2009
Andel kvinner totalt	0,51	0,51	0,52	0,53
Andel kvinner, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,46	0,44	0,45	0,46
Andel kvinner, per støttestilling	0,50	0,59	0,54	0,59

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Andel kvinner i følgende stillingskategorier:

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling

- professor
- professor II
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- universitetslektor
- høyskolelektor
- forsker
- postdoktor
- stipendiat
- høyskolelærer/øvingslærer

Støttestillinger

- andre stillinger underv/forsk/form
- hjelpest. underv/forsk/form
- universitetsbibliotekarer mv.
- bibliotekstillinger
- ingeniører
- tekniske stillinger for underv/forsk/form

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Høgskolen i Bodø har en positiv utvikling i andelen kvinner både totalt sett og per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger i tråd med resultatmålet.

Institusjonen har fortsatt utfordringer med å øke kvinners andel av førstestillinger samt for lederstillinger.

Risikovurdering.

Arbeidsmiljøet.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R17): Dårlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

På grunnlag av blant annet den arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført våren 2009 er det utarbeidet en helhetlig tiltaksplan for høgskolen som institusjon og for hvert enkelt fakultet/avdeling i fellesadministrasjonen. Tiltaksplanene følges tett opp av ledelsen og HMS-ansvarlig.

Tilsettingsprosedyrer.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R18): Dårlig eller mangelfulle tilsettingsprosedyrer.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Moderat.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Høgskolen i Bodø har i 2009 gjennomgått og revidert rekrutterings- og tilsettingsprosedyrene. Prinsippet om fullført og forsvarlig saksbehandling på alle nivåer er skjerpet. Rutinene er forenklet, kvalitetssikret og kostnadseffektivisert. Tilsettingsprosessene går nå raskere..

Lønnspolitikk.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R19): En lønnspolitikk som ikke fremmer kompetansebehovet i institusjonen.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Høgskolens lønnspolitikk er et viktig virkemiddel for å sikre god rekruttering. Høgskolen i Bodø er konkurransedyktig og lønnspolitikken er balansert i forhold til konkurranseevne og institusjonens lønnsstruktur/evne.

2.4.3 Høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Oppfølging av virksomhetsmålet i 2009.

HBO har etablert gode interne styringssystemer som sikrer oppfølging og evaluering av resultater og interne målsettinger. I det løpende rapporteringsarbeidet vektlegges å ha god kontroll på den økonomiske utviklingen og disponeringene som foretas. Det har foregått stor utvikling av systemsiden, både på oppgraderinger og nyimplementeringer. Kompetansemessig vektlegges løpende kompetanseutvikling både sentralt og i forhold til økonomiforvaltningen som utøves på fakultetsnivå.

Områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst.

Kompleksiteten innenfor økonomiforvaltningen er økende, og dermed kravene både i forhold til kompetanse og kapasitet til utførelsen av oppgavene. Det er særlig innenfor bidrags- og oppdragsvirksomhet at utfordringene er store. Prosjektene preges av stor bredde i type prosjekt, størrelse, oppdragsgivere, faktisk leveranse og rapporteringskrav. I løpet av 2009 har også områder som merverdiavgift for alvor vært satt på dagsorden.

Arbeidet med oppdatert regelverk, retningslinjer og gode prosessbeskrivelser/rutiner er en del av løpende økonomiforvaltning. En egen vurdering i 2009 viser at det er behov for å oppdatere deler av dette arbeidet, og rutiner knyttet til internkontroll og en utvidet controllerfunksjon må videreutvikles.

Kvantitative styringsparametre.

Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld) (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	-	1,3	1,6	1,3	1,3

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatregnskapet.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

Den likviditetsmessige situasjonen er tilfredsstillende for HBO.

Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger) (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2010
	2006	2007	2008	2009	
Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	-	-5 567	-16 115	9381	13 000

Definisjon av styringsparameter: Styringsparameter fastsatt av KD. Er egen post i resultatregnskapet med samme navn, og skal være lett å finne. Viser resultatet i bevilgnings/bidragsfinansiert del av virksomheten.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter.

I 2009 ble det brukt 9,38 mill. kr. av tidligere avsetninger. Bruken av avsetninger er i henhold til vedtatte planer.

Risikostyring.

Administrasjonsordningen.

Risikovurderinger for 2009 (jfr. Rapport og planer 2008 – 2009).

RISIKO (R20): Dårlig tilpasset administrasjonsordning, i forhold til høgskolens primærvirksomhet og målsettinger.

Sannsynlighet: Liten.

Konsekvens: Alvorlig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2009

Høgskolen har i 2009 foretatt ytterligere justeringer innenfor administrative løsninger, som bidrar til at både interne og eksterne krav kan imøtekommes bedre. Dette gjelder både kompetanse- og kapasitetsmessig, samt gjennomgang- og bedre tilpassning av administrative rutiner og IKT-systemer.

2.4.4 Kvalitative styringsparametre.

Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.

Budsjettmodellen for HBO bygger på kjente prinsipper for tildeling av neste års budsjetttramme. I dette ligger videreføring av effektene av finansieringsmodellen på den enkelte faglige enhet. Ut over dette bruker styret sin mulighet til å foreta særskilte tildelinger for strategiske satsninger. Denne satsningen har vært knyttet til utvikling av doktorgradsutdanningene spesielt og Universitetet i Nordland samlet sett. Utviklingen og kvaliteten på profesjonsstudiene har også vært viktige prioriteringer for HBO. De prioriteringer som har vært gjort har hatt som formål å sikre utvikling i forhold til den fastlagte strategien rundt kvalitet. Det har dermed ikke vært rom for en breddesatsning knyttet til masterutdanningene eller doktorgradsutdanningene.

Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.

Høgskolen i Bodø har gjennom flere år utviklet administrasjon og organisasjon med utgangspunkt i høgskolens overordnede faglige målsetting (universitetsstatus, gjennom satsning på utbygging av nye doktorgradsområder). Dette er et arbeid som har resultert i både organisatoriske, styringsmessige og administrative endringer. Høgskolen gikk i 2007 over til enhetlig ledelse, med ekstern styreleder, tilsatt rektor og tilsatte dekaner innenfor våre 4 fakulteter (Profesjonshøgskolen, Handelshøgskolen, Fakultet for samfunnsvitenskap og Fakultet for biovitenskap og akvakultur). I 2008 ble det igangsatt et arbeid med gjennomgangen av administrasjonsordningen. Dette er et arbeid som er videreført også i 2009 (bl.a. i forbindelse med overgangen til FS som studie- og studentadministrativt system). Hensikten med dette er å få en mer kompetent og rasjonell administrasjon, som er bedre tilpasset høgskolens videre utvikling og ambisjoner.

Høgskolen har også sterkt fokus på å tilrettelegge nye og forbedrede støttesystemer innenfor den administrative siden - f.eks. innenfor økonomiforvaltning, personalforvaltning, studie- og studentadministrasjon, biblioteksystemer, støttesystemer omkring kvalitetssikring og kvalitetsutvikling m.v. Som eksempel her kan nevnes at høgskolen i 2009 har innført nytt studie- og studentadministrativt system (FS), noe som vil bidra til mer tilpassede støttesystemer når høgskolen oppnår universitetsstatus. Også innenfor andre områder, særlig innenfor økonomiområdet, har det i 2009 vært innført nye og mer tilpassede støttesystemer.

Høgskolen har siden 2007 utviklet en ny plan- og utviklingsavdeling. Forskningsadministrativ støtte, markeds- og kommunikasjonsenhet, personal- og organisasjonsavdeling, økonomiadministrasjonen, studie- og studentadministrasjonen, bibliotek og driftsavdelinger (IT og teknisk drift) har vært i god utvikling de siste 2-3 årene, bl.a. m.h.t. kompetanse, kapasitet og rasjonalitet. Også innenfor fakultetene er administrasjonsordningen videreutviklet de siste årene, i retning av bedre kompetanse og mer tilpasset funksjonalitet.

Høgskolen vil i løpet av 2010 videreføre arbeidet omkring videre justering og tilpassing av både organisatoriske og administrative løsninger, som skal bidra til å gjøre institusjonen godt i stand til å drive på universitetsnivå.

Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.

Høgskolens styre har også i 2009 vært "tett på" strategiske- og operative beslutninger, som er forutsatt forankret på styrenivå. Den praksisen som har utviklet seg m.h.t. styrets arbeid vil i hovedsak bli videreført, men da med eventuelle justeringer ut fra hva styret selv måtte ønske av videreutvikling.

Det har også i 2009 vært avviklet styreseminar, hvor høgskolens samlede ledelse deltar i tillegg til styremedlemmene. Tilsvarende seminarer avviklet i 2008 (og tidligere) har vist seg svært givende og nyttig m.h.t. å legge grunnlaget for det mer konkrete strategiske arbeidet i styremøtene.

De viktigste styresakene i 2009 har vært (ikke prioritert):

- Søknad om akkreditering som universitet.
- Konsernregnskap 2008.
- Regnskap og generell status 1. tertial 2009
- Regnskap og generell status 2. tertial 2009
- Nordlandsforskning AS. Rettet emisjon.
- Vedtak om erverv av aksjer i Nordlandsforskning AS
- Rapport og planer (2008-2009).
- Årsrapport om kvalitet 2008.
- Årsrapport 2008 - pr fakultet.
- Overordnet strategiplan 2009-2010: Fra Høgskolen i Bodø til Universitetet i Nordland.
- Visuell identitet for Universitetet i Nordland.
- Revisjon av kvalitetssikringssystemet
- Ny lærerutdanning - profilering av fagportefølje og samarbeid mellom institusjonene
- Forslag foreløpig studieportefølje 2010-2011
- Forvaltning av FoU-ressurs ved Høgskolen i Bodø
- Samarbeid om forskning HBO - Arran lulesamisk senter
- Handlingsplan for likestilling og antidiskriminering ved Høgskolen i Bodø (2009-2011)
- Status opptak i 2009
- Budsjettregulering 2009 med regnskapskommentarer
- Plan for informasjons- og forankringsarbeid Universitetet i Nordland
- Oppnevning av skikkethetsnemnd for perioden 2009 – 2012
- Arbeidsmiljøundersøkelsen 2009

- Kjøp av aksjer i Senter for Innovasjon og Bedriftsøkonomi AS
- Studentrekruttering 2010/2011
- Randsonen og eierstrategier for Høgskolen i Bodø
- Vedtekter for Senter for innovasjon og bedriftsøkonomi AS
- Budsjettforslag 2011 - forslag innenfor og utenfor rammen
- Etablering av nye studier 2010-2011
- Midlertidige tilsetninger ved Høgskolen i Bodø
- Budsjett 2010
- Målstruktur 2010
- Evaluering av IKT-strategi ved HBO
- Akkreditering av doktorgradsutdanninger – høring
- Statusrapport arbeidsmiljøundersøkelsen ved Høgskolen i Bodø - 2009
- Evaluering av styringsordningen

I tillegg til dette har styret behandlet flere saker omkring tilsetninger, kreeringer, opprettelse av studier, utsatt sensurfrist m.m.

Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Iht. interne retningslinjer skal alle anskaffelser over kr 100.000 gjennomføres med veiledning av egen rådgiver på innkjøp. På systemsiden er det anskaffet et konkurransegjennomføringsverktøy som er brukt i flere anskaffelsesprosesser i løpet av året. Et eget bestillersystem er også implementert, og her er de første leverandørene lagt inn og hovedgruppene av innkjøp på driftssiden og på trykkeriet skjer ved elektronisk bestilling. Fakturahåndteringssystemet er skiftet ut til fordel for fellessystem gjennom Uninett. Totalt sett er de planlagte tiltak innenfor innkjøp gjennomført, men det er behov for å videreutvikle både rådgiverfunksjonen og de løpende rutiner og kontrolltiltak.

Kompleksiteten på BOA-området er økende og driften på prosjektene har veldig ulik karakter. Uklarheter rundt regnskapstekniske håndtering av BOA virksomheten har også vært krevende å håndtere. I løpet av 2009 har behovet for ny gjennomgang av de interne retningslinjene meldt seg, og dette arbeidet vil bli prioritert i 2010. HBO har i 2009 deltatt i det nasjonale arbeidet med innføring av nytt prosjektstyringssystem. I løpet av høsten 2009 ble det gjort et godt forarbeid for implementering av systemet. Selve implementering er imidlertid av kapasitetshensyn utsatt til våren 2010. Målsettingen er at alle prosjekter legges inn i prosjektstyringssystemet innen utgangen av 2010, for å sikre bedre samlet prosjektporteføljestyling.

Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Høgskolen har etablert gode interne styringssystemer som sikrer oppfølging og evaluering av resultater og interne målsettinger. Den tertialvise økonomirapporteringen er knyttet mot de definerte risikoområdene. Høgskolen bygger på en desentralisering av fullmakter, mens ansvaret for regelverk, rutiner og systemoppfølgingen ligger sentralt. På bakgrunn av en egenvurdering av internkontrollen i 2009 viser det seg å være behov for videreutvikling av internkontroll og controllerfunksjonen. Fra 2010 er det definert et kontrollansvar for ulike resultatenheter for rådgivere i økonomiadministrasjonen. Den samlede internkontrollen vil også bli vurdert nærmere mht mulige forbedringer i løpet av 2010.

2.5 Øvrig rapportering.

2.5.1 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon.

Høgskolen i Bodø benytter BIBSYS i forbindelse med registrering av forskningsdokumentasjon. De fleste av høgskolene og tre av universitetene bruker dette systemet til primærregistrering av publiseringsdata. BIBSYS driver også dokumentasjonssystemet ForskDok. BIBSYS ForskDok består av tre databaser, en for publikasjoner, en for prosjekter og en for kompetanse. ForskDok benyttes også til dokumentering og synliggjøring av forskings- og utviklingsarbeid samt til å avlevere data om vitenskapelig publisering til Kunnskapsdepartementet. Søking i ForskDok-basene er fritt tilgjengelig via BIBSYS Ask. Registrering og annen bruk av innholdet i ForskDok-basene er forbeholdt institusjoner som bruker BIBSYS ForskDok. Ved registrering i databasene benyttes et personregister og et institusjonsregister som begge er spesielt utviklet for BIBSYS ForskDok. I tillegg benyttes ITARs autoritetsregister over vitenskapelige publiseringskanaler og Universitets- og høgskolerådets Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner. BIBSYS organiserer et nettverk av "ForskDok ansvarlige" ved høgskolene og sikrer på den måten enhetlig registreringspraksis og en brukerorientert videreutvikling av systemet.

Høgskolens eget elektroniske publiseringsarkiv, BRAGE, er tilgjengelig gjennom den nasjonale søketjenesten NORA (Norwegian Open Research Archives).

2.5.2 Rapportering på kap. 281 post 01.

Høgskolen i Bodø har i 2009 har over kap 281 mottatt følgende tildelinger med tilhørende anvendelse:

15 nye studieplasser i barnehagepedagogikk, og midler til utstyr og utvikling. Totalt kr 495.000 som er benyttet til utvikling av fagplaner. Iverksettelse av studiestart ble utsatt til januar 2010 etter avtale med Kunnskapsdepartementet.

Desentralisert utdanning. Totalt kr 2.500.000.- som er fordelt og brukt på følgende måte:

- HHB med kr 750.000 for å styrke desentraliserte MBA tilbud
- FSV med kr 750.000 for å styrke desentraliserte tilbud på Stokmarknes og Mo i Rana
- PHS med kr 1.000.000 for å styrke desentraliserte tilbud innenfor førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, pedagogikk og sykepleie på Mo i Rana, Stokmarknes og Brønnøysund.

Samisk språk med kr 200.000. som skal brukes til rekrutteringstiltak.

Mentorutdanning - veiledning av nyutdannede lærer på totalt kr 1.150.000.-. Midlene kom i slutten av 2009 og vil i hovedsak bli benyttet i 2010. Midlene er gitt fra Utdanningsdirektoratet.

Universitetet i Tromsø er gitt midler til samarbeid om de nye grunnskolelærerutdanningene. Disse midlene er ikke endelig fordelt, men noe av disse midlene vil tilfalle HBO, som har fått et særskilt ansvar for internasjonalisering og rekruttering i dette samarbeidet.

Samisk Høgskole er også gitt midler knyttet til rekruttering innenfor samisk språk. HBO har foreløpig ikke fått noen tildeling av dette.

2.5.3 Rapportering på doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende.

Høgskoler som har fått stipendiatstillinger, uten å ha rett til å gi doktorgrad skal rapportere følgende tabeller om doktorgradsavtalene i rapport og planer. Institusjoner som benytter stipendiatstillinger både til egne doktorgradsstudenter og til kompetanseutvikling, skal rapportere på avtaler for institusjonens egne doktorgradsutdanninger til DBH. Når det gjelder de avtalene som er inngått som ledd i kompetanseutvikling av (der annen institusjon er gradsgivende), skal det rapporteres på følgende tabeller i Rapport og planer (2009-2010). Det skal framgå om vedkommende er/har vært tilsatt i en av de tildelte stipendiatstillingene institusjonen er tildelt til kompetanseutvikling, eller om vedkommende følger et doktorgradsprogram fra ordinær undervisnings- og forskerstilling.

Avlagte Doktorgrader									
STUDIUM	Egen budsjetttramme			Andre eksterntfinansierte			Total		
	Dr.grad	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner
Sosiologi	1	-	1	-	-	-	1	-	1
Bed.øk.	1	-	1	2	1	3	3	1	4
Sum	2	-	2	2	1	3	4	1	5

Nye doktorgradsavtaler												
STUDIUM	Egen budsjetttramme			Norges forskningsråd			Andre eksterntfinansierte			Total		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
Akvakultur	2	1	3	4	-	4	3	4	7	9	5	14
Sosiologi	-	1	1	-	-	-	1	-	1	1	1	2
Bed.øk.	2	-	2	-	-	-	1	-	1	3	-	3
Pr.praksis	3	9	12	-	-	-	4	7	11	7	16	23
Sum	7	11	18	4	-	4	9	11	20	20	22	42

Samtlige doktorgradsavtaler												
STUDIUM	Egen budsjetttramme			Norges forskningsråd			Andre eksternfinansierte			Total		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
Akvakultur	-	-	-	8	-	8	1	5	6	9	5	14
Sosiologi	2	12	14	-	3	3	2	5	7	4	20	24
Bed.øk.	9	5	14	-	-	-	9	5	14	18	10	28
Prof.praksis	3	9	12	-	-	-	3	7	10	6	16	22
Sum	14	26	40	8	3	11	15	22	37	37	51	88

I løpet av de siste årene har Høgskolen i Bodø fått godkjent sine søknader om doktorgradsutdanninger innen bedriftsøkonomi (2000), sosiologi (2005), studier i profesjonspraksis (2009) og akvakultur (2009). Som en konsekvens av dette er de aller fleste stipendiatene ved institusjonen tatt opp ved egne doktorgradsprogrammer. Når man fortsatt har stipendiater ved Høgskolen i Bodø som er tatt opp ved andre institusjoner, er dette først og fremst begrunnet i følgende forhold:

- Stipendiaten er så langt ute i sitt stipendiatløp at det ikke er naturlig å be om overflytting til institusjonens egne doktorgradsprogrammer.
- Stipendiaten tar sin doktorgrad på et fagområde som ligger utenfor det Høgskolen i Bodø tilbyr på noen av sine fire doktorgradsprogrammer.

Ved siste telling hadde institusjonen seks stipendiater som er tatt opp ved andre universiteter og som kommer inn i én av disse to kategoriene. Tre av disse følger programmer ved Universitetet i Tromsø, to ved Universitetet i Bergen og én ved University of St Andrews.

2.5.4 Samfunnssikkerhet og beredskap.

Personal- og organisasjonsavdelingen reviderer i februar 2010, eksisterende "Krise- og Beredskapsplan" i samarbeid med Salten politidistrikt, Bodø kommune og Fylkesmannen i Nordland. Formålet er å kvalitetssikre og samkjøre planene og sørge for all nødvendig praktisk tilrettelegging. Fokus rettes mot ansvar, organisering, informasjon og omsorg i krisesituasjoner. I denne revideringen av krise- og beredskapsplanen er det særlig lagt vekt på å profesjonalisere kriseteamet for både å sikre profesjonell håndtering av kriser, men også å sikre så normal drift som mulig dersom krisen og/eller unntakstilstanden varer over tid. Videre har vi lagt vekt på å utvikle varslingsystemer slik at vi skal kunne varsle alle ansatte og studenter umiddelbart ved en krise og/eller unntakssituasjon. I april 2010 skal det gjennomføres en katastrofeøvelse. Øvelsen gjennomføres i samarbeid med Sivildforsvaret, Profesjonshøgskolen (Sykepleie- og helsefag), Fakultet for Samfunnsvitenskap (FSV), 330-skvadronen og andre. Vi vil samtidig gjennomføre en kriseøvelse ved campus for å teste varslings- og evakueringsrutiner. I etterkant av øvelsene skal det gjennomføres debrifing av de berørte deltakere og læringsøkter for å sikre at de erfaringer vi gjør i øvelsessituasjonen kan bidra til ytterligere forbedring av planer og praksis. Målsetningen med dette er å kvalitetssikre alle ledd i både horisontal og vertikal linje i organisasjonen. Dette for igjen å

kunne ivareta alle som direkte og indirekte berøres av en slik situasjon ved campus – på en profesjonell måte.

Revidering av høgskolens ”*Beredskaps- og Handlingsplan- inn mot Risiko og Sårbarhetssituasjoner (ROS)*”, påbegynnes mars 2010.

Revisjonen vil gjøres ut i fra en proaktiv tankegang inn mot uønskede hendelser og situasjoner, da med tanke på forebygging, beredskap, sikkerhet og håndtering.

Høgskolen er i rivende utvikling, og det vil i revideringen være særs viktig å få kartlagt nye risiko- og sårbarhetslementer ved HBO. Dette for å kunne gjøre en supplerende konsekvensutredning med påfølgende tiltak / handlingsplan.

Revisjoner vil gjøres iht. ”Nasjonal strategi for forebygging av ulykker som medfører personskade 2009-2014”.

2.5.5 HMS.

Etter arbeidsmiljøundersøkelsen i 2008, jf beskrivelse av funn og resultater i Rapport og planer 2008 – 2009, har styret vært opptatt av at ledelsen iverksetter tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet. Våren 2009 ble det gjennomført en ny Arbeidsmiljøkartlegging av samtlige avdelinger/ fakulteter ved Høgskolen i Bodø. Arbeidsmiljøundersøkelsen ble gjennomført i samarbeid med høgskolens bedriftshelsetjeneste HEMIS AS.

Resultatet av kartleggingen viste at det var behov for å iverksette tiltak på en del områder for å skape et bedre arbeidsmiljø ved den enkelte avdelingen/fakultetet. Det er laget en handlingsplan for høgskolen og for hvert enkelt fakultet/avdeling. Personaldirektøren og HMS-leder har fastsatt dialog med fakultetsledelsen og direktørene i fellesadministrasjonen hver annen måned. Formålet er å følge tett opp de tiltak som er satt i verk på fakultets/avdelingsnivå og samtidig kunne utvikle de tverrgående tiltakene ved høgskolen som institusjon. Høgskolen i Bodø har en målsetting og ambisjon om å bli ”A great place to work” for både faglige og administrativt ansatte. Høgskolen har nulltoleranse på mobbing og trakassering og arbeider systematisk med å bedre arbeidsmiljøet og sikre arbeidsplassene.

Høgskolen har tilsatt en HMS-leder som er plassert i Personal- og organisasjonsavdelingen. Innen personal- og organisasjonsavdelingen utvikles det nå et team som skal jobbe med HMS. Videre har høgskolen satt i gang et arbeid for å sikre et mer profesjonelt og forskriftsmessig internkontroll- og personalforvaltningssystem. Det er også iverksatt utvikling av et eget ledelsesutviklingsprogram der psykososiale forhold og kommunikasjon blir viktige emner. Det etableres felles plattform for verneombudene og det gjøres grep for å sikre et aktivt Arbeidsmiljøutvalg. Seniortiltak er også foreslått inn for høgskoleledelsen. Videre legges det godt til rette for velferdstiltak. Høgskolen har inngått avtale med Friskhuset AS om treningstilbud for ansatte. 204 ansatte har tegnet avtale om individuelle treningsopplegg. Høgskolen har også inngått avtale om gruppetrening. Andre aktuelle velferdstiltak er at ansatte får redusert pris på svømmehaller, treningshaller (forball, håndball, innebandy etc.). I høgskolens regi arrangeres det også sosiale samlinger, personalfester og tilbud om deltakelse på ulike arrangementer (Bodø by’s topptur hver vår, sykling til Fauske etc....)

2.5.6 Brukerundersøkelser.

Høgskolen i Bodø gjennomfører flere brukerundersøkelser (i videste forstand). Dette gjelder først og fremst arbeidsmiljøundersøkelser, kandidatundersøkelser, samt undersøkelser blant søkere og nye, opptatte studenter. Høgskolen har samarbeidet med Studentsamskipnaden i Bodø om å gjennomføre undersøkelser omkring studentvelferd/studentsosiale forhold. Innenfor den faglige aktiviteten ved høgskolen gjennomføres gjennomgående emneundersøkelser, samt midtveisevalueringer innenfor emner/studier ved det enkelte fakultet.

HBO vil i løpet 2010 gjennomføre en ny omfattende brukerundersøkelse blant sine aktive studenter. Denne undersøkelsen vil gjennomføres i samarbeid med Studentsamskipnaden i Bodø, slik at både faglige, infrastrukturmessige og studentsosiale/velferdsmessige forhold ved institusjonen blir belyst. Det vil i løpet av 2010 også gjennomføres arbeidsmiljøundersøkelse blant høgskolens ansatte samt kandidatundersøkelse(r).

2.5.7 Økonomirapportering.

Økonomirapporteringen med ledelseskomentar er håndtert i egen forsendelse til DBH og KD.

2.5.8 Rapportering til DBH.

Alle rapporteringskravene til DBH med spesifikasjoner ligger på internettsiden <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/>. Her ligger også informasjon om rutiner for rapportering.

Departementet understreker viktigheten av å rapportere data korrekt, i tide og av god kvalitet. Institusjonene må videre sørge for å etablere nødvendige skriftlige rutiner og systemer for å sikre høy datakvalitet. Institusjonene må selv ta ansvar for eventuell feilrapportering og vil normalt ikke bli kompensert for dette. Betydningen av resultatrapportering for departementene og underliggende virksomheter er understreket i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003. Departementet understreker videre at det er institusjonens ledelse som står ansvarlig for ansvarlig for de data som rapporteres. Frist for rapportering er 15. februar. Institusjonene har frist til 1. mars med å kvalitetssikre tallene. Deretter låses DBH, og det vil ikke være mulig å foreta ytterligere endringer.

Høgskolen i Bodø har fulgt de retningslinjene og de rutinene som gjelder for rapportering, i henhold til spesifikasjoner gitt på internettsiden <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/>. Dette gjelder også de presiseringer og endringene som er gitt som forutsetning for rapporteringen for 2009, jfr. følgende:

2.5.9 Rapportering til selskapsdatabasen.

HBO har foretatt særskilt rapportering til selskapsdatabasen i forhold til gitt frister. Ved utgangen av 2009 var det ingen endringer sammenholdt med situasjonen ved utgangen av 2008 i forhold til eierposisjon i aktuelle selskaper.

3 PLANER for 2010.

Departementet viser til at målstrukturen stiller opp et overordnet rammeverk som institusjonene skal legge til grunn for planleggingen av virksomheten i 2010. Innenfor disse rammene har styret, som institusjonens øverste organ et selvstendig ansvar for oppfølging, planlegging og strategisk utvikling av virksomheten. Dette innebærer at styret selv må ta ansvar for aktivt å vurdere egne virksomhetsmål og styringsparametre tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte utfordringer.

Institusjonenes arbeid med risikostyring og de konkrete risikovurderingene skal omtales i Rapport og planer (2009-2010). Departementet forventer i den forbindelse at det vises en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2009 og institusjonens risikovurderinger og plan for 2010.

Det gjøres ellers oppmerksom på at institusjonen skal fylle ut tall fra DBH i tabellene med kvantitative styringsparametere.

Prosess- og begrepsavklaring.

Arbeidet med å utarbeide og behandle høgskolens målstruktur for 2010 innebærer i hovedsak å sette mål for hva institusjonen skal oppnå, som grunnlag for underveis og i ettertid å måle resultater og analysere disse i forhold til de fastsatte målene. Denne informasjonen vil være viktige elementer i den videre styringen og utviklingen av institusjonen. Det er lagt vekt på å få fram en målstruktur som er hensiktsmessig og rasjonell i forhold til vurderingen av høgskolens utvikling.

Proessen i forhold til arbeidet med målstruktur og risikostyring for 2010 er/vil bli gjennomført slik:

- 1: Gjennomgang av forslag til målstruktur og risiko-områder for 2010, i lederforum den 16.11.09.
- 2: Første gangs styrebehandling av målstrukturen og risiko-områder for 2010 i styremøtet den 16. desember 09.
- 3: Sak til styret i februarmøtet 2010, med forslag til rapportering for 2009 og endelig målstruktur og risikostyring for 2010.
- 4: "Rapport og planer 2009-2010" sendes departementet 1.3.10. Her skal både rapportering for 2009 samt målstruktur og risikostyring for 2010 presenteres.
- 5: Jevnlig gjennomgang i ledelsen i løpet av 2010 omkring utviklingen innenfor målsettinger og risiko- områder, inklusive gjennomgang i styret i forbindelse med tertialrapporteringen.

Følgende struktur er lagt som grunnlag for arbeidet:

- 1: **Sektormålene.** er gitt av Kunnskapsdepartementet, likt for alle høgere utdanningsinstitusjoner i Norge. Sektormålene er basert på Lov om universiteter og høgskoler, og favner alle sider ved virksomheten.

2: **Virksomhetsmålene.** Her har Kunnskapsdepartementet fastsatt virksomhetsmål for det enkelte sektormål. Høgskolen kan også selv definere egne virksomhetsmål.

Virksomhetsmålene er utarbeidet med sikte på å kunne være langsiktige. De er presise nok til å peke en retning videre fra sektormålet, men er samtidig åpne nok til at institusjonene har strategisk handlingsrom.

3: **Kvalitative styringsparametre.** Kunnskapsdepartementet fastsetter kvalitative styringsparametre for institusjonen. Innebærer kvalitative vurderinger som danner grunnlag for styringen av institusjonen på ulike nivåer. Skal beskrive, direkte eller indirekte, i hvilken grad institusjonen når sine overordnede mål i en gitt periode.

4: **Kvantitative styringsparametre (kritiske suksessfaktorer).** Kunnskapsdepartementet har fastsatt kvantitative styringsparametre innenfor de fleste virksomhetsmålene. Høgskolen kan også selv definere egne kvantitative styringsparametre. Kvantitative styringsparametre er målemetoder som identifiserer i hvilken grad institusjonen når overordnede mål.

5: **Risiko-områder.** Alle risiko-områdene defineres av høgskolen selv. En vurdering omkring risiko- områder skal identifisere de viktigste hindrene for å nå målene. Risikovurderinger vil som regel være relatert til styringsparametrene (både kvalitative og kvantitative). Arbeidet med å definere risiko-områder innebærer å:

- 1) beskrive risikoen
- 2) vurdere konsekvens
- 3) vurdere sannsynlighet
- 4) vurdere vesentlighet
- 5) vurdere toleranse
- 6) vurdere aktuelle tiltak og kontrollaktiviteter
- 7) vurdere kostnad i forhold til nytte av tiltak og kontrollaktiviteter
- 8) fastsette/velge tiltak og kontrollaktiviteter.

3.1 GENERELT.

3.1.1 Føring fra Kunnskapsdepartementet.

I brev fra Kunnskapsdepartementet av 18.12.09 (Statsbudsjettet for 2010 kap. 260 - Tildelingsbrev for Høgskolen i Bodø) fremheves bl.a. følgende:

"Departementet viser til at målstrukturen stiller opp et overordnet rammeverk som institusjonene skal legge til grunn for planleggingen av virksomheten i 2010. Innenfor disse rammene har styret ved den enkelte institusjon et selvstendig ansvar for oppfølging, planlegging og strategisk utvikling av virksomheten. Dette innebærer at det enkelte styre må ta aktivt ansvar for å vurdere egne virksomhetsmål og styringsparametere tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte utfordringer.

Departementet forventer at styret legger planer for den faglige virksomheten og følger opp at strategiene og utviklingen ved institusjonen er i samsvar med de målene som myndighetene

fastsetter og innenfor de økonomiske rammer institusjonen disponerer til enhver tid. Selv om mange institusjoner har kommet langt når det gjelder å identifisere de viktigste utfordringene, er det etter departementets mening fortsatt behov for at styret tydeliggjør og følger opp sin helhetlige styringsrolle og ansvar for alle sider av institusjonens virksomhet. Departementet forutsetter at institusjonene i god tid starter arbeidet med planleggingen av aktiviteten i 2010, og at dette arbeidet er tydelig forankret i institusjonens styre. Departementet forutsetter at den enkelte institusjon i sine planer for 2010 dekker hele målstrukturen slik den er fastsatt av departementet. Dette gjelder også de virksomhetsmål og styringsparametere institusjonene selv fastsetter.

Departementet understreker at styret skal legge risikovurderinger til grunn i sin planlegging. Institusjonenes arbeid med risikostyring og de konkrete risikovurderingene som legges til grunn for planene for 2010, skal også dokumenteres i Rapport og planer (2009-2010). Departementet forventer i den forbindelse at det vises en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2009 og institusjonens risikovurderinger og plan for 2010.

Bevilgningene til institusjonen, jf. Prop. 1 S (2009-2010), blir i hovedsak gitt som en samlet økonomisk ramme som styret skal gjøre sine prioriteringer innenfor. Styret skal sørge for en effektiv forvaltning av institusjonens ressurser, herunder må styret sørge for balanse mellom faglige og administrative ressurser. Styret må vurdere risikoen knyttet til de administrative støttesystemene og sikre at det er gode rutiner for kvalitetssikring og intern kontroll. Styret har ansvar for at merknader fra Riksrevisjonen blir fulgt opp.

Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelsen ved institusjonen, og må fastsette instruks for denne. Omfang og frekvens av tilsyn og evalueringer skal baseres på risiko og vesentlighet."

3.1.2 Potensiell vekstkapasitet (økt opptakskapasitet).

Departementet har i brev av 22.1.10 bedt om at det som tillegg til Rapport og planer (2009-2010) gis opplysninger fra institusjonen om potensiell økt opptakskapasitet. Departementet ber om en oversikt over det antallet studieplasser institusjonen på kort sikt (høsten 2010 og høsten 2011) kan øke kapasiteten med innenfor dagens rammer og infrastruktur.

I vurderingene skal det legges til grunn en 60/40 finansiering av studieplassene i tråd med gjeldende finansieringssystem. Denne modellen finansierer en vekst av variable innsatsfaktorer, men gir ikke ressurser til en betydelig oppskalering av infrastrukturen. Eventuelle planer om å tilby nye studietilbud skal ikke inkluderes i denne kartleggingen.

Departementet angir helse- og sosialfag, lærerutdanning og realfag/tekniske fag som prioriterte utdanningsområder, men det bes også om oversikt over muligheter for økt kapasitet innenfor øvrige utdanningsområder.

Bakgrunnen for denne henvendelsen fra KD ligger i en betydelig økning i antall personer i aldersgruppen 19-29 år i perioden 2009 – 2015, og dermed en forventet økt søkning til høyere utdanning. Det er antydnet et behov for økt antall studieplasser i Norge på nærmere 30000. Høgskolene i Nordland bør ta sikte på en minimum andel av dette i samsvar med andelen av befolkningen, dvs. minst 1500 nye studieplasser.

Høgskolen i Bodø har de siste årene hatt stor fokus på å maksimere aktiviteten innenfor eksisterende rammebetingelser (både økonomiske og infrastrukturmessig). Dette har resultert i at høgskolen har økt studenttallet og studiepoengproduksjonen betraktelig i perioden 2007 - 2009. Eksempelvis har studiepoengproduksjonen (egenfinansiert) økt fra i overkant av 2600 ekvivalenter (60-poengere) i 2007 til i overkant av 3000 i 2009 - dvs. en økning på nærmere 15 % innenfor høgskolens ordinære bevilgning.

Den utviklingen som har funnet sted ved HBO de siste årene gjør at det er svært få muligheter til ytterligere å øke opptak og studenttall, **med mindre det gis full finansiering** (også basisbevilgning), og ikke kun en uttelling ut fra produksjonsøkning (resultatkomponent).

Den nylig fremlagte utredningen fra Nordlandsutvalget peker på mange utfordringer innenfor Nordland fylke. Utvalget fremhever bl.a. utfordringer i forbindelse med økning i de aldersgruppene som tradisjonelt etterspør høyere utdanning (19 -29 år), de spesielle utfordringene Nordland har m.h.t. å få et utdanningsnivå i befolkningen på nivå med resten av landet, samt - sett i denne sammenhengen - de spesielle geografiske utfordringene som fylket har, og som krever utstrakt bruk av desentraliserte og/eller fleksibelt organiserte utdanninger.

Høgskolen i Bodø ønsker å bidra til en ytterligere satsning på utdanningstilbud som kan imøtekomme de mange utfordringene fylket har. Dette vil innebære en satsning som krever fullfinansiering av aktuelle tilbud.

HBO ser mange muligheter for aktuelle og realistiske tiltak i fylket, men som ikke er mulig å finansiere innenfor høgskolens eksisterende grunnbevilgning. Vi ber om å få komme tilbake til en mer konkret og detaljert framstilling av mulige fullfinansierte tiltak i forbindelse med etatsstyringsmøtet i juni 2010.

Som nevnt ovenfor har HBO i stor grad allerede maksimert aktiviteten innenfor eksisterende rammebetingelser. Det kan likevel være mulig med noe økning i opptakskapasiteten i 2010 og i 2011, dersom det gis tilstrekkelig finansiering.

Med dette som bakgrunn gis følgende tilbakemelding på departementets henvendelse av 22.1.10 om potensiell vekstkapasitet i 2010 og i 2011:

**Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist,
jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2009-2010).**

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2011, gitt dagens rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1:	Totalt kan HBO øke med 140 studieplasser i 2010 og 160 studieplasser i 2011.
-------------	---

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2:	HBO har over de 2-3 siste årene arbeidet aktivt for å utnytte kapasiteten i institusjonen stadig bedre. Dette har ført til en kraftig vekst, både i studenttall og i studiepoengproduksjonen. Dette gjør at vi har et antall studenter i institusjonen som er betydelig høyere enn det som ble lagt til grunn for basisbevilgningen ved innføringen av den nye budsjettmodellen. De <u>økonomiske</u> og <u>infrastrukturmessige</u> rammebetingelsene HBO i dag rår over, er de desidert største begrensende faktorer som hindrer videre vekst. Høgskolen vurderer det slik at det vil være muligheter for en betydelig vekst i utdanningstilbudet i Nordland, både med bakgrunn i et generelt lavt utdanningsnivå (sammenlignet med landet for øvrig) - samt sett i lys av økt antall i befolkningen mellom 19 og 29 år. Analyser tilsier at Nordland bør tilføres i størrelsesorden 1500 - 2500 nye studieplasser i perioden 2010 - 2015. Gitt nødvendige rammevilkår (fullfinansiering), inklusive tilstrekkelig infrastruktur (også desentralisert i fylket), vil HBO (og det framtidige Universitetet i Nordland) kunne ta et slikt nødvendig løft - i og for fylket.
-------------	---

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3:	HBO ønsker å prioritere våre veletablerte yrkes- og profesjonsutdanninger (f.eks. innen økonomi, fiskeri- og naturvitenskapelige tilbud, helse- og sosialfag og lærerutdanningene) samt øvrige tilbud som også bygger opp om vår overordnede faglige profil (PhD'ene i bedriftsøkonomi, sosiologi, akvakultur og profesjonspraksis).
-------------	--

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: HBO har ingen planer om å bygge ned eller avvikle studier. I løpet av de siste 10-15 årene har høgskolen "reindyrket" en studieportefølje, som i all hovedsak er innrettet mot den fagprofilen som høgskolen har hatt som målsetting i forbindelse med utviklingen- og etableringen av Universitetet i Nordland.

		Opptak 2009 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2010 (antall studie-plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2010?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2011?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	60	60	+ 20	+ 40
	Barnevernpedagog	30	30	+ 10	0
	Sosionom	30	30	+ 10	+ 40
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0	0
Realfag og teknologiske fag	Samlet	0	0	0	0

Andre fag	Samlet	171	250	+ 120	+ 120
<i>hvorav:</i>	<i>MBA Handelshøgskolen i Bodø</i>	100	150	+ 30	+ 20
	MSc in Sustainable/Energy Management	15	30	+ 10	+ 10
	Årsstudium i bedriftsøkonomi	23	25	+ 20	+ 30
	Årsstudium i statsvitenskap	16	20	+ 10	+ 40
	Bachelor i økonomi og ledelse	17	25	+ 25	+ 20
	Master i teknologiledelse (i samarbeid med Høgskolen i Narvik)	0	0	+ 25	0

Merknad:

Det potensialet som HBO her angir ligger innenfor eksisterende utdanninger, er det knyttet stor usikkerhet til - dersom det kun gis finansiering i henhold til variable innsatsfaktorer.

3.1.3 Risikostyring.

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring av institusjonene. Virksomheten skal gjøre gjennomgående vurderinger av risiko i eget arbeid. Risikovurderinger skal gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene. Styret har overordnet ansvar for risikostyringen. Videre forutsetter departementet at styret ved den enkelte virksomhet løpende vurderer kontrolltiltak overfor den daglige ledelsen som en del av den samlede virksomhetsstyringen. Kontrolltiltakene bør omfatte de krav som er fastsatt gjennom lov, budsjettvedtak og tildelingsbrev, og oppfølgingen av målene som styret har satt for virksomheten.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Departementet viser til at målstrukturen stiller opp et overordnet rammeverk som institusjonene skal legge til grunn for planleggingen av virksomheten i 2010. Innenfor disse rammene har styret, som institusjonens øverste organ et selvstendig ansvar for oppfølging, planlegging og strategisk utvikling av virksomheten. Dette innebærer at styret selv må ta ansvar for aktivt å vurdere egne virksomhetsmål og styringsparametere tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte utfordringer.

Institusjonenes arbeid med risikostyring og de konkrete risikovurderingene skal omtales i Rapport og planer (2009- 2010). Departementet forventer i den forbindelse at det vises en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2009 og institusjonens risikovurderinger og plan for 2010.

Styreforankring av risikostyring.

Styret for HBO behandlet risikovurderinger i forbindelse med behandlingen av Rapport og planer (2009- 2010), i styremøte den 24. februar 2010. Styret la da til grunn en kartlegging av totalt 20 risiko- områder (jfr. det etterfølgende). Som det fremgår av styrevedtaket har styret for HBO valgt å gi enkelte av de utredede risiko-områdene særskilt prioritet:

1. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at risikostyringen i 2010 tar utgangspunkt i de risiko-områdene som er kartlagt og utredet i forslag til Rapport og planer (2009-2010) justert med de innspill som framkom under styrets behandling.
2. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at oppmerksomheten omkring følgende risiko-områder får prioritet i 2010, og at aktivitet og utvikling spesielt innenfor disse områdene blir rapportert til styret en gang i halvåret, eller dersom det oppstår avvik.
 - Vitenskapelig publisering.
 - Opptak og gjennomstrømning av doktorgradskandidater.

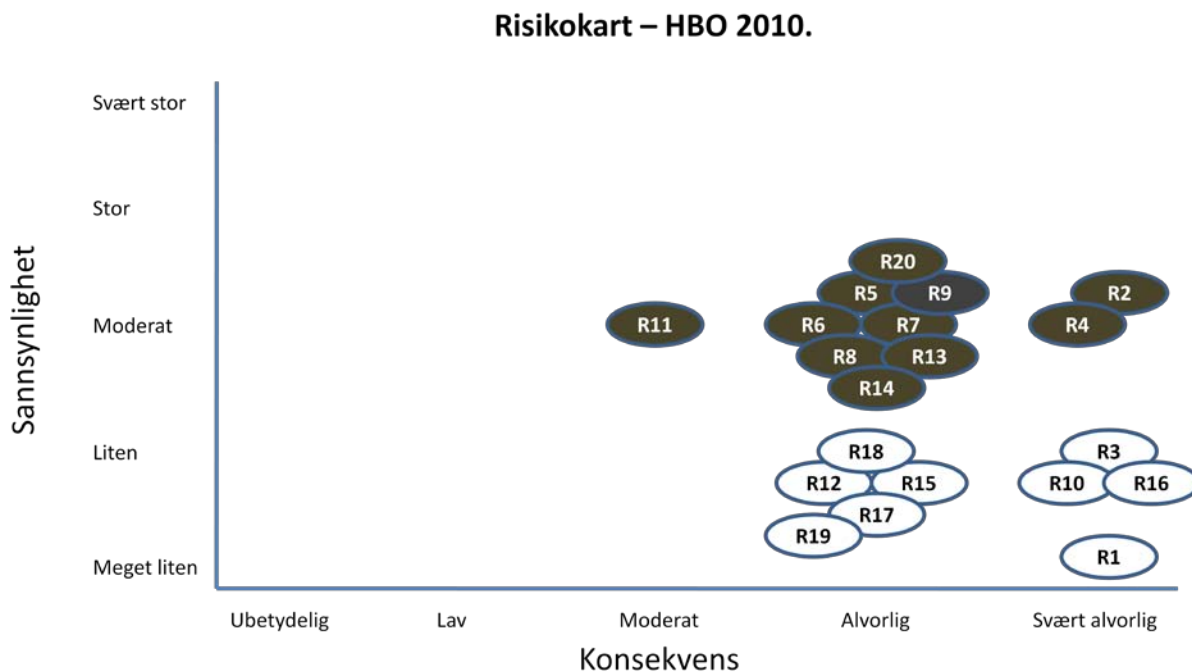
- Studietilbudets attraktivitet.
- Utviklingen i studiepoengproduksjonen samt gjennomstrømning av studenter (inklusive frafall).
- Organisering og gjennomføring av studier og undervisning.
- Samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i Nordland.
- Fremmedspråklige studietilbud ved HBO, samt relevante samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.
- Ekstern finansiering av FoU-virksomheten.
- Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet og utdanningstilbud.

3. Styret for HBO vedtar å legge til grunn økt studentopptak i tråd med framstillingen i Rapport og planer (2009-2010), tilsvarende økt opptakskapasitet på 300 studenter totalt i 2010 og 2011, under forutsetning av tilstrekkelig finansiering. Høgskolen i Bodø kan øke utdanningskapasiteten betraktelig ut over dette dersom fullfinansiering legges til grunn. Styret vurderer økt utdanningskapasitet ved HBO som viktig for å imøtekomme det store utdanningsbehovet i fylket.

4. Styret for HBO gir rektor fullmakt til å ferdigstille Rapport og planer (2009-2010) før dokumentet oversendes Kunnskapsdepartementet pr. 1.3.10.

Risikokart 2010.

Basert på styrets gjennomgang- og prioriteringer m.h.t. risiko-områder ved HBO, kan følgende risikokart presenteres:

I kartleggingen av risiko ved HBO er det tatt utgangspunkt i følgende risikoer:

R1: Negativt vedtak om akkreditering av HBO som universitet, eller manglende politisk beslutning om etablering av Universitetet i Nordland i 2010.

R2: Dårlig utvikling i søkningen til våre studietilbud, samt lite relevant studietilbud i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

R3: Dårlig utviklingen i studiekvaliteten ved institusjonen.

R4: Dårlig utvikling i studiepoengproduksjonen fra 2009 til 2010.

R5: Lav/dårlig gjennomstrømning av studenter ved HBO.

R6: Lite og/eller lite relevant fremmedspråklig tilbud ved HBO.

R7: Få aktive og/eller relevante samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

R8: Dårlig utvikling i andel ekstern finansiering av FoU-virksomheten.

R9: Vitenskapelig publisering.

R10: Dårlig utvikling i kompetansenivå, rekrutteringsevne og likestillingsforhold i institusjonen.

R11: Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater som ikke er i samsvar med høgskolens målsettinger.

R12: Lite initiativ til- og deltakelse i samfunnsdebatten generelt.

R13: Dårlig utvikling i samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet og utdanningstilbud.

R14: Dårlig og/eller urasjonell organisering og gjennomføring av studier og undervisning.

R15: Dårlige premisser for forskning.

R16: Dårlig utvikling av arbeidsmiljøet i institusjonen.

R17: Lite hensiktsmessige tilsettingsprosedyrer ved institusjonen.

R18: Lite konkurransedyktig lønnspolitikk.

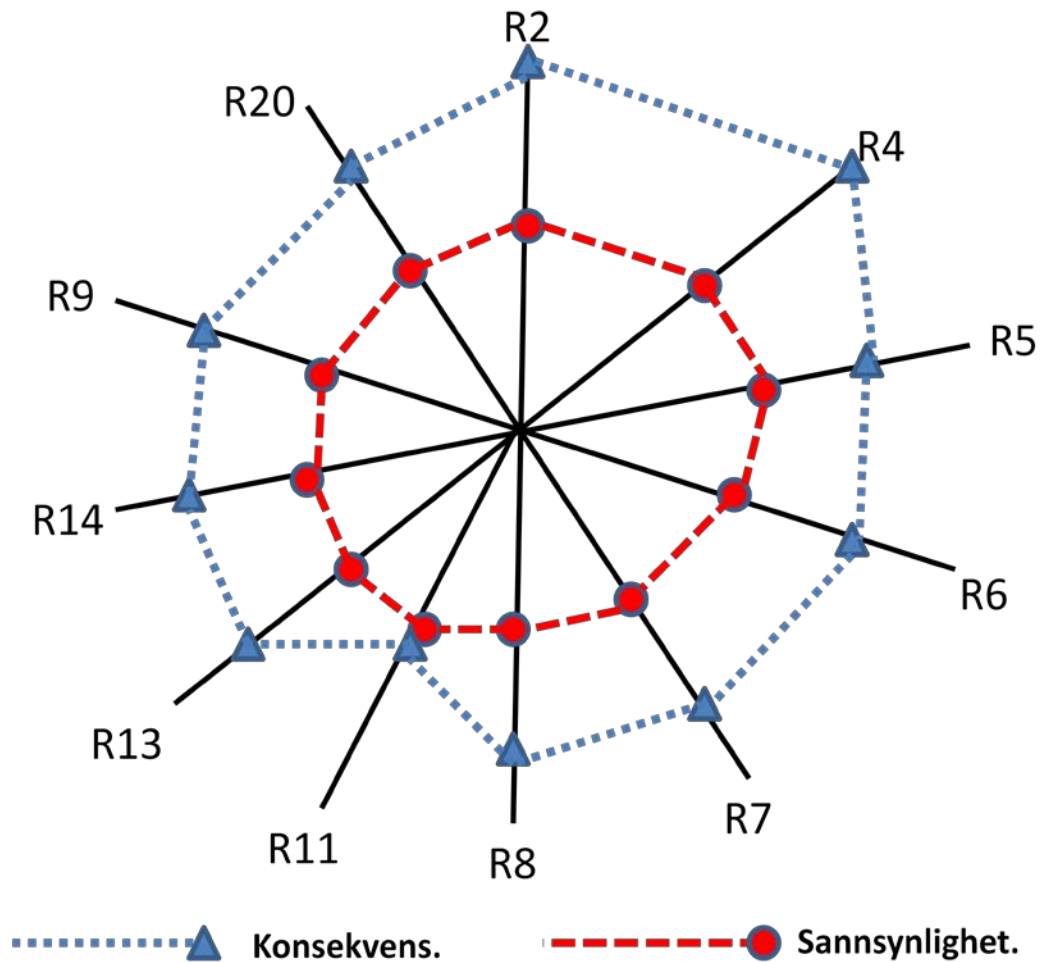
R19: Dårlig tilpasset administrative funksjoner sett i forhold til høgskolens utvikling og behov.

R20: Dårlig utvikling i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i Nord-Norge.

Høgskolen har først og fremst valgt å prioritere oppfølging av de risiko-områdene som konstateres med moderat, stor eller svært stor sannsynlighet **og** moderat, alvorlig eller svært alvorlig konsekvens (fremhevet med fet, understreket skrift ovenfor).

"Sannsynlighets- og konsekvenskart" over prioriterte risiko-områder.

(Midtpunktet er enten meget liten sannsynlighet eller ubetydelig konsekvens. Ytterpunktene i linjene er enten svært stor sannsynlighet eller svært alvorlig konsekvens.)

3.1.4 Styring av kapasitet for enkelte utdanninger.

Institusjonene har fått frihet til å tilpasse studietilbud til endringer i søkningen, men for å sikre rekrutteringen til bestemte yrkesgrupper er det fortsatt behov for å stille krav til studiekapasitet ved enkelte utdanninger.

Departementet setter aktivitetskrav for noen utdanninger. Aktivitetskravene er knyttet til antall avlagte 60- studiepoengsenheter det første studieåret ved den enkelte utdanning. Videre er det lagt inn forutsetning om videreføring av opptaksnivået for enkelte andre utdanninger.

Departementet forutsetter at opptaksnivå for realfags- og ingeniørutdanningen blir holdt på samme nivå som tidligere.

Det blir ikke stilt aktivitetskrav for lærerutdanningene i 2010. Departementet har i rundskriv F-13/2009 *Nasjonale rammer for de nye grunnskolelærerutdanningene* varslet at det vil bli innført aktivitetskrav for de to nye grunnskolelærerutdanningene på bakgrunn av blant annet studiepoengsproduksjonen første studieår (2010-2011). Institusjonene må primært disponere eventuell ledig kapasitet på dette området til ulike grunnutdanninger for lærere eller til videreutdanning til lærere i sentrale skolefag. Departementet vil følge *nøye* med på rekrutteringen til lærerutdanningene ved hver enkelt institusjon, og vil vurdere ytterligere tiltak dersom studieplasser til lærerutdanning ikke blir fylt opp. Dette bør helst skje etter samarbeid og samråd med andre lærerutdanninger i eksisterende eller nye nettverk eller i regionen.

For HBO er det for 2010 og 2011 fastsatt krav om antall 60-studiepoengsenheter som skal avlegges første årstrinn, slik: Sykepleier: 155. ABIOK: 33.

Samlet produksjon første årstrinn			
Resultat 2009			Resultatmål 2010
Område	Ekvivalenter		Ekvivalenter
	Mål	Resultat	
Sykepleier	150	175,9	155
ABIOK	23	18,4	33

Resultatmål for 2009 var fra KDs side satt opp til henholdsvis 150 ekvivalenter for sykepleier, og 23 ekvivalenter for ABIOK. Resultatmål for Sykepleier er oppfylt med klar margin.

Vedrørende ABIOK utdanningene vil det, med bakgrunn i sammensetningen av studiemodellen, være vanskelig å oppfylle aktivitetskravet. Utdanningene er på 3 semestre, og produksjonen er skjeddelt. Det vil si at mye av produksjonen vil registreres i 3. og siste semester. Resultatprognosen for 2009 var på 20,5 ekvivalenter (se nedenfor).

Dersom vi fordeler samlet produksjon jevnt pr. semester ville dette for 2009 utgjort i underkant av 29 ekvivalenter, med andre ord klart innenfor departementets krav.

Samlet sett kan man altså si at produksjon gjennomføres på normert tid innenfor studieplanens forutsetning, men ikke innenfor de rammene som resultatrapporteringen definerer.

Totalt for 2009 har ABIOK-programmene produsert 39,8 ekvivalenter.

Forventet produksjon (Basert på kull i løp og søkning pr mai 2009)

Kull/Klasse	Produksjon vår 2009		Produksjon Høst 2009	
	Studiepoeng	Ekvivalenter	Studiepoeng	Ekvivalenter
<i>Videreutdanning i anestesisykepleie Høst 2009</i>			220	3,67
<i>Videreutdanning i intensivsykepleie Høst 2008</i>	442	7,37	0	0,00
<i>Videreutdanning i intensivsykepleie Høst 2009</i>			345	5,75
<i>Videreutdanning i operasjonssykepleie Høst 2009</i>			220	3,67
Sum pr semester 2009	442	7,37	785	13,09
Sum for kalenderåret 2009 (avrundet)			1227	20,50

3.1.5 Likestilling.

Styret har gjennom å vedta en handlingsplan for likestilling og antidiskriminering lagt grunnlag for et målrettet likestillings- og antidiskrimineringsarbeid ved Høgskolen i Bodø for perioden 2009 – 2011.

Likestillings- og antidiskrimineringsutvalget har i samråd med ledelsen konkretisert mål og tiltak for likestillingsarbeidet med utgangspunkt i handlingsplanen.

Handlingsplanen skal bidra til å sikre at alle studenter og ansatte, uavhengig av kjønn, religion, seksuell legning, politisk syn, alder, etnisk tilhørighet eller funksjonsevne, skal ha samme muligheter for personlig og faglig utvikling, så lenge de er ansatt ved Høgskolen i Bodø. For å lykkes skal likestillings- og antidiskrimineringsutvalget og personal- og organisasjonsavdelingen jobbe særskilt med forståelse for integrering av likestillings- og antidiskrimineringsarbeidet på alle nivåer i høgskolen.

Likestillings- og antidiskrimineringsutvalget har også som målsetting å følge utviklingen i myndighetenes arbeid med å samle arbeidet med likestilling og likebehandling/antidiskriminering til et felles område. Formålet er å sikre en mest mulig helhetlig innsats på feltet..

Handlingsplanen for likestilling og antidiskriminering inngår i høgskolens strategiske personalpolitikk. Ledelsen prioriterer dette og arbeidet for likestilling og antidiskriminering skal være integrert i alle deler og nivåer av høgskolens virksomhet. Dette betyr at likestillings- og antidiskrimineringsperspektivet skal reflekteres i årsplaner, budsjetter, årsrapporter og andre plandokumenter, samt tiltak som fakultetene og avdelingene velger å iverksette.

3.1.6 Etiske retningslinjer.

Høgskolen i Bodø arbeider med etiske retningslinjer. Målsettingen er å sikre etisk kvalitet på all tjenesteyting og myndighetsutøvelse slik at våre brukere kan ha tillit til de tjenester vi yter. De etiske retningslinjene formuleres som rettesnorer som igjen krever refleksjon av den enkelte ansatte.

Arbeidet med de etiske retningslinjer legges opp slik at det skapes bred debatt ved institusjonen.

Samtidig arbeider høgskolen med egne rutiner for varsling. Formålet er å styrke yringsfriheten i ansettelsesforhold. Reglene skal fremme åpenhet og bidra til et godt yringsklima i virksomheten. Det skal legges til rette for at ansatte skal kunne si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten, slik at disse opphører.

3.1.7 Utfordringer i økonomiforvaltningen.

HBO har god løpende økonomisk oversikt over ressursbruk og økonomisk status. Over tid har kompleksiteten og utfordringene knyttet til økonomiforvaltningen vært økende.

Økonomiforvaltningen er stilt overfor stadig endringer, både i forhold til innretning av regnskapet, krav til internkontroll, systeminnføringer, generelt etterlevelse av gjeldende lov, forskrifter og retningslinje mv. HBO har gjennom de siste årene økt kompetansenivået innenfor økonomiforvaltningen, både internt gjennom opplæring og eksternt gjennom bevisst nyrekruttering. Dels gjennomføres kompetansehevede tiltak felles i sektoren, men det er ønske at det i større grad skjer koordinert kompetanseheving. Dette for å sikre lik praksis og lik kompetanse på tvers av institusjonene.

For offentlige anskaffelser er det tilsatt egen rådgiver på økonomiavdelingen. Iht. interne retningslinjer skal alle innkjøp over kr 100.000 gjennomføres med veiledning av denne personen. I løpet av 2010 vil det bli innført bedre etterkontroll av faktisk gjennomføring av innkjøpsprosessene. Det er også behov for å videreutvikle bruken av nye systemer både knyttet til konkurransegjennomføring og bestillingsprosessene.

Etter kartleggingen av den interne momshåndtering er det avdekket forhold som ikke har vært riktig behandlet. Det er under utarbeidelse interne retningslinjer og det er delvis brukt ekstern bistand for å avklare krevende problemstillinger. I budsjettet for 2010 er det foretatt avsetninger for å kunne dekke potensielle merkostnader grunnet feil momshåndtering. I løpet av 2010 forutsettes forholdene rundt momshåndtering å være over i en normal driftsfase.

Det interne regelverket for BOA ble utarbeidet primo 2008. Erfaringene viser at det er behov for revisjon av regelverket og tilhørende rutiner. Ved utgangen av 2010 forventes nytt

prosjektstyringsverktøy å være implementert. Problemstillinger rundt IPR utredes også for å sikre håndtering av aktuelle ideer for kommersialisering mv.

Nye rutiner for tidsregistrering knyttet til vitenskapelige stillinger og evt. utbetaling av overtidsgodtgjørelse er under utarbeidelse.

Arbeidet med mål og resultatstyring med risikostyring er under løpende utvikling, og den er nå underlagt en årssyklus med utarbeidelse, tertialvis rapportering og evaluering.

Det rapporteres løpende til DBH iht. de krav som stilles.

3.1.8 Forvaltning av bygninger og lokaler.

I hovedsak leier HBO hos Statsbygg, og er dermed underlagt et godt regime knyttet til løpende vedlikehold og påkostninger. Som miljøfyrtårn har HBO hatt særlig fokus på ENØK tiltak og det ble i 2009 igangsatt et ENØKprosjekt i regi av Statsbygg. Arbeidet med dette videreføres i 2010 med formål å iverksette ENØK tiltak - både i forhold til drift av eksisterende anlegg og vurdering av alternative energikilder.

3.1.9 IKT.

I tildelingsbrevet til UH-institusjonene for 2010 står det under punkt 3.7.5 om EID i utdanningssektoren og IKT-arkitektur.

Uninett FAS har laget et kort notat "Begrunnelse for fortsatt bruk av Feide som egen eID-løsning for UH-institusjonene" til Økonomidirektørene i sektoren, med kopi til Kunnskapsdepartementet. Notatet er datert 18.02.10. Høgskolen i Bodø deler Uninett sin vurdering av oppfølging på disse punktene.

E-ID ved HBO

Gjennom Stortingsmelding 17 (2006-2007) slås det fast at Feide er innloggingsmetoden for utdanningssektoren.

Feide skal brukes for web-innlogging i utdanningssektoren med mindre det er andre behov enn det som Feide oppfyller. Feide er for bruk i utdanning, og forutsetter at brukeren har en veldefinert rolle hos en utdanningsinstitusjon.

Høgskolen i Bodø er i dag en godkjent Feide institusjon for både studenter og ansatte. De fleste administrative systemene HBO benytter gjennom TROFAST samarbeidet i regi av Uninett FAS støtter Feide pålogging og HBO vil i løpet av våren 2010 knytte seg til flere av disse systemene ved hjelp av Feide.

Ved innføring av nye systemer vil vi normalt stille krav om at de støtter pålogging med Feide.

IKT-arkitektur ved HBO

Det pågår en diskusjon i UH-sektoren gjennom det arbeidet som UHRs administrasjonsutvalg har delegert til gruppen for fellesadministrative systemer. Gruppen har startet en diskusjon om hvordan UH-sektoren skal implementere de statlige arkitekturprinsippene, spesielt for de

systemene som er felles og som flere av UH institusjonene samarbeider om. Et av forslagene som er fremmet er at det arbeidet som gjøres av fellesskapet for å etablere IKT-prinsipper og -arkitektur for felles systemene skal kunne gjenbrukes lokalt for å etablere en helhetlig IKT-arkitektur for UH-institusjonen og de systemene som benyttes.

Høgskolen i Bodø utvikler i liten grad egne systemer. Stort sett benytter HBO systemer hvor Uninett har kjørt anskaffelsesprosessen. Arkitekturprinsippene for statlig sektor er innarbeidet i UNINETT FAS sitt arbeid med TROFAST-tjenestene, og representert gjennom en rekke konkrete krav i kravspesifikasjoner for nye systemer.

Det vil være viktig at Høgskolen følger opp Uninett og våre leverandører i denne prosessen i forhold til de arkitekturprinsippene som Difi har utviklet.

3.1.10 Lærlinger.

Høgskolen i Bodø har for tiden en lærling innen laboratoriefaget. Det vil bli tatt inn ytterligere en lærling i løpet av våren 2010. Høgskolen i Bodø har tidligere hatt flere lærlinger, men rekrutteringsgrunnlaget de siste årene har vært svakere.

3.2 UTDANNING.

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

3.2.1 Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Kvantitative styringsparametre.

I målstrukturen for 2009 hadde KD også fastsatt styringsparameter for: Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner. Denne styringsparameteren er for 2010 flyttet til et nytt virksomhetsmål under sektormål 4.4: Organisering, drift og ressursforvaltning.

Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameteren er noe endret fra 2009. Nå skal det angis kvalifiserte førstevalgssøkere, i motsetning til tidligere da alle primærsøkere skulle med (uavhengig av om de var kvalifisert eller ikke). Styringsparameteren er fastsatt av KD.

Resultatmål: Resultatmål for 2010 settes til 0,90

Kommentar/vurdering: Utviklingen fra 07 og frem til 09 viser at en stadig større andel av førsteprioritetssøkerne er kvalifisert. Dette skyldes gjerne en nedgang i antall realkompetansesøkere. Vi mener derfor at det bør være et realistisk mål med 0,90 kvalifiserte førsteprioritetssøkere.

Studietilbud i samarbeid med andre norske utdanningsinstitusjoner. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Studietilbud sammen med andre samarbeidspartnere, der samarbeidspartneren har myndighet til å etablere studiet og dermed har det faglige ansvaret (Et gradsstudium der begge har myndighet, er en fellesgrad.)

Resultatmål: 0

Kommentar/vurdering: HBO har ikke planer om å samarbeide om slike studier i 2010, når forutsetningen er at den samarbeidende institusjon har det faglige ansvar (vitnemålsrett).

Frafall i opptaket. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Antall søkere som har fått tilbud og som har takket "Ja" til studieplass i forhold til antall aktive studenter (av disse søkerne) på telletidspunktet (01. oktober), uttrykt i prosent.

Resultatmål 2010: Mindre enn 15 %

Kommentar/Vurdering: Andelen av søkere som takker ”Ja” til tilbudt studieplass ligger jevnt over på mellom 85 til 90 % både i nasjonalt og lokalt opptak. I 2009 ble det iverksatt flere tiltak for at en større del av de studentene som takker ”Ja” til tilbud også skal forbli studenter ved HBO og frafallsprosenten gikk fra 17,8 % i 2008 til 17,2 % i 2009. Målsetningen om 15 % (eller lavere) frafall opprettholdes.

Risiko-områder.

R1: Oppfylle de formelle kriterier for etablering av Universitetet i Nordland. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

HBO sendte søknad om akkreditering som universitet i september 2009. NOKUT har bebudet at deres behandling bør være avsluttet i løpet av tidlig høst 2010. Prosessen som skal avklare universitetsstatus innebærer både en formell del (vurdering i forhold til kriterier som må være oppfylt for å få universitetsstatus) samt en politisk behandling, som endelig skal avgjøre universitetsetablering (forutsatt positiv akkreditering gjennom NOKUT).

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen i Bodø vurderer sannsynlighet for ikke å bli akkreditert og godkjent etablert som universitet, som liten. Denne vurderingen er basert på at den søknaden som allerede er sendt vedrørende akkreditering som universitet, forventes å imøtekomme alle kriterier på en meget tilfredsstillende måte.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dersom Universitetet i Nordland ikke blir akkreditert og vedtatt etablert, i henhold til søknad, vil konsekvensen bli svært alvorlig sett i forhold til høgskolens hovedmålsetting og faglige satsning gjennom de siste 10 - 15 årene.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen må ha svært liten aksept og toleranse med hensyn til risiko innenfor dette området, og aktiviteter må iverksettes umiddelbart dersom vi ser en negativ utvikling (avvik).

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Tiltak og kontrollaktiviteter knyttet til prosessen omkring å få etablert Universitetet i Nordland, vil i hovedsak dreie seg om en god oppfølging og ivaretagelse av akkrediteringsprosessen, samt en god dialog med politiske myndigheter i forbindelse med å få godkjent etablert Universitetet i Nordland. Tiltak i forbindelse med SAK, samt oppfølgingen av "Nordlandsutvalgets" utredninger og konklusjoner, sees også som viktig i denne sammenhengen.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R1): Negativt vedtak om akkreditering av HBO som universitet, eller manglende politisk beslutning om etablering av Universitetet i Nordland i 2010.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

R2: Studietilbudets attraktivitet. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Våre studietilbudets attraktivitet (søkertilfang) i forhold til arbeids- og næringslivets behov, er avgjørende viktig som grunnlag for høgskolens videre utvikling.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen har definert "Utviklingen i søkningen" samt "Frafall i opptaket" som kritiske suksessfaktorer. Risiko for en negativ utvikling på disse områdene ansees som moderat. Høgskolen har de siste 2-3 årene hatt stort fokus på å arbeide for å øke søkningen samt å redusere frafallet i opptaket. Dette har gitt positive resultater - bl.a. dokumentert ved at HBO var den institusjonen på landsbasis som hadde størst økning i antall studenter fra 2007 til 2008 (over 21 %). Trenden med økende antall studenter ved HBO har fortsatt i 2009.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dårlig/negativ utvikling i søkningen, samt i antall registrerte studenter, vil ha alvorlig konsekvens for HBO, og en positiv utvikling vil ha vesentlig betydning for virksomhetens måloppnåelse. Tilsvarende vil et relevant og aktuelt studietilbud, sett i forhold til arbeids- og næringslivets behov, være av vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse. Avvik (dårlig utvikling i relevans) vil opplagt kunne få store negative konsekvenser for HBO, bl.a. gjennom redusert søkning (alvorlig konsekvens).

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen må ha svært liten aksept og toleranse med hensyn til risiko innenfor dette området, og aktiviteter må iverksettes umiddelbart dersom vi ser en negativ utvikling (avvik).

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Vedlikeholde og videreutvikle analyser og prognoser, som kan gi fornuftige indikatorer på utviklingen innenfor risiko- området. (Kontrollaktivitet)
- Gjennomføre en kandidatundersøkelse for hele høghskolen, blant kandidater på master- og bachelornivå fra de siste 10 årene. (Kontrollaktivitet)
- Utarbeide og iverksette rekrutteringstiltak, som skal sikre god rekruttering helt fram til studiestart høsten 2010. (Tiltak)
- Analysere rekrutteringspotensialet i egen fagportefølje med henblikk å videreutvikle studietilbudets attraktivitet og relevans.
- Utvikle nye studietilbud. (Tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R2): Dårlig utvikling i søkningen til våre studietilbud, samt lite relevant studietilbud i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

3.2.2 Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Kvantitative styringsparametre.

Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent per år. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Med ”nye” studiepoeng menes beståtte eksamener av kandidater som består eksamen i et gitt emne for første gang. Kun eksamensdata fra studenter med studierett skal rapporteres. Det må tas hensyn til eventuell faglig overlapping for emner som tidligere er bestått slik at det kun er studentens netto tilvekst av nye studiepoeng som rapporteres.

Egenfinansierte (KD-finansierte) studenter er studenter med studierett som har møtt til studiet og betalt semesteravgift. Når en student har en utdanningsplan, skal denne være bekreftet før studenten er å betrakte som registrert student. Det er tall fra høstsemesteret som skal rapporteres.

Resultatmål 2010: 40

Kommentar: Med tanke på at andelen av deltidsstudenter øker, er det viktig og riktig å måle poengproduksjon pr ekvivalent, og ikke pr hode uavhengig av hvilket studieprogram studenten tilhører. HBO produserte i 2009 42,9 studiepoeng pr ekvivalent. Med fokus på at studenten skal følge sitt normerte løp, uavhengig om er det hel – eller deltidsstudier, anser vi det mulig å komme opp på en snittproduksjon på 44 poeng pr. ekvivalent i løpet 2010.

Antall studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Se definisjon av egenfinansierte studenter over.

Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger omfatter

- professor
- professor II
- dosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- høyskolelærer

Resultatmål 2010: 20

Kommentar: HBO konstaterer en økning i antall studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling fra 2008 til 2009 (jfr. rapporteringsdelen). Dette er en naturlig effekt av økningen i antall studenter fra 2008 til 2009. Målsettingen for 2010 settes til 20.

Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD. Studiepoengproduksjon i forhold til den produksjonen som studenten har planlagt i henhold til sin individuelle utdanningsplan.

Resultatmål 2010: 90 %

Kommentar: Med tanke på det arbeidet som er gjort i 2009, og studentenes økte bevissthet omkring sin individuelle plan, samt en tettere oppfølging i løpet 2010, bør resultatmålet på 90 % være mulig å oppnå (jfr. rapporteringsdelen).

Frafall blant studentene. (HBO)

Dette er en styringsparameter som høgskolen har planer om å utvikle i løpet av 2010. Det er viktig å ha gode analyser og målsettinger knyttet til denne parameteren. Grunnen til at vi ikke har fått denne parameteren ferdig utviklet i 2009 skyldes i hovedsak overgangen til nytt studieadministrativt system (FS).

Risiko-områder.**R3: Studiekvaliteten generelt ved institusjonen.. (HBO)****Beskrivelse av risiko-område:**

Studiekvalitetsbegrepet spenner vidt, og inndeles normalt i følgende kvalitetsområder: Inntakskvalitet (rekruttering, opptak og studentregistrering), programkvalitet (studieprogrammene/faglig kvalitet), rammekvalitet (infrastruktur, velferd og studentsosiale forhold) samt resultatkvalitet (bl.a. nivå og relevans på våre kandidater, sett i forhold til arbeids- og næringslivets behov).

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen gjennomfører en rekke prosesser, undersøkelser og analyser som gir indikasjoner omkring utviklingen av studiekvaliteten totalt sett ved institusjonen. Dette gjelder f.eks. rekrutteringsundersøkelser, emneundersøkelser/midtveiseevalueringer, avviksmeldinger, brukerundersøkelser, internrevisjoner, arbeidet i studiekvalitetsutvalget og i læringsmiljøutvalget, studentdeltakelse i en rekke interne fora og prosjekter m.m.

Generelt sett mener vi at studiekvaliteten ved HBO er meget god, noe som tilbakemeldinger fra studentene bekrefter. Risikoen vurderes som liten for at studiekvalitetsnivået ved institusjonen skal reduseres, eller gå over fra å være meget god til å bli dårlig. Den oppmerksomhet, og den innsatsen som legges ned i

institusjonen innenfor dette området, tilsier at vi bør kunne opprettholde en generelt sett god studiekvalitet ved institusjonen. Selv om vi har et rimelig godt nivå i denne sammenhengen, kan vi selvsagt alltid bli bedre på de fleste områdene som dreier seg om studiekvalitet. Dette er det stor bevissthet rundt i institusjonen.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

En negativ utvikling innenfor kvalitetsområdet vil kunne få store negative konsekvenser for høgskolen. Dette dreier seg først og fremst om kvaliteten på det vi gjør i alle henseender knyttet til planlegging og gjennomføring av studier, samt det omdømme (og dermed den rekrutteringsevnen) vi har. Kvaliteten/omdømmet omkring studiekvaliteten ved institusjonen (i videste forstand) vil ha vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det bør ikke tolereres en negativ utvikling innenfor våre studiekvalitetsområder, og aktiviteter må iverksettes umiddelbart dersom det avdekkes forhold som bidrar til en negativ utvikling av studiekvaliteten ved institusjonen.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Fortsatt å gjennomføre prosesser, undersøkelser og analyser - som gir indikasjon på studiekvalitetsnivået i institusjonen. (Kontrollaktivitet)
- Sørge for å videreføre og videreutvikle en god og formålstjenlig aktivitet i både studiekvalitetsutvalget sentralt, i studiekvalitetsutvalgene ved fakultetene, samt i læringsmiljøutvalget. (Tiltak)
- God oppfølging av de enkelte kvalitetsområdene, bl.a. med utgangspunkt i et revidert kvalitetssikringssystem. (Tiltak)
- Sørge for en tettere oppfølging og kontakt med studentene, spesielt i forhold til den individuelle utdanningsplanen. (Tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R3): Dårlig utviklingen i studiekvaliteten ved institusjonen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

R4: Utviklingen i studiepoengproduksjonen. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Studiepoengproduksjonen ved HBO gikk betydelig ned fra 2006 til 2007, men tok seg kraftig opp igjen i 2008. Utviklingen fra 2008 til 2009 viser fortsatt økning. Den faktiske egenfinansierte studiepoengproduksjonen i 2009 representerer det høyeste produksjonstallet i høgskolens historie (mer enn 3000 "60-poengere"). Den positive utviklingen som kan konstateres de siste 2 årene har sin årsak i en formidabel innsats i institusjonen, både m.h.t. utviklingen av nye, attraktive studietilbud og rekrutteringen til våre studietilbud totalt sett, samt oppfølgingen av og fokus på studiekvaliteten i institusjonen. Denne innsatsen hadde sitt utgangspunkt i en detaljert handlingsplan for å "Gjenskape handlingsrommet", som ble utarbeidet høsten/vinteren 2007.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Selv om høgskolen de siste årene kan vise til en god utvikling i studiepoengproduksjonen, vil det fortsatt være viktig å holde fokus på kvaliteten i utdanningene (gjennomføringen av studier), god rekruttering og godt studentopptak, samt fortsatt utvikling av relevante og attraktive studietilbud. Risikoen for at høgskolen skal erfare en reduksjon i studiepoengproduksjonen de kommende år vurderes som moderat. Gis høgskolen tilstrekkelige rammebetingelser (også basisbevilgning), kan aktiviteten (og dermed studiepoengproduksjonen) økes betraktelig. Jfr. det som er skrevet i eget avsnitt om mulig vekstkapasitet ved HBO.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Reduksjon i studiepoengproduksjonen vil ha alvorlige konsekvenser for institusjonens målsettinger, gjennom reduksjon i det finansielle grunnlaget som skal sikre ønsket videreutvikling av virksomheten.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Aksept/toleranse m.h.t. risiko må være svært liten. Det må iverksettes tiltak umiddelbart dersom det kan forventes en negativ utvikling i studiepoengproduksjonen.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- jevnlig analyse og prognoser omkring utviklingen av studiepoengproduksjonen (kontrollaktivitet).
- følge opp og iverksette tiltak i tråd med prosjektet "Gjenskape handlingsrommet".

OPPSUMMERING:

RISIKO (R4): Dårlig utvikling i studiepoengproduksjonen fra 2009 til 2010.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

R5: Gjennomstrømning av studenter. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

En god gjennomstrømning er viktig både for studentene samt høgskolens renommè, funksjon og finansieringsgrunnlag. Gjennomstrømning vurderes både m.h.t. studentenes gjennomføring av studiene i forhold til sin individuelle utdanningsplan, samt gjennomsnittlig antall nye studiepoeng pr. student.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Risikoen for lav gjennomstrømning i forhold til studentenes egne utdanningsplaner vurderes som liten, mens risikoen for lav gjennomstrømning målt i gjennomsnittlig antall nye studiepoeng pr. student, vurderes som moderat til stor. I rapporteringen for 2009 framgår det at gjennomstrømning i forhold til studentenes individuelle utdanningsplaner er rimelig god (på landsgjennomsnitt). Gjennomstrømning målt i antall nye studiepoeng pr. student er lavere enn landsgjennomsnittet. Dette skyldes i stor grad at HBO har en relativt stor andel av sin studieportefølje som deltidsorganiserte tilbud, samt at relativt mange studenter selv ønsker å gjennomføre sitt studium på lengre tid enn normert. Høgskolen har en utfordring i å motivere, samt legge bedre til rette for at studentene gjennomfører sine studier på mer tilnærmet normert tid - enn tilfellet er i dag.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Lav gjennomstrømning, spesielt i form av lav produksjon av nye studiepoeng pr. student, gir uheldige konsekvenser - både for studenten og høgsolen. Høgsolen må ha en målsetting om at de fleste studentene gjennomfører studiene på normert tid.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgsolen bør ha liten aksept for lav gjennomstrømning, både i forhold til studentenes egne utdanningsplaner - samt i forhold til normert studieplan.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Gjennomføre gode analyser og prognoser, som kan hjelpe til med å identifisere utfordringer m.h.t. gjennomstrømning (kontrollaktivitet).
- Gjennomføre brukerundersøkelser som kan identifisere årsaker til at studentene ikke gjennomfører sitt studium i henhold til normert løp (kontrollaktivitet).
- Følge videre opp tiltak som er utredet i forbindelse med prosjektet "Gjenskape handlingsrommet" (fra 2007/2008) (tiltak).
- Utrede nye tiltak, basert på analyser, prognoser og brukerundersøkelser, samt basert på erfaringene fra "Gjenskape handlingsrommet", i regi av Studiekvalitetsutvalget (tiltak).

OPPSUMMERING:

RISIKO (R5): Lav/dårlig gjennomstrømning av studenter ved HBO.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.2.3 Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Kvantitative styringsparametre.

Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende). (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Dette er både utenlandske studenter som studerer ved institusjonen og norske studenter tilknyttet institusjonen som studerer i utlandet på grunnlag av utvekslingsavtaler/kvoteprogram med utdanningsinstitusjoner i andre land.

Minstekravet for enhver rapportering gjelder at det må være en form for avtale med en ekstern institusjon. Varigheten på avtalen må være minst tre måneder. Individbaserte avtaler skal ikke inkluderes i denne indikatoren.

Resultatmål 2010: 170

Kommentar: I 2009 har vi registrert 59 utreisende og 109 innreisende, totalt 168, mot et resultatmål for 2009 på 150. Vi har hatt en solid økning av innreisende fra 2008 til 2009 (fra 71 til 109), mens antall utreisende er redusert fra 73 til 59. Vi anser resultatmålet på 170 å være klart innenfor rekkevidde for HBO.

Antall fremmedspråklige utdanningstilbud. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Data omfatter emner og studieprogram på 10 studiepoeng eller mer der undervisningen gis på et fremmedspråk i internasjonaliserings øyemed. Språkfag skal ikke inkluderes.

Resultatmål 2010: 60

Kommentar: Ved HBO har vi en rekke emner som gir mindre enn 10 studiepoeng. Av hensyn til internasjonalisering og et ønske om å ha utdanninger som er sammenlignbare med tilsvarende utdanninger i resten av Europa har Handelshøyskolen i Bodø definert alle sine emner til å gi 7,5 studiepoeng. Dette innebærer at en rekke emner som tidligere har vært talt med ikke blir en del av kommende års resultatmål. Følgelig vil HBO havne på en langt mindre andel enn om tidligere tellemetoder har vært lagt til grunn (hvor også emner på under 10 studiepoeng ble telt med).

Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degree) (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Studietilbud sammen med andre utenlandske samarbeidspartnere, der samarbeidspartneren har myndighet til å etablere studiet og dermed har det faglige ansvaret (Et gradsstudium der begge har myndighet, er en fellesgrad.)

Resultatmål 2010: 0

Kommentar: I løpet av høsten 2009 ble Bachelor in Animal Science etablert som fellesgrad i samarbeid med University of Veterinary Medicine i Kosice, Slovakia. Denne graden kan igjen bygges ut til EU-godkjent veterinær. Det er ikke planlagt etablert nye slike studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner.

Risiko-områder.

R6: Fremmedspråklige studietilbud. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Skal HBO nå sine målsettinger om antall/andel utenlandske studenter (10 %), er omfang og relevans på fremmedspråklige tilbud (engelsk) viktig.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

HBO har en målsetting for 2010 om å gi totalt 1600 studiepoeng fremmedspråklige tilbud. I 2009 registrerer vi tilsvarende 1566 studiepoeng. Risiko for ikke å oppnå målsettingen vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens og vesentlighet vurderes som moderat.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen bør ha liten toleranse med hensyn til risiko. Tiltak bør iverksettes, spesielt gjennom Internasjonalt Utvalg, dersom vi ser en uønsket utvikling.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Høgskolen ved HHB har to joint master degrees med russiske læresteder, i Energy Management og Sustainable Management. Vi har også en engelskspråklig variant av mastergraden i sosialt arbeid, Master in Social Work – with a Comparative Perspective ved FSV. Videre er høgskolen koordinator og ansvarlig for Bachelor in Circumpolar Studies innenfor University of the Arctic. FBA tilbyr nå en bachelor og en master på engelsk (i henholdsvis Biologi og Akvakultur).

Vi har etablert semesterpakker på engelsk, på bachelor- og masternivå, som er spesielt designet for studenter som ønsker å komme hit på et semester eller to. Vi har sett at det har vært svært heldig for rekrutteringen.

Det er etablert en tverrfaglig engelskspråklig bachelorgrad: Bachelor of Arts: Nordic Perspectives. Videre er det inngått en avtale med veterinæruniversitetet i Kosice, Slovakia om at FBA skal tilby de første tre semestrene av en bachelor i Animal Science som kvalifiserer for videre veterinærstudier i Kosice. Undervisningsspråket er her engelsk.

Høgskolen er i ferd med å utarbeide et bedre grunnlag for en mer strategisk målrettet rekruttering av utenlandske studenter.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R6): Lite og/eller lite relevant fremmedspråklig tilbud ved HBO.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

R7: Relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Det er viktig for HBO å ha relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner, både for å underbygge målsettingen om at 10 % av studentene ved HBO skal få et studieopphold i utlandet, samt tilsvarende målsetting om utenlandske studenter ved HBO.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

I 2009 registrerte vi 59 utreisende og 108 innreisende studenter (opphold på minimum 3 mnd.). Totalt registrerte vi 354 utenlandske studenter ved institusjonen. Dette representerer nærmere 10 % av studentmassen på hovedcampus i Bodø. Med en uttalt målsetting om 10 % inn/ut, er det ennå en vei å gå for å oppnå målsettingen, spesielt når det gjelder utreisende studenter. Risiko for avvik i 2010 vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens: Liten. Vesentlighet: Moderat.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen bør ha relativt liten aksept/toleranse for avvik, og må over tid jobbe for å sette inn tiltak som skal resultere i måloppnåelse.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Avtaleporteføljen er ryddet og ikke-aktive avtaler er luket ut. Det er innført en mer kontrollert inngåelse av avtaler, i og med at alle skal være faglig forankret.

Utviklingen har vært å utvide samarbeidet; altså med flere fakulteter innenfor hver avtale, og knytte avtaleinngåelser til strategiske områder, på nasjonalt og institusjonelt

nivå. Utfordringen er så å motivere til student- og ansattmobilitet innenfor de inngåtte avtalene. Ved sammenslåingen av Internasjonalt Kontor og forskningsadministrasjonen i en seksjon for forskningsadministrasjon og internasjonalisering vil en i arbeidet med partnerporteføljen kunne trekke inn forskningsaspektet i sterkere grad enn før, og dermed forsterke mobiliteten.

Høgskolen har stagnert når det gjelder UT-studenter, særlig med de som ikke er tatt opp til joint degrees, der en obligatorisk utreisekomponent er inkludert. Vi ser at studenters preferanser skifter til stadighet, og at de er mer strategisk i sitt valg av reisemål. Høgskolen må sørge for å ha attraktive partnere innenfor alle fagområder. Studenter velger studiested i sterkere grad enn før etter utvekslingsmuligheter og annet helhetlig tilbud ved institusjonen. Et eksempel på en spennende ny samarbeidsavtale er avtalen om en joint degree i Animal Science med veterinæruniversitetet i Kosice, Slovakia.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R7): Få aktive og/eller relevante samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.2.4 Kvalitative styringsparametre.

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder hvilke avveiiinger som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.

Høgskolen har en faglig profil som på flere områder både er unik og komplementær i nasjonal sammenheng. De fire fagområdene som gir doktorgradsutdanning har både regional, nasjonal og internasjonal betydning. Både på høyere og lavere nivå har høgskolen en fagportefølje som kjennetegnes av et bredt tilbud innenfor yrkes- og profesjonsrettede studier og disiplinære studier. Videre representerer den aktiviteten som høgskolen har gjennom desentraliserte og fleksibelt organiserte studietilbud en fagprofil som er godt tilpasset kompetansebehovet i Nordland og Nord-Norge. Høgskolen satser også sterkt på å tilby utdanning med et internasjonalt nedslagsfelt med vekt på nordområdene og Russland.

I 2010 vil høgskolen arbeide videre med å utvikle kvaliteten i det etablerte studietilbudet og styrke rekrutteringen til utdanninger med utilfredsstillende søkning så som lærerutdanningen. Det er satt i gang en utredning for å analysere rekrutteringspotensialet og strategi for utvikling av studietilbudet i årene framover. Resultatet av denne utredningen vil bli behandlet av styret i juni.

I 2010 vil høgskolen arbeide videre med satsingen på fleksible nettbaserte studietilbud for å dekke etterspørselen etter høyere utdanning i et fylke og en landsdel med spredt befolkning. I januar 2010 ble nettbasert bachelor i sykepleie satt i gang. Bl.a. i samarbeid med Høgskolen i Nesna settes det i gang utvikling av nettbasert lærerutdanning i 2010.

Den grunnleggende strategien for utvikling av fagporteføljen i 2010 er å konsolidere det eksisterende studietilbudet gjennom utvikling av studiekvalitet og arbeid for å styrke rekrutteringen til studier med utilfredsstillende søkning. Videre vil høgskolen tydeliggjøre studietilbudenes relevans gjennom arbeid med å gjennomføre kvalifikasjonsrammeverket med vektlegging av læringsutbytte i studieplaner og emnebeskrivelser.

Høgskolen setter også i gang en del nye studier i 2010. Når det gjelder mastergrader setter høgskolen i gang Master i Idrett, Master i Marin økologi og MBA i Luftfartsledelse. På bachelornivå setter høgskolen i gang Bachelor i kunstfilmproduksjon og Joint Bachelor i Animal Science (i samarbeid med Veterinæruniversitetet i Kosice, Slovakia). Videre vil høgskolen i 2010 ha stort fokus på arbeidet med å utvikle begge løpene i den nye lærerutdanningen.

Vurdering av internt system for kvalitetssikring og en redegjørelse for hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO påvirker det strategiske arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningene på flere måter:

- Emne-evalueringene og midtveiseevalueringer blir brukt som grunnlag for videreutviklingen av fagtilbudet.

- Avviksmeldinger blir ivaretatt på en aktiv og konstruktiv måte, som også har positiv påvirkning i forhold til utdanningskvaliteten.
- Analyser og prognoser innenfor flere viktige områder (f.eks. studiepoengproduksjon, gjennomstrømning, frafall, rekrutteringsevne m.v.) blir brukt i vurderingen av utviklingen innenfor de enkelte studiene - som bl.a. medfører innsats og tiltak som skal imøtekomme utfordringer som avdekkes (f.eks. lav studiepoengproduksjon, stort frafall, dårlig rekrutteringsevne etc.). Den handlingsplanen som ble utarbeidet høsten 2007 ("Gjenskape handlingsrommet") er et godt eksempel på hvordan kvalitetsarbeidet ved HBO har en positiv effekt på kvaliteten i utdanningene, og dermed strategisk betydning for videreutviklingen av studietilbudet og kvaliteten i utdanningene ved institusjonen. Denne handlingsplanen er fulgt opp både i 2008 og i 2009. Resultatet av dette arbeidet har bl.a. vist seg gjennom en meget stor økning i studiepoengproduksjonen ved institusjonen f.o.m. 2007.
- Revisjon av kritiske prosesser i institusjonen blir gjennomført med jevne mellomrom, og fører i enkelte tilfeller til endret og forbedret praksis i ordninger omkring opplegg og gjennomføringen av studier.
- Kvalitetsrapporten for 2009 legges fram for styret for HBO i møte den 24. februar 2010, og vil eventuelt danne grunnlag for vedtak/merknader fra styret m.h.t. den videre kvalitetsutviklingen i institusjonen.

Alle de ovenfor nevnte punktene har stor strategisk innvirkning på arbeidet i institusjonen, m.h.t. å øke kvaliteten, i videste forstand, innenfor utdanningene. Dette er et arbeid som har hatt stor oppmerksomhet - både i styret, studiekvalitetsutvalget, læringsmiljøutvalget, i ledelsen og ved det enkelte fakultet.

I 2005 ble høgskolens kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT. I løpet av 2009 har arbeidet med gjennomgang- og revurdering av høgskolens kvalitetssikringssystem blitt igangsatt, og det er lagt en prosjektplan som tilsier at høgskolen skal ha et revidert system på plass fra høsten 2010 - bl.a. med utgangspunkt i nytt kriteriesett fra NOKUT, samt fokus på forenkling og intern forankring. I dette arbeidet er det spesielt satt fokus på kvalitetsutvikling, samt videreutvikling av støttesystemer omkring kvalitetsarbeidet i institusjonen (f.eks. i forbindelse med avvikshåndtering, revisjonsprosesser, evalueringer, kvalitetshåndbok/beskrivelse av kritiske prosesser m.v.).

Høgskolen ble høsten 2009 orientert om at NOKUT vil evaluere høgskolens kvalitetssikringssystem i løpet av 2011. Forberedelser til denne prosessen vil ha stor fokus i 2010.

Hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp og hvordan kvalitetssikringssystemet er forankret i fagmiljøene.

Den viktigste og mest avgjørende prosessen omkring akkreditering vil i 2010 dreie seg om høgskolens søknad om akkreditering som universitet. Utkast til søknad om akkreditering av Høgskolen i Bodø som Universitetet i Nordland ble sendt NOKUT 08. september 2009. NOKUT bekreftet 29. oktober 2009 å ha mottatt en komplett søknad, og NOKUT startet arbeidet med å søke etter medlemmer til den sakkyndige komiteen. I brev datert 17. desember

oversendte NOKUT forslag til komité sammensetning. Forslaget ble akseptert av Høgskolen i Bodø uten merknader og komiteen ble formelt oppnevnt av NOKUT 15. januar 2010. Den sakkyndige komiteen vil avlegge sitt institusjonsbesøk i uke 17 (27. og 28. april 2010). Det forventes en endelig avklaring omkring høgskolens søknad om akkreditering og etablering av Universitetet i Nordland i løpet av høsten 2010.

NOKUT igangsatte evaluering av førskolelærerutdanningene i 2009. I juni 2009 leverte Høgskolen i Bodø sin selvevaluering, og 19. oktober 2009 var NOKUT på institusjonsbesøk og gjennomførte intervjuer med ledelse, fagansatte og studenter. Det har vært en midtveiskonferanse i Kautokeino i januar 2010, og endelig rapport vil foreligge i løpet av våren 2010. HBO vil sørge for en god oppfølging av de resultatene som framkommer av NOKUTs evaluering.

Høgskolen fikk i 2008 reakkreditert sykepleierutdanningene i Bodø og i Mo i Rana. Resultatet av disse reakkrediteringene (anbefalingene fra den sakkyndige komiteen) er blitt fulgt opp i høgskolen, og er lagt til grunn for utviklingen av sykepleierstudiet.

Når det gjelder den nasjonale evalueringen som er foretatt av allmennlærerutdanningen, som resulterte i en Stortingsmelding (februar 2009), så følger høgskolen opp de konkrete anbefalingene og vedtakene i denne sammenheng, samt de tilrådingene som framgår av selve evalueringen.

Som tidligere nevnt ble høgskolen høsten 2009 orientert om at NOKUT vil evaluere høgskolens kvalitetssikringssystem i løpet av 2011. Forberedelser til denne prosessen vil ha stor fokus i 2010.

Høgskolen i Bodø er også involvert i en evaluering i regi av Norges Forskningsråd innenfor fagområdet sosiologi.

Kvalitetssikringssystemets forankring i fagmiljøene ivaretas først og fremst gjennom det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene, samt i Læringsmiljøutvalget. Her deltar faglig ansvarlige i institusjonen, sammen med representanter fra studentene, administrasjonen og Studentsamskipnaden i Bodø. Styret for HBO har også et forhold til kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennom behandlingen av kvalitetsrapporten samt orienteringssak om internrevisjoner.

Det sentrale studiekvalitetsutvalget, samt styret for HBO, vil i løpet av 2010 få seg forelagt forslag til et helhetlig revurdert kvalitetssikringssystem, hvor arbeidet med informasjon om- og videre forankring av systemet vil få spesiell oppmerksomhet. Det er i denne forbindelse satt i gang et relativt omfattende arbeid i institusjonen, som involverer mange aktører - både blant ansatte og studenter.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningene.

Høgskolens internasjonale arbeid er forankret i *Strategy for internationalisation at Bodø University College 2009-2012*. I denne skal blant annet følgende vektlegges:

- Det internasjonale engasjementet skal bli ytterligere helhetlig og systematisk.
- Det skal utvikles enda flere engelskspråklige studietilbud.
- Hovedfokuset på Russland skal konsolideres og videreutvikles.
- Antall studenter inn-ut i internasjonal studentutveksling skal økes

I Høgskolens overordnede strategi for 2009-2012 står det at internasjonalt samarbeid skal være en integrert del av den faglige virksomheten. Universitetet i Nordland skal ha et bredt internasjonalt engasjement med en hovedorientering mot Russland, Norden, Nord-Amerika og Europa. Universitetet skal ha et spesielt fokus på samarbeid om utdanning og forskning innenfor nordområdesatsingen. Studentutveksling inn/ut og fagstabmobilitet skal forbedres.

Høgskolen i Bodø har en egen internasjonal strategi som gjelder frem til 2012. Denne vil bli revidert i løpet av 2010. Bakgrunnen for dette er at man ønsker å styrke det internasjonale aspektet knyttet til faglig virksomhet og kvalitet i utdanningene. Blant annet å tydeliggjøre profilen med tanke på hvilke geografiske områder (land) Høgskolen i Bodø ønsker å satse spesielt på i forhold til de fagprofilene institusjonen besitter. I forlengelsen av dette vil strategien også klargjøre hvilke virkemidler som vil være sentrale med tanke på å oppnå målsettingene om økt rekruttering av internasjonale studenter fra nettopp disse områdene. Som en del av denne strategien vil også Høgskolen i Bodø utvikle definerte ”pakker” på alle studier. Intensjonen bak dette er å øke antallet studenter fra institusjonen som reiser ut for å ha studieopphold ved utenlandske institusjoner.

Det gjøres også interne organisatoriske grep for ytterligere å styrke den faglige virksomheten og kvaliteten i utdanningene gjennom internasjonalisering. Det internasjonale aspektet styrkes gjennom Internasjonalt kontors deltakelse i både det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene. På denne måten sikrer man at det internasjonale aspektet kommer klarere til uttrykk i alle relevante saker. I tillegg får Internasjonalt kontor styrket sine relasjoner til fakultetene.

Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne.

Læringsmiljøutvalget vedtar våren 2010 en handlingsplan for sitt arbeid, med strategisk satsning fram til 2013 og konkrete tiltak fram til 2011. Denne planen skal fremme kvalitet i Høgskolens ulike læringsarenaer, med mål om tilrettelegging for alle typer studenter i alle tilgjengelige arenaer. Med planen ønsker utvalget å stimulere til økt aktivitetsnivå, øke kompetansen blant studenter og ansatte, og drive holdningsskapende arbeid. De konkrete tiltak som foreslås i forlengelse av handlingsplanen er blant mer opprettelse av et arbeidsutvalg som skal fremme aktivitet, gjennomføring av læringsmiljøundersøkelse, innføre en årlig læringsmiljødag på campus og utdeling av årlig læringsmiljøpris.

Våren 2010 utarbeides det en prosjektbeskrivelse for mentorordningen. Denne skal definere mål og målgruppe, økonomiske rammer, og plan for iverksetting av ordningen. Fra høsten 2010 planlegger høgskolen å kunne tilby en mentor, eller også kalt studentassistent, til studenter innefor målgruppa.

Behovet for kompetanseutvikling er stort både for studenter og ansatte med henhold til feltet universell utforming, tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og læringsmiljøarbeid generelt. Høgskolen skal i 2010 delta med aktuelle ansatte og studenter på seminarer og konferanser nasjonalt, samt sørge for opplæring og faglig påfyll på campus.

Arbeidet med læringsmiljø, herunder samarbeid mellom læringsmiljøutvalget og styret, og hvordan dette bygger opp under sektormål 1.

På høgskolen sentralt vil Studiekvalitetsutvalget (SKU) og Læringsmiljøutvalget være viktig for arbeidet med å videreutvikle læringsmiljøet. SKU er et rådgivende organ for rektor som bl.a. vurderer og kvalitetssikrer forslag til nye studietilbud og endring av eksisterende studietilbud. SKU skal ta seg av de faglige og pedagogiske aspektene ved læringsmiljøet. Hvert fakultet har sine studiekvalitetsutvalg som arbeider med utvikling av egen fagportefølje, herunder sikring og utvikling av den pedagogiske kvaliteten i studietilbudene.

Læringsmiljøutvalget har hovedfokus på de psykososiale og fysiske aspektene ved læringsmiljøet. Det er utarbeidet en handlingsplan for fjerning av funksjonshemmende barrierer som er utgangspunkt for en årlig tiltaksplan som vedtas av Læringsmiljøutvalget. Det er etablert spesielle tiltak som velkomsten og mentorordning som skal lette nye studenters inngang til studiene. Læringsmiljøutvalget vil ellers fortsatt være et sentralt element i høgskolens kvalitetssikringssystem som overvåker av avviksmeldinger og oppfølging av disse. Både SKU og Læringsmiljøutvalget sin aktivitet har blitt og vil bli rapportert til styret gjennom referater og årsrapporter om aktiviteten.

Høgskolen i Bodø er kjent for et godt læringsmiljø og et åpent og inkluderende studentmiljø med et tett samspill mellom høgskolen, studentenes organisasjoner og Studentsamskipnaden. Høgskolen arbeider aktivt for å opprettholde og ytterligere forbedre læringsmiljøet. En spesiell utfordring vil være å utvikle et godt læringsmiljø i de nettbaserte utdanningene som høgskolen i økende grad vil satse på i årene framover.

Et godt fungerende system for sikring og utvikling av de pedagogiske og psykososiale aspektene ved læringsmiljøet er av grunnleggende betydning for å realisere sektormål 1 om at de norske lærestedene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet, i tillegg til den faglige kvaliteten i utdannings- og forskningsaktiviteten.

3.3 FORSKNING.

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunsterisk utviklingsarbeid.

3.3.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Kvantitative styringsparametre.

Antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 0,45

Kommentar: Høgskolen hadde en økning i antall poeng fra 2008 til 2009 på nærmere 130. Det tilsvarer cirka 0,4 publiseringspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. Det vil bli jobbet målrettet i institusjonen for at denne økningen skal fortsette i 2010. Resultatmålet for Høgskolen i Bodø settes derfor til 140 poeng – noe som tilsvarer 0,45 publiseringspoeng pr. stilling i nevnte kategori.

Forskningsrådets tildelinger per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: Cirka kr. 48 000,- per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Kommentar: Høgskolen i Bodø hadde i 2009 en inntjening på i underkant av NOK 12 000 000,-. Dette tilsvarer cirka kroner 37 000,- pr stilling. Man har satt i verk tiltak for å øke antallet søknader og kvaliteten på disse ytterligere. Målet for 2010 settes derfor til kroner 15 000 000,-, noe som vil tilsvare cirka kroner 48 000,- pr stilling.

Tildelinger fra EU per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: Cirka kr. 3 200,- per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Kommentar: Høgskolen i Bodø hadde i 2009 en inntjening fra EUs rammeprogrammer på i underkant av en halv million. Etter etableringen av EU-

kontoret i Forskningsadministrasjonen har et langt større antall søknader blitt sendt inn enn tidligere. Resultatmålet for 2010 innebærer en økning på vel 100 % per stilling – opp mot ca kroner 3 200,-.

Risiko-områder.

R8: Ekstern finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)

Beskrivelse av risikoområde:

En relativt stor andel ekstern finansiering av FoU-virksomheten har vært, og vil fortsatt være kritisk viktig for HBO m.h.t. videre utvikling av institusjonen. Man er avhengig av ekstern finansiering av FoU-virksomheten for å kunne opprettholde den faglige utviklingen. Andel ekstern finansiering gir en god indikasjon omkring relevans og faglig kvalitet.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Moderat. Høgskolen i Bodø har tilgang på mange eksterne finansieringskilder og viser konkurransedyktighet på stadig flere områder.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Alvorlig. Høgskolen i Bodø er avhengig av eksterne inntekter for å kunne videreføre den faglige satsingen ved institusjonen. Dersom man opplever nedgang i eksterne inntekter fra flere av de sentrale eksterne finansieringskildene, vil dette være alvorlig for institusjonen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak bør iverksettes når man ser at opplagte muligheter for forskningsfinansiering ikke utnyttes. Dette følges fortløpende opp av Forskningsutvalget.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

De enkleste tiltakene er relatert til fora og utvalg der disse temaene diskuteres. Dette innebærer at Forskningsutvalget setter saken på dagsorden og ber om at de lokale forskningsutvalgene gjør det samme. I tillegg kan det være aktuelt å gjennomføre møter mellom dekan og de faggrupper som er spesielt relevante med tanke på å øke den eksternt finansierte FoU- virksomheten. I 2008 ble forskningsadministrasjonen styrket med 2 stillinger som utgjør EU-kontor og jobber målrettet mot å øke antall EU-søknader, og allerede i 2009 har man sett resultater i form av flere innsendte søknader til fristene rundt årsskiftet 2009/2010. Styrkingen av forskningsadministrasjon gir mer ressurser til å følge opp eksterne utlysninger av forskningsmidler fra regionale forskningsfond, Norges forskningsråd og Nordland Fylkeskommune, og bistå enkeltforskerne som utarbeider søknadene. I 2009 så man også en kraftig økning i antall søknader til Norges forskningsråd sammenlignet med 2008.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R8): Dårlig utvikling i andel ekstern finansiering av FoU-virksomheten.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

R9: Vitenskapelig publisering. (HBO)

Beskrivelse av risikoområde:

Høgskolen i Bodø har de siste årene økt sitt fokus på forskningsproduksjon. I denne sammenheng defineres gjerne forskningsproduksjon som vitenskapelig/poenggivende publisering, prosjekter med finansiering fra NFR/EU og produksjon av PhD-kandidater. Utviklingen i forskningsproduksjonen ved HBO er kritisk viktig, både i forhold til ivaretagelse av institusjonens regionale, nasjonale og internasjonale rolle, samt å underbygge universitetsutviklingen.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Faren for sterk reduksjon innen forskningsproduksjonen er totalt sett ikke overhengende. Det kan oppstå avvik på enkelte områder (EU, NFR, publisering eller antall PhD-studenter) i løpet av en periode, men svært sjeldent på flere områder samtidig. Dersom dette skulle skje, ville selvfølgelig konsekvensene vært alvorlige. Sannsynligheten vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvensene av avvik er alvorlige. For virksomheten vil avvikene ha store konsekvenser med tanke på måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Forskningsutvalget følger utviklingen på de ulike aktivitetene fortløpende og vurderer hele tiden tiltak for å redusere avvik der de måtte oppstå.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Forskningsutvalget vil vurdere tiltak der behov måtte oppstå. Som et eksempel kan nevnes at Forskningsutvalget engasjerte seg i saken da man registrerte det lave antallet søknader til Norges forskningsråd i 2008. Det diskuterte en rekke ledelsesmessige

tiltak som kunne bidra til å øke antallet søknader. Dette resulterte i en økning fra ca 12 innsendte søknader i 2008 til i overkant av 30 i 2009.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R9): Dårlig utvikling i forskningsproduksjonen ved HBO.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.3.2 De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrad, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Kvantitative styringsparametre.

Antall uteksaminerte doktorgradskandidater, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 0,032

Kommentar: HBO har de i siste årene uteksaminert mellom 3 til 6 doktorgradskandidater pr år. Vi forventer et resultat på 5 kandidater i 2010.

Andel uteksaminerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 90 %

Kommentar: Beregningen viser prosentandelen kandidater som har brukt 5 år eller mindre fra opptaksåret til dato for innlevering av avhandling. Målsettingen er å øke denne fra 83,3 i 2009 til 90 % i 2010.

Doktorgradskurs og konferanser knyttet til doktorgradsområdene. (HBO)

Definisjon/beskrivelse: HBO bør ha aktivitet og samarbeid med andre institusjoner, i form av doktorgradskurs og konferanser knyttet til våre doktorgradsområder, som videreutvikler og synliggjør høyskolens faglige nivå og satsning på en god måte. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Resultatmål 2010: 15 doktorgradskurs/konferanser.

Kommentar: Det forventes økt aktivitet på de ulike doktorgradsprogrammene i 2010 sammenlignet med 2009. Noe av årsaken til dette ligger i at Høgskolen i Bodø nå er inne i sitt første kalenderår med fire egne doktorgradsutdanninger. Man forventer økt aktivitet som følge av at flere av utdanningene tar initiativ til kurs og konferanser.

Aktive avtaler om forskningssamarbeid. (HBO)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Resultatmål 2010: 200

Kommentar: Høgskolen har som mål å inngå flere avtaler om forskningssamarbeid med strategisk viktige institusjoner, og da spesielt der høgskolen har sin hovedorientering: Russland, Norden, Nord-Amerika og Europa. I tillegg ønsker høgskolen å videreutvikle samarbeidet i allerede inngåtte avtaler. Noen avtaler vil av naturlige årsaker utgå, og høgskolen prioriterer kvalitativt gode avtaler fremfor et høyt antall.

Risiko-områder.

R10: Utvikling av kompetansen i institusjonen, herunder rekruttering og likestilling. (HBO)

Beskrivelse av risikoområde:

Utviklingen av kompetansen i institusjonen er den viktigste "bærebjelken" som skal understøtte institusjonens overordnede målsettinger samt sørge for at høgskolen/universitetet videreutvikler grunnlaget for å ivareta sine primære funksjoner overfor arbeids- og næringslivet. Rekrutteringsevne i faglige og administrative stillinger, samt likestillingsarbeid, er to viktige dimensjoner i denne sammenhengen. Høgskolens videre utvikling vil også avhenge av at vi klarer å beholde og videreutvikle egne ansatte gjennom interne utviklingstiltak og rekruttering. Dette gjelder spesielt på førstestillingsnivå.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Stagnering av kompetansenivået. Sannsynligheten for dette er liten.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Avvik vil ha store konsekvenser. Negativ utvikling i kompetansenivået vil ha alvorlige konsekvenser for Høgskolen i Bodø på en rekke områder. Tilsvarende vil en positiv utvikling ha vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen har svært liten aksept for at kompetansenivået skal stagnere og aktiviteter vil iverksettes umiddelbart dersom vi ser en negativ utvikling.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Et godt arbeids- og læringsmiljø vil bidra til en positiv utvikling av kompetansen i institusjonen. God faglig oppfølging av alle medarbeidere og en offensiv rekrutteringspolitikk vil være naturlige tiltak.

OPPSUMMERING:**RISIKO (R10): Dårlig utvikling i kompetansenivå, rekrutteringsevne og likestillingsforhold i institusjonen.****Sannsynlighet:**

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

R11: Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. (HBO)**Beskrivelse av risikoområde:**

Høgskolen har satt klare mål for opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. Skal høgskolen nå sine målsettinger må dette risikoområdet ha stor oppmerksomhet i 2010.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvenser av avvik er moderate ettersom flere fakulteter har fått rett til å tildele doktorgradsutdanning ved HBO.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak bør iverksettes når for lang tid går uten at disputaser finner sted.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

De viktigste tiltakene vil være knyttet til oppfølging mellom rektor, dekan og leder av doktorgradsutvalg. Dersom gjennomstrømningen ikke er tilfredsstillende, følges dette opp av dekan, leder av doktorgradsutvalg og den enkelte veileder. Forskningsutvalget har vedtatt å utarbeide felles policy for innhold og praktisk organisering av doktorgradsprogrammene på tvers av fakultetene i løpet av våren 2009. I løpet av våren 2010 etableres både et felles administrativt doktorgradsforum og et faglig doktorgradsforum bestående av de fagansvarlige ved hvert fakultet. Dette innebærer at man tar sikte på å utarbeide felles retningslinjer, kurs og seminarer i fagområder felles

for de fire doktorgradsprogrammene der det er naturlig. Dette vil styrke kvaliteten og gjennomstrømmingen på forskerutdanningene ved institusjonen.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R11): Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater som ikke er i samsvar med høgskolens målsettinger.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.3.3 Kvalitative styringsparametre.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering i forskning og utviklingsarbeidet, og hvordan dette bidrar til å heve kvaliteten i forskerutdanningen og forskningsvirksomheten.

Høgskolen i Bodøs internasjonale orienteringen er primært rettet mot to prioriterte regioner. Disse regionene er **Nordområdene** representert ved Skandinavia, Russland, Canada og USA, og **EU** hvor det er et sterkt institusjonelt trykk for å øke Høgskolen i Bodøs deltakelse i EUs 7. rammeprogram for forskning og rammeprogrammets randsoner.

Høgskolen i Bodø har et velfungerende og veletablert utdannings- og forskningssamarbeid med Russland og Nordområdesenteret ved handelshøgskolen har stor betydning for dette arbeidet. University of the Arctic er forankret på Fakultet for samfunnsvitenskap og det samarbeides både om forskning og utdanning. Interessen for nordområdene er økende også innenfor samfunnsfag og humaniora, hvor en ser et økende behov for å sette fokus på det menneskelige perspektivet i nordområdeforskningen. Det er ventet flere initiativer til forskningssamarbeid med Russland og de nordiske landene om temaer knyttet til den sosiale, kulturelle og menneskelige dimensjon i nordområdene i 2010.

I løpet av 2009 ble det sendt inn fem søknader til EUs 7. rammeprogram, og fire søknader til COST (nettverksmidler/randsoner). En søknad har gått igjennom og vi avventer svar på fire søknader. Det var her snakk om en søknad til EUs mobilitetsprogram Marie Curie. Dette er for øvrig et av de programmene som har blitt pekt ut som viktig fra institusjonens side. Noe av årsaken til dette ligger i troen på at utveksling av fagpersoner og etablering av nettverk direkte og indirekte styrker både våre forskerutdanninger og vår generelle forskningsvirksomhet. Deltakelse i konsortier og prosjektforslag til EU bidrar til økt internasjonalt fokus fra fagansatte og administrasjon ved Høgskolen i Bodø. Trenden er god og det er ventet en fortsatt økning i antall søknader for 2010. Det er et uttalt mål for Høgskolen i Bodø at alle fakultet skal ha minst ett EU-finansiert prosjekt til enhver tid. Ved årsskiftet 2010/2011 kan dette være et oppnåelig mål gitt at den utviklingen man har sett i 2009 fortsetter.

Arbeidet med å utvikle og konsentrere FoU innsatsen og utvikle fagmiljøer av høy kvalitet.

Ved Høgskolen i Bodø har økonomi, samfunnsfag og fiskerirelatert naturvitenskap eksistert som utdannings- og forskningsområder i flere tiår. I 2003 ble avdelingene for lærerutdanning og sykepleie og helsefag slått sammen med språkmiljøet fra Humanistisk avdeling og senter for praktisk kunnskap slått sammen til Profesjonshøgskolen (PHS). PHS skulle være en felles faglig og organisatorisk overbygning som skulle bidra til å videreutvikle profesjonsutdanningens vitenskapelige grunnlag. Det som i dag omtales som høgskolens fire søyler, er et resultat av en langvarig strategisk prosess som har resultert i robuste fagmiljøer med hvert sitt tilhørende doktorgradsprogram. Forskningen organiseres nå i større grad i lokale miljøer som tjener som utgangspunkt for deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk.

Fagområdet akvakultur har utviklet seg i nært samspill med havbruksnæringen, og blant annet har ført til etableringen av et Norwegian Centre of Expertise (NCE) i akvakultur. I de senere år har tradisjonell akvakultur videreutviklet gjennom interaksjon med forskningsgrupper i molekylærbiologi og marin økologi. Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur har gjennom målrettet, internasjonal rekruttering ansatt høyt kvalifiserte og internasjonalt anerkjente professorer de siste årene. Fagmiljøet er organisert i seks forskningsgrupper som skal bidra til robuste fagmiljøer og gruppelederne har ansvaret for å utøve aktiv ledelse som stimulerer til økt forskningsaktivitet og at alle i gruppen blir inkludert i et arbeidsfelleskap. Fakultet har valgt å styrke de faglige forskningsgruppene, slik at de kan øke sin forskningsaktivitet, framfor å spre aktiviteten ytterligere. I løpet av de neste 3-5 år er planen å etablere et "Centre of Marine Ecology and Genomics" ved fakultetet. Et slikt senter vil ytterligere øke interaksjonen mellom akvakulturforskningen og den marinøkologiske forskningen.

Fagområdet sosiologi har hele tiden vært bredt definert med tette bånd til tilgrensende disipliner. Her har man særlig vært opptatt av velferdsstatlige utfordringer av ulik art og hatt nær tilknytning til det samfunnsfaglige miljøet ved forskningsstiftelsen Nordlandsforskning. Fakultet for samfunnsvitenskap er organisert i fem faglige enheter, men er inne i en prosess som skal ende ut i etablering av formaliserte forskningsgrupper. Det er en målsetting å inkludere ansatte på Nordlandsforskning i forskningsgruppene, samlet sett utgjør disse to enhetene om lag 100 samfunnsvitere. For å heve kvaliteten på forskningen ved fakultetet og bidra til at de ansatte kan delta i større forskningsmiljø, arbeider fakultetet med å legge best mulig til rette for deltagelse på internasjonale forskerkonferanser og gjesteopphold ved utenlandske universiteter. De etablerte professor II-stillingene er et viktig utgangspunkt for å knytte slike kontakter. Fakultetet vil videreføre arbeidet med å inngå har underskrevet samarbeidsavtaler med flere utenlandske læresteder, og inngår i flere nasjonale og internasjonale nettverk. I tillegg inngår fakultetets forskere i en rekke større nasjonale og internasjonale pågående prosjektsamarbeid.

Fagområdet bedriftsøkonomi har en historie som strekker seg tilbake til etableringen av siviløkonomutdanningen i 1985. Siden 2001 har over 20 doktorer disputert på Handelshøgskolens doktorgradsprogram. Økonomistyring, innovasjon og entreprenørskap og økologisk økonomi og etikk er de viktigste fagområdene. Fakultetet har organisert all forskningsaktivitet i grupper for å skape stabile miljøer, forskningsfelleskap, som danner utgangspunkt for prosjektsøknader og samforfatterskap. I neste omgang skal disse gruppene utgjøre en plattform for samarbeid med andre nasjonale og internasjonale handelshøgskolemiljøer. I tillegg har fakultetet opprettet sentre på de forskningsområdene hvor det er særlig ønskelig å legge til rette for en tydelig vitenskapelig fokusering og utviklingen av tverrvitenskapelige miljøer. Sentrene har også et spesielt ansvar for å fremme samarbeidet med regionalt og nasjonalt næringsliv. Fakultetet skal gjennom sitt ledelsesfokus, sin tilsettingspolitikk og øvrige prioriteringer, styrke og bygge opp under fakultetets forskningsstrategiske valg. Forskningsreiser, publiseringspriser og konferanser av de vitenskapelige ansatte finansieres via Økonomisk forskningsfond, annum og sentrale forskningsmidler ved høgskolen.

Fagområdet studier i profesjonspraksis tjener som en felles overbygning for Profesjonshøgskolens profesjonsutdanninger. I de senere årene er det bygget opp et unikt

forskningsmiljø i Bodø som skal bidra til kunnskapsutviklingen innenfor profesjonsfagene, blant annet gjennom målrettet arbeid for å øke andelen ansatte med forskningskompetanse. Dette er gjort ved målrettet tildeling av forskningstid, bruk av eksterne forskningsmidler og tilsettingspolitikk. Dreiningen av kompetanseprofilen i ønsket retning, med større andel ansatte med professor- og førstekompetanse, har gjort det mulig å organisere forskningsaktiviteten på fakultetet i forskningsgrupper, ledet av professorer. Mange av fakultetets faglige tilsatte inngår i eksterne nettverk. Det satses strategisk på oppbygging av slike nettverk for å bidra til at forskningen holder et nasjonalt og internasjonalt kvalitetsnivå. Blant annet gjennom ansattes professor II- stillinger ved andre internasjonalt anerkjente institusjoner, og professor II stillinger ved fakultetet med hovedstilling ved andre institusjoner. Fakultetet vil konsolidere de etablerte fagområdene innenfor de etablerte sentraene, Senter for prestasjonsutvikling og senter for praktisk kunnskap.

Forskningsutvalget vil vurdere tiltak der behov måtte oppstå. I 2008 ble forskningsadministrasjonen styrket med 2 ansatte som har som arbeidsoppgave å øke antall EU-søknader fra institusjonen ved å sikre tilstrekkelig kunnskap om EU- midler og oversikt over mulighetene innfor dette til å kunne virke som sikre informasjonskilder for HBO's fagmiljøer samt kontaktpunkter for NFR og andre partnere. EU- kontoret gir administrativ støtte ovenfor faglige ansatte som planlegger og utarbeider EU-søknader, noe som HBO ikke har hatt kompetanse eller ressurser til tidligere. Styrkingen av forskningsadministrasjonen gir de to øvrige ansatte økt kapasitet til å følge opp andre eksterne utlysninger, oppfølging av pågående forskningsproduksjon og allerede igangsatte tiltak, som fordeling av FoU-ressurser, sentrale FoU- stimuleringsmidler og utarbeide felles tiltak, som kurs og samlinger, for PhD-studentene på tvers av fakultetene for å kvalitetssikre forskerutdanningene og sikre god gjennomstrømming av PhD-studentene. Forskningsadministrasjonen utarbeider fortløpende oversikter over publiseringsaktiviteten ved fakultetene. Dette har vist seg å være et svært viktig kontrolltiltak for å kunne følge opp forskningsproduksjonen hos den enkelte forsker.

I høgskolestyrets møte 11. juni sak 50/2008 ble sak om retningslinjer for tildeling av FoU-ressurs ved Høgskolen i Bodø behandlet. I vedtaket heter det følgende:

Høgskolestyret vedtar retningslinjene for tildeling av FoU-ressurs og ber om at rektor tar ansvar for:

- Implementering av helhetlig system for tildeling av FoU-ressurs i institusjonen i henhold til retningslinjene.
- Årlig rapportering til høgskolestyret hvor forvaltning av FoU-ressurs ses i forhold til de resultater HBO oppnår innen de 4 forskningskomponentene (inntekter fra EU/NFR, publisering og antall disputaser).

Dette innebærer som det fremgår av vedtaket ikke bare at man har klare retningslinjer for hva som skal kvalifisere med tanke på å få tildelt en FoU-ressurs, men også at man innfører et system for oppfølging av dette. Dette systemet skal prege all faglig virksomhet gjennom gjensidig oppfølging og evaluering mellom forsker og dekan, mellom dekan og rektor og mellom rektor og høgskolestyre. I forlengelsen av høgskolestyrets vedtak er systemet nå innført. Forskningsadministrasjonen har et ansvar sammen med rektor for at systemet følges opp og at en ferdig rapport vedrørende fakultetenes og institusjonens samlede

forskningsproduksjon ferdigstilles til høgskolestyret for gjennomgang, evaluering og tilbakemelding. Det gjøres kort oppmerksom på at høgskolestyret i sin behandling av saken understreket at man ønsket forskningsproduksjonen evaluert innenfor de rammene som til sammen utgjør forskningskomponenten, altså antall publiseringspoeng, inntjening fra NFR, inntjening fra EU og antall disputaser.

Forskningsutvalget legger nå også om sin støtteordning ”sentrale FoU-midler”. Tidligere var denne individrettet. Fra og med 2011 vil kun forskningsgrupper kunne søke om denne typen støtte. Dette gjøres nettopp for å bidra til å utvikle og konsentrere FoU innsatsen og utvikle fagmiljøer av høy kvalitet.

Tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.

Størrelsen på fagstabene tilknyttet høgskolens fire doktorgradsprogrammer skal til enhver tid minst svare til de kriteriene som NOKUT stiller til gradsgivende institusjoner, og det er en overordnet målsetting å styrke disse miljøene ytterligere gjennom målrettede, interne prioriteringer. På alle fire fakultetene skal PhD- studentene tas opp innenfor de områdene det satses særlig på, og hvor det finnes miljøer av høy faglig kvalitet. Ved alle fakultetene er det utviklet rutiner som sikrer en stabil rekruttering av PhD-kandidater, og hurtig gjennomstrømming vil være et hovedfokus i årene fremover.

Alle som blir tatt opp på institusjonens doktorgradsprogrammer skal på et tidlig tidspunkt få tildelt veileder som er knyttet til programmet og som har forskerkompetanse innenfor de områdene som er sentrale for det aktuelle programmet, og skal inngå i den forskergruppen/det forskningsmiljøet deres hovedveileder tilhører. Kandidaten skal på et tidlig tidspunkt legge frem sitt prosjekt for de øvrige ansatte på fakultetet, slik at kandidaten blir kjent i miljøet. Doktorgradsstudentenes prosjekter skal inngå som sentrale elementer der hvor forskningsgruppene arrangerer forskningsseminarer. Det skal bidra til at doktorgradskandidatene og deres prosjekter blir et fellesansvar for forskerkollegiet de inngår i. Ved å bli tett integrert i fakultetets forskningsgrupper kan PhD- kandidatene nyte godt av hele gruppas utvidede nasjonale og internasjonale nettverk, der det er relevant.

I tillegg til hovedveileder tildeles studenten en biveilder som gjerne kan være ansatt ved en annen institusjon. Ved Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur tildeles studenten to biveiledere.

Formaliserte seminarer knyttet til milepæler underveis i kandidatens arbeid, skal bidra til å gjøre kandidatens arbeid synlig for den øvrige staben og kvalitetssikre prosjektet. En gang hvert år arrangerer de ulike programmene fagdager hvor samtlige doktorgradsstudenter deltar. Her får studentene anledning til å legge frem og diskutere utvalgte problemstillinger knyttet til eget arbeid med de øvrige studentene. Samtlige veiledere som er tilknyttet PhD-programmet deltar, og øvrige ansatte kan ta del.

Det er et mål at hver av de fire forskerutdanningene oppnår en produksjon på minimum fem til sju kandidater per år. Ved Handelshøgskolen har over 22 kandidater disputert siden 2003, per januar 2010 er 28 kandidater tatt opp på programmet og ytterligere seks kandidater ventes å bli tatt opp i februar – mars. Sosiologiprogrammet, som tok opp sine første studenter rundt

årsskiftet 2005-2006, har gjennomført to disputaser og har 24 studenter på programmet. Doktorgradsprogrammet i studier av profesjonspraksis har per januar 2010 22 kandidater, og ytterligere tre kandidater ventes å bli tatt opp i februar. På doktorgradsprogrammet i akvakultur er det per januar tatt opp 14 kandidater.

I løpet av 2010 vil et felles doktorgradsutvalg bli etablert ved Høgskolen i Bodø. Her vil de faglige koordinatorene fra de enkelte fakultetene møtes for å drøfte problemstillinger som er viktige for å opprettholde og videreutvikle kvaliteten i doktorgradsutdanningene ved institusjonen. Dette innebærer også et naturlig fokus på gjennomstrømming og ulike tiltak som sikrer dette i fortsettelsen. Som en del av det overordnede arbeidet med doktorgradsutdanningene ved Høgskolen i Bodø vil man også ha en gjennomgang av roller og ansvar fra forskningsadministrasjonens side. Dette vil være et viktig bidrag for å holde fokus på alle aspekter av kvalitet i utdanningene, herunder også gjennomstrømming. Forskningsadministrasjonen vil også sørge for tiltak som bidrar til helhetlig rekruttering til doktorgradsutdanningene. I første rekke er det her snakk om en webportal på norsk og engelsk som gjør det lettere for kandidater fra inn- og utland å søke ledige stipendiatstillinger.

Institusjonens arbeid mot og uttelling i regionale forskningsfond.

Høgskolen i Bodø har i forbindelse med opprettelsen av regionale forskningsfond jobbet målrettet med Nordlands Fylkeskommune. Høgskolen har gitt innspill til FoU-strategien for regionalt forskningsfond, og dermed bidratt til at høgskolens satsningsområder innen FoU har blitt en del av denne strategien. Forskningsutvalget har orientert om utviklingen og FoU-strategien, slik at de aktuelle forskningsmiljøene er forberedt på utlysninger fra regionale forskningsfond. Høgskolen i Bodø anser det regionale forskningsfondet som en god mulighet til å øke ekstern finansiering av forskningsprosjekter og bidra til å øke høgskolens samarbeid med FoU-institusjoner i Nord-Norge. Professor Audun Sandberg fra Fakultet for Samfunnsvitenskap har blitt utnevnt til å sitte i styret for det nordnorske forskningsfondet.

Det regionale forskningsfondet forventes å vedta og offentliggjøre sine første utlysninger i løpet av 2010. Det er derfor vanskelig å forutsi noe om uttellingen i det regionale forskningsfondet på det nåværende tidspunkt.

3.4 FORMIDLING.

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

3.4.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.

Kvantitative styringsparametre.

Ingen kvantitative styringsparametre definert verken fra KD eller av HBO.

Risiko-områder.

R12: Premissleverandør og deltaker i samfunnsdebatten. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Initiere til- og delta i samfunnsdebatten generelt, gjennom media, konferanser, debattfora m.v.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Risiko for at HBO ikke skal være god premissleverandør og deltaker i samfunnsdebatten vurderes som liten. Høgskolen har et omfattende og godt engasjement - selv om dette er et område som stadig kan videreutvikles.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dersom høgskolen ikke oppfyller sin funksjon overfor det omkringliggende samfunnet på en god måte, m.h.t. påvirkning av- og deltaker i samfunnsdebatten generelt, ansees dette som alvorlig (sett i forhold til overordnede målsettinger for vår type institusjon).

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Aksept for lav påvirkning av- og deltakelse i samfunnsdebatten, bør være liten.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Følge nøye med i hvor mye HBO preger "mediabildet" (Meltwaters). (Kontroll).
- Videreutvikle og følge opp en klar mediestrategi (tiltak).

- Oppfordre/sørge for at fagtilsatte publiserer sitt FoU-arbeid, gjennom f.eks. kronikker, avisartikler, innlegg i relevante tidsskrifter m.v.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R12): Lite initiativ til- og deltakelse i samfunnsdebatten generelt.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.4.2 Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.

Kvantitative styringsparametre.

Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Tall (i hele tusen) hentet fra Note 1 i årsregnskapet, og omfatter summen av:

- inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet
- tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet

Resultatmål 2010: 53.599 mill kr.

Kommentar: Aktiviteten knyttet til BOA virksomheten forventes å ha en positiv utvikling også i 2010 og vi forventer en økning på 7,5 % i forhold til 2009.

Antall nyopprettede selskaper. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Forretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap: Nye foretak etablert av kommersialiseringsenhet eller teknologioverføringskontor basert på mottatte forretningsideer.

Resultatmål 2010: 2

Kommentar: For 2010 jobbes det med videreutvikling av aktiviteten ved Spir Idelab. Internt jobbes det også med avklaring av organisering knyttet til IPR, rettigheter og

kommersialisering. Dette utviklingsarbeidet forventes å gi større tydelighet rundt prosesser fra forretningsideer til kommersielle etableringer.

Antall mottatte forretningsideer. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Antall forretningsideer mottatt av kommersialiseringsenhet. Med mottatte forretningsideer mens konkrete ideer som i løpet av året er blitt registrert ved institusjonen. Det antas at ideen har et betydelig kommersielt potensial, men endelig vurdering av kommersielt potensial er ikke gjort.

Resultatmål 2010: Mer enn 30

Kommentar: I løpet av 2009 har det gjennom Spir Idelab vært identifisert over 30 kommersialiserbare ideer. Spir Idelab er et prosjekt i regi av Handelshøgskolen i Bodø. Hensikten er å legge til rette for, inspirere og stimulere til økt verdiskapning og bedriftsetablering ved HBO. Spir Idelab har en funksjon for hele HBO. I tillegg er det jobbet med konkrete ideer på Fakultet for biovitenskap og akvakultur og ved Sykepleierutdanningen ved Profesjonshøgskolen. Det forventes at dette arbeidet gir positive resultater også i 2010.

Aktive samarbeidsavtaler med arbeids- og næringslivet. (HBO)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Resultatmål 2010: 50

Kommentar: Antall aktive partnerskap/samarbeidsavtaler med næringsliv og offentlig forvaltning utgjorde 47 i 2009.

Risiko-områder.

R13: Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet, samt initiere og dekke etterspørsel etter utdanningstilbud. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø har en lang tradisjon for å jobbe tett med arbeids- og næringslivet. Dette er et av de viktige grunnlagene for universitetsstrategien.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Liten til moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Alvorlig

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Aktiviteter bør iverksettes så snart man ser at antallet FoU- prosjekter ved fakultetene går ned.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme:

Økt aktivitet på de arenaer der Høgskolen i Bodø er aktive med tanke på å øke samarbeidet med relevante partnere.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R13): Dårlig utvikling i samarbeidet med arbeids- og næringslivet om FoU- virksomhet.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.4.3 Kvalitative styringsparametre.

Arbeidet med stimulering og tilrettelegging for innovasjon og entreprenørskap.

Høgskolen i Bodø har over lengre tid spilt en viktig rolle med tanke på å stimulere og tilrettelegge for innovasjon og entreprenørskap. Dette gjelder både i utvikling av studier og i FoU-prosjekter. Dette arbeidet er godt forankret i institusjonen.

Det er viktig for Høgskolen i Bodø å være en synlig aktør i nyskappingsarbeidet i regionen. I så måte gir Høgskolen i Bodø viktige bidrag på en rekke fagområder. Etableringen av Nordområdesenteret (NOS) har vært et svært viktig og ikke minst synlig bidrag i så måte. NOS samarbeider med bedrifter, organisasjoner og offentlige myndigheter som ønsker å ta del i den økte aktiviteten i Nordområdene innen ulike næringer. Ved opprettelsen av senteret ønsket NOS å samordne og videreutvikle sin nærings- og utviklingskompetanse med mange års samarbeid med universiteter, myndigheter og næringsliv i Russland.

Utover dette har Handelshøgskolen i Bodø et nært samarbeid med Nordlandsforskning innen reiseliv og opplevelsesøkonomi. Over lengre tid har Handelshøgskolen samarbeidet tett med Kunnskapsparken Bodø AS i en rekke prosjekter innen områdene næring, innovasjon og entreprenørskap. Et annet nærliggende eksempel er Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur og dets samarbeid med havbruksnæringen i Nordland. Forskningsinnsatsen ved dette fakultetet har blitt nasjonalt synlig de siste årene. Fakultetet bidrar helt konkret gjennom næringsrettede satsinger i regi av både Nordland fylkeskommune, Norges forskningsråd og Innovasjon Norge.

Arbeidet med å utvikle retningslinjer for immaterielle rettigheter og forbedre håndteringen av slike rettigheter.

Styret vedtok i møte 16.12.09 å nedsette et utvalg: ”IPR-utvalget”. Utvalget skal rapportere til rektor. Styret gir IPR-utvalget følgende mandat:

- utvikle en IPR-policy for Universitetet i Nordland.
- utvikle retningslinjer og veileder for nyskaping og kommersialisering.
- utrede spørsmål knyttet til hvordan Universitetet i Nordland skal forvalte sitt eierskap til resultatene av universitetets virksomhet deriblant spørsmål knyttet til patentering av oppfinnelser og kommersialisering.
- organisering av kommersialiseringsarbeidet ved Universitetet i Nordland.
- gi grunnlag for å utarbeide avtaler mellom Universitetet i Nordland og arbeidstakere om overtakelse av rettigheter til arbeidsresultater. Herunder utarbeide klare regler for tilsatte og studenter – varslingsplikt, interessekonflikter.
- gi grunnlag for å utarbeide retningslinjer for forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) ved Universitetet i Nordland.

Utvalget skal orientere seg om hva som er gjort ved andre universiteter. Utvalget skal rapportere til rektor. Forslag til punkt i) skal forelegges styret til behandling våren 2010.

Felles rettighetspolitikk for Norges universiteter skal legges til grunn for arbeidet i utvalget. Rektor legger fram sin sluttrapport til styrebehandling høsten 2010.

Arbeidet er i gang og styret skal behandle forslag til IPR-policy i løpet av våren. Deretter starter arbeidet med å utvikle retningslinjer, avtaler og andre nødvendige ordninger for å sikre formålstjenlig og sikker håndtering av saksfeltet.

Institusjonens tilrettelegging for god tilgjengelighet av forskningsresultater, herunder Open Access, og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.

Høgskolen i Bodø vil i 2010 ta i bruk et bredt spekter av virkemidler for å tilgjengeliggjøre forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennheten og samfunn:

Høgskolen i Bodø registrerer all sin vitenskapelige publisering i BIBSYS, som er fritt tilgjengelig via BIBSYS ASK. I tillegg har Høgskolen innført et elektronisk publiseringsarkiv, BRAGE, basert på Open Access. Alt innhold er åpent tilgjengelig i fulltekst. BRAGE gir høgskolens ansatte og studenter en enkel måte å tilgjengeliggjøre vitenskapelig produksjon og studentoppgaver for et større publikum og synliggjøre forskningen i web-baserte tjenester.

I 2009 ga Høgskolen ut to nummer av magasin med informasjon om forskning og faglig aktivitet distribuert til alle huster i Sør-Troms og Nordland. I forbindelse med Forskningsdagene ble "Forskningsavisa" gitt ut av Høgskolen i Bodø i samarbeid med Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna, distribuert til alle huster i Nordland. Alle disse tiltakene planlegges også gjennomført i 2010.

Høgskolen i Bodø har videreført avtalen med NRK Nordland om Nordlandsakademiet. Etter påsken ble formen endret fra kåseri av forskere til intervju med forskere fra høgskolen. Tilbakemeldinger tyder på at dette er en svært god måte å formidle forskning på. Nordlandsakademiet sendes på et tidspunkt på ettermiddagen der NRK Nordland kan dokumentere mellom 60 og 90 000 lyttere.

Forskningsdagene 2009 nådde et enda bredere publikum enn tidligere år, med blant annet arrangement på Bertnesdagene (ca 20 000 publikummere), åpen dag på forskningsstasjonen (ca 600 besøkende) og pubdebatt (ca 150 publikummere). Høgskolen i Bodø starter planleggingen av de årlige Forskningsdagene i mars (ca et halvt år før Forskningsdagene går av stabelen). Etter hvert har man innarbeidet et godt opplegg med fokus på arrangementer for alle målgrupper, men med særlig fokus på barn og unge, med arrangementer som Nyskjerrigperdagen, First Lego League, forskningsdag for elever i videregående skole og studentenes forskningsdag. Høgskolen kommer til å videreføre samarbeidet med Avisa Nordland om kronikkserie under avisa Nordland. Samtidig håper man også å fortsette samarbeidet som innebærer at andre institusjoner bidrar med kronikker som tilbys til fem ulike A-presse- aviser i fylket (Fremover, Rana Blad, Lofotposten og Helgeland Arbeiderblad, foruten Avisa Nordland).

Ansatte har deltatt på nasjonale og internasjonale konferanser, mange med reisestøtte fra FoU-midler tildelt av høyskolens Forskningsutvalg. I tillegg har ansatte deltatt på debatter, artikler og innlegg i tidsskrifter og aviser.

Arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

BOA- virksomheten ved HBO er økende over tid, og utgjorde for 2009 16,1 % av omsetningen. For det enkelte fakultet er bevisstheten rundt eksterne inntekter stor og det jobbes godt både med forsknings- og undervisningsoppdrag. Knyttet til eierskapet i Nordlandsforskning AS forventes en del av aktiviteten lagt til Nordlandsforskning men med forsvarlige økonomiske modeller som gir det enkelte fakultet økonomisk uttelling. I utarbeidelsen av budsjettene legges inn målsettinger for aktiviteten både på det enkelte fakultet og på fellesavdelingene.

3.5 FORVALTNING.

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

3.5.1 Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

Kvantitative styringsparametre.

Driftsutgifter per avlagt heltidsekvivalent. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD. Sum driftskostnader hentes fra resultatregnskapet. Tall i antall hele tusen.

60-poengsenhet: Egenfinansiert (KD-finansiert) antall beståtte 60-studiepoengheter.

Resultatmål 2010: Kr. 170.000.-.

Kommentar: Målet for 2009 var på kr. 168.432.-. Resultatet for 2009 viste seg å bli kr. 167.600.-. Resultatmålet for 2010 settes til kr. 175.000.- ut fra vurderinger rundt lønns- og prisvekst.

Driftsutgifter per publikasjonspoeng. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: kr. 3.500.000.-

Kommentar: For 2009 var resultatet kr. 4.086.000.- pr. publiseringspoeng (forutsatt 120 poeng). Målet for 2009 var 3.500.000.-. Avviket skyldes lavere produksjonspoeng enn forutsatt. Resultatmålet for 2010 settes til kr. 3.500.000.-.

Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Vitenskaplig ansatte: Begrepet omfatter i denne sammenheng:

1. Samtlige årsverk i kategorien Undervisning, forskning og formidlingsstillinger (UN). Utover de stillingene som er listet opp under virksomhetsmål 2.1, er dermed visse bibliotekstillinger (UN4), lektor, instruktørtannlege m.m. (UN5) og vit.ass. (UN6) tatt med.

2. Samtlige årsverk i kategorien Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling (ST). Dette omfatter bibliotekstillinger, ingeniørstillinger og ulike tekniske stillinger.

Administrativt ansatte: Begrepet omfatter i denne sammenheng alle øvrige stillinger. Dvs. stillingskategoriene

1. Administrativt ansatte (AN)
2. Drifts- og vedlikeholdsstillinger (DR) og
- 3 Andre tilsatte (AN).

Resultatmål 2010: 2,3

Kommentar: Det har de siste årene vært en økning av administrative stillinger ved Høgskolen i Bodø. Antallet forventes fremover å være stabilt, mens antall vitenskapelige stillinger forventes å øke.

Antall studenter pr. undervisningsemne. (HBO)

Dette er en styringsparameter som høgskolen ønsker å utvikle i løpet av 2010. Vi mener det er viktig å ha analyser som gir god styringsinformasjon som grunnlag for planlegging av undervisningsvirksomheten. Det bør være et overordnet mål at de undervisningsemnene høgskolen tilbyr har et godt tilfang av studenter.

Forskningsproduksjon pr. forskerårsverk. (HBO)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av HBO.

Resultatmål 2010: 0,45 publiseringspoeng pr forskerårsverk, Cirka NOK 48 000,- fra NFR per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling og cirka NOK 3 200,- fra EU per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling

Kommentar: Høgskolen i Bodø har en målsetting om å øke institusjonens totale forskningsproduksjon.

Risiko-områder.

R14: Organisering og gjennomføring av studier og undervisning. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Dette risiko-området ble definert som nytt i 2009. Området gjelder hvordan gjennomføring av studier og undervisning organiseres totalt sett, bl.a. med hensyn til undervisningsmetodikk, pedagogikk, bruk av teknologi, bruk av seminar vs. større forelesninger, opplegg for veiledning og studentvurdering m.v.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen arbeider løpende med å utvikle og vurdere kvaliteten på hvordan studier og undervisning organiseres gjennom kvalitetssikringssystemet og gjennom det arbeidet som gjøres i fakultetenes og høgskolens studiekvalitetsutvalg. Når det gjelder bruk av IKT i undervisningen, fungerer Senter for etter- og videreutdanning (SEVU) som en støtteenhet for fagmiljøene på fakultetene. Høgskolen har nå satt i gang en bred satsing på nettbasert utdanning der nettbasert sykepleieutdanning er den første store pilotsatsingen. Kvaliteten på studiegjennomføring og undervisning er en meget sammensatt størrelse med stående risiko for avvik. Kvaliteten er bl.a. avhengig av kvalifiserte og engasjerte lærere, god infrastruktur og god studieadministrativ

planlegging. I tillegg vil studentenes egeninnsats være av avgjørende betydning. For et så sammensatt risiko- område vil vi derfor alltid ha en viss sannsynlighet for at det kan skje svikt på avgjørende områder i enkelte studier og undervisningsopplegg, selv om en har systemer som raskt responderer på feil. Risiko på dette området må vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens av avvik vil bl.a. være at studentene i mindre grad klarer å gjennomføre sine studier (frafall eller forsinket studieprogresjon). Dette vil være et vesentlig avvik i forhold til høgskolens overordnede mål som utdanningsinstitusjon. En ytterligere konsekvens av svikt i organisering og gjennomføring av studier og undervisning vil være at høgskolen får et dårlig renommé, noe som vil gå ut over framtidig studentrekruttering og samfunnets vilje til å bruke høgskolen i undervisningsoppdrag. Dette vil bidra til å svekke høgskolens status og økonomi. Konsekvens av avvik på dette risiko-området må vurderes som alvorlig.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen må ha svært liten toleranse med hensyn til risiko innenfor dette området, og tiltak må iverksettes umiddelbart hvis vi ser en negativ utvikling på institusjonen generelt eller i deler av virksomheten. Avhengig av avvikets art må det settes inn tiltak på rette nivå, som kan være fagmiljø, fakultet, studieadministrasjon eller på overordnet institusjonsnivå

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Opprettholde og videreutvikle analyser som gir gode indikatorer på utviklingen innenfor risiko- området. (kontrollaktivitet)
- Sørge for at negativ feedback fra studenter eller andre innenfor kvalitetssikringssystemet følges opp raskt og effektivt. (kontrollaktivitet)
- Ha fokus i Studiekvalitetsutvalgene (sentralt og på fakultetsnivå) på organisering av studier og undervisning, både som kontrollorgan og som initiativtaker til forbedringstiltak. (kontrollaktivitet/tiltak)
- Gjennomgå og revidere høgskolens kvalitetssikringssystem for studier og undervisning. (Tiltak)
- Videreutvikle kvaliteten på studieadministrative rutiner og systemer for planlegging og gjennomføring av studier, bl.a. i forbindelse med overgang til bruk av FS som studieadministrativt system. (tiltak)
- Løpende aktiviteter i fagmiljøene og fakultetene for å opprette og utvikle fagpersonalets interesse og kompetanse innenfor de respektive fagenes metodikk/didaktikk. (tiltak)

- Opprettholde og videreutvikle infrastruktur og støttefunksjoner knyttet bruk av teknologi i undervisningen. (tiltak)

- Gjennomføre støttetiltak for studentene med spesielle behov eller innenfor delområder der det oppstår spesielle problemer. (tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R14): Dårlig og/eller urasjonell organisering og gjennomføring av studier og undervisning.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

R15: Premisser for forskning. (HBO)

Beskrivelse av risikoområde:

Høgskolen i Bodø ønsker å legge så godt som mulig til rette for forskning ved institusjonen. Dette gjøres blant annet gjennom annumbetingelser, sentrale FoU-midler, publiseringspriser og bevisst styring av FoU- tid til den enkelte forsker. I tillegg har flere av fakultetene i løpet av 2009 startet arbeidet med å etablere forskergrupper for ytterligere å styrke premissene for forskning ved institusjonen. Dette arbeidet forventes å bli fullført i løpet av 2010.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Liten risiko

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvensen av avvik vil blant annet være litt mindre forskningsproduksjon enn det som ellers hadde vært mulig. Dersom avvikene er gjennomgående, det vil si at de omfatter flere av forskningsindikatorene (inntjening fra EU, inntjening fra NFR, antall disputaser og antall publiseringspoeng), vil dette være alvorlig for Høgskolen i Bodø.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak iverksettes blant annet når forskningsproduksjon ses i sammenheng med tilgjengelige FoU- ressurser ved det enkelte fakultet. Dette gjøres gjennom den årlige FoU-rapporten som leveres styret.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

I 2008 innførte institusjonen retningslinjer for tildeling av FoU- ressurser, første rapport forelå ved utgangen av 2008, og resultatene av dette vil først gjøre seg gjeldene i 2009. En tilsvarende rapport er under utarbeiding for 2009. Dekanene kan velge endringer i tildeling av FoU-ressurser ved det enkelte fakultet for å optimalisere tilgjengelige FoU- ressurser. Styrkingen av forskningsadministrasjonen vil gi forskerne en betydelig bedre forskningsadministrativ støtte. I tillegg til annumsmidlene forskerne får tildelt fra hvert fakultet, tildeler også Forskningsutvalget publiseringspriser og sentrale FoU-midler. Utvalget kan omdisponere disse midlene dersom spesielle behov oppstår og tiltak må iverksettes for å redusere risiko på gitte områder.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R15): Dårlige premisser for forskning.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.5.2 Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Kvantitative styringsparametre.

Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Førstestillinger:

- professor
- professor II
- dosent
- høgskoledosent
- undervisningsdosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- postdoktor
- forskere på førstestillingsnivå (stillingskodene 1109, 1110, 1183)

Stillinger: Omfatter årsverk for følgende subsett av stillingsgruppen Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger:

- professor
- professor II
- dosent
- høgskoledosent
- undervisningsdosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- universitetslektor
- forsker
- postdoktor
- høgskolelærer

Resultatmål 2010: 59,0 %

Kommentar: Det har vært en positiv utvikling i andelen førstestillinger ved institusjonen, spesielt av professorer. Andelen professorer av totalt antall undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger har det siste året økt med 3 %. Utviklingen har vært størst ved fakultet for biovitenskap og akvakultur og ved fakultet for samfunnsvitenskap.

Høgskolen i Bodø har som hovedmål å øke andelen professorstillinger.

Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori. (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Dette styringsparameteret er delt opp i tre:

1. Kvinneandel av totalt antall årsverk for institusjonen.
2. Kvinneandel i kategorien Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling, som i denne sammenheng omfatter:

- professor
- professor II
- dosent
- høgskoledosent
- universitetsdosent
- førsteamanuensis
- førstelektor
- amanuensis
- høyskolelektor
- forsker (stillingskode 1108, 1109, 1110, 1183)
- universitetslektor
- postdoktor
- stipendiat
- høyskolelærer

3. Kvinneandel i kategorien Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling, som i denne sammenheng omfatter:- Øvrige stillinger i kategorien Undervisning, forskning og formidling (UN4; visse bibliotekstillinger, UN5; instruktørstillinger m.m., UN6; vit.ass.)- Samtlige stillinger i kategorien Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling (ST; bibliotekstillinger, ingeniører, tekniske stillinger etc.)

Resultatmål 2010:

- Andel kvinner totalt: 0,53
- Andel kvinner, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling: 0,46
- Andel kvinner, per støttestilling: 0,59

Kommentar: Høgskolen i Bodø har en positiv utvikling i andelen kvinner, både totalt sett og per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger i tråd med resultatmålet.

Institusjonen har fortsatt utfordringer med å øke kvinners andel av førstestillinger samt i lederstillinger.

Rekrutteringsevne v/ledige stillinger. (HBO)

Dette er en styringsparameter som høgskolen ønsker å utvikle i løpet av 2010. Vi mener det er viktig å ha analyser som gir god styringsinformasjon som grunnlag for videre planlegging av rekrutteringsinnsats i forhold til tilsetninger ved høgskolen.

Risiko-områder.

R16: Arbeidsmiljøet. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Arbeidsmiljøundersøkelsen peker på følgende risiko-områder:

- Avvik i forhold til intern kontroll rutinene blir ikke fulgt opp innen "48-timers"-regelen
- Det forekommer mobbing/trakassering
- Det kan skapes bedre felles forståelse for viktige forbedringsområder

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Det er planlagt å implementere et internkontrollsystem i h.h.t. arbeidsmiljølovens forskrift. Inntil dette er på plass, må risiko for avvik i forhold til intern kontroll vurderes som høy.

Arbeidsmiljøundersøkelsen viste at tilfredsheten har økt. I 2008 svarte 53 % at de var svært godt, eller godt fornøyde med arbeidssituasjonen og i 2009 svarte 62 % det samme. På en skala fra 1 til 6 er den gjennomsnittlige tilfredsheten 4,5 (4,4 i 2008). De observerte forekomster av mobbing/trakassering framstår som enkelthendelser. Den gjennomgående høye trivselsfaktor og ledelsens oppmerksomhet på at mobbing/trakassering har forekommet, gjør at vi vurderer risikoen for middels. Styret har vist stor interesse for utviklingen av arbeidsmiljøet. Risikoen i å ikke lykkes i å skape en bedre felles forståelse for viktige forbedringsområder vurderes som lav.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Et dårlig arbeidsmiljø vil ha negative konsekvenser for institusjonens måloppnåelse på alle områder. Avvik i forhold til intern kontroll rutinene kan få svært alvorlige konsekvenser både for institusjonens måloppnåelse samt omdømme. Samtidig vil det kunne få svært alvorlige konsekvenser for den enkelte ansattes helse og trivsel. Konsekvenser av mobbing/trakassering kan være dårlig arbeidsmiljø, utrygghet i arbeidssituasjonen, lang tids sykefravær og redusert livskvalitet for den/de berørte.

Mangel på felles forståelse for viktige forbedringsområder kan gjøre det vanskelig å skape det gode arbeidsmiljø, gjøre arbeidsplassen usikker, forsinke utviklingsarbeidet og hemme måloppnåelsen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen i Bodø har null aksept/toleranse for mobbing/trakassering. Hendelser som av den enkelte oppfattes som mobbing/trakassering skal tas tak i så snart som mulig. Det er iverksatt en helhetlig tiltaksplan for institusjonen samt spesifikke tiltaksplaner for hvert fakultet og fellesadministrasjonen. Formålet er å følge opp resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen og utvikle arbeidsmiljøet. Det rapporteres jevnlig på framdrift i tiltaksplanene til styret.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

De viktigste komponenter i et godt, velfungerende arbeidsmiljø ligger i evnen til å ta opp og bli enige om hvordan eventuelle krenkelser skal behandles. Det finnes ingen arbeidsplasser der man ikke fra tid til annen sårer hverandre. Ved vår institusjon har vi iverksatt tiltak for å kunne utvikle den interne kommunikasjon og dialog for å kunne forhindre konflikter i å bli dysfunksjonelle og ødeleggende for virksomheten.

I tiltaksplanen, jf beskrivelse ovenfor, er det iverksatt et lederutviklingsprogram som skal bidra til:

- Klargjøre ansvar og forventninger om måloppnåelse mellom nærmeste leder og hver enkelt ansatt
- Gi ledere lederopplæring og mulighet for personlig utvikling
- Legge grunnlag for felles lederverdier og gi lederverktøy

OPPSUMMERING:

RISIKO (R16): Dårlig utvikling av arbeidsmiljøet i institusjonen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

R17: Tilsettingsprosedyrer. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Gjennomgangen av tilsettingsprosessen viste følgende risiko-områder:

- Tempo
- Kompetanse
- Samhandling mellom fellesadministrasjon og fakultetene.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Sannsynligheten for avvik i tempo er høy særlig fordi vi ikke kan instruere de faglige kommisjonene til å arbeide raskere. Dersom vi unngår lange sykefravær og utskifting av administrativt personalet, er risikoen for at kompetansen ikke er god nok lav. Det er etablert faste møtepunkter mellom fellesadministrasjonen og fakultetene innen personalområdet. Risiko i samhandlingen mellom disse vurderes som lav.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens av for lavt tempo er at institusjonen mister kvalifiserte søkere.

Utilstrekkelig kompetanse kan medføre at prosessen tar lengre tid og at det gjøres formelle feil i saksbehandling. Dårlig samhandling mellom fellesadministrasjonen og fakultetene kan medføre at vi mister tempo i tilsettingsprosessen og at vi gjør formelle feil. Dårlig samhandling kan også bidra til dårlig arbeidsmiljø og altså være en risiko i forhold til R18.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det er ingen aksept for formelle feil. Feil skal meldes som avvik og tiltak iverksettes umiddelbart. Aksept for risiko i forhold til dårlig samhandling er lav. Tiltak må iverksettes så snart slike avvik oppdages. Det er ikke aksept for at tilsettingsprosesser tar lang tid. Tiltak er iverksatt blant annet gjennom revidering av tilsettingsprosessen og i at det settes på mer kapasitet.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Det er satt inn økt kompetanse og kapasitet i fellesadministrasjonen for å sikre tempo og profesjonalitet i tilsettingsprosessen. I inneværende år skal kompetanse og kapasitet på administrativt fakultetsnivå gjennomgås og oppdateres. Høgskolen har imidlertid ikke tilstrekkelig med virkemidler for å få de faglige kommisjonene til å jobbe raskere. Dette er kritisk i tilsettingsprosessene for faglige stillinger.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R17): Lite hensiktsmessige tilsettingsprosedyrer ved institusjonen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

R18: Lønnspolitikk. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Innen lønnspolitikken ser vi følgende risiko-områder:

- Høgskolen må være konkurransedyktig på lønn for å beholde og tiltrekke seg de beste
- Store interne forskjeller i lønn innen og mellom ulike stillingsgrupper kan skape mistriivsel og dårlig arbeidsmiljø.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Risikoen for at vi ikke skal være konkurransedyktig på lønn vurderes som liten. Risikoen for at vi skal få store interne forskjeller vurderes som liten. Begrunnelsen er at ledelsen har initiert et arbeid i samråd med de tillitsvalgte for å utarbeide en omforent lønnspolitikk. Partene ønsker å legge til rette for en god balanse lønnsmessig mellom de ulike stillingsgrupper, funksjoner og personer. Høgskolen i Bodø har de siste årene hatt en god og solid økonomisk situasjon. Det legger grunnlag for å kunne være konkurransedyktig i forhold til andre offentlige virksomheter. I forhold til enkelte deler av privat virksomhet er vi ikke konkurransedyktige på lønn, men vil kunne konkurrere på andre forhold når den helhetlige arbeidssituasjon legges til grunn, jf beskrivelse nedenfor.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dersom Høgskolen i Bodø får et omdømme som sier at vi er en lavlønnsinstitusjon, må vi forvente et dårligere rekrutteringsgrunnlag. Dersom de interne lønnsforskjellene blir for stor, kan vi forvente misnøye, uro og større turnover. Dette vil kunne svekke produksjonen og måloppnåelsen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Med målsetting om å bli universitetet har Høgskolen i Bodø lav aksept for risiko på dette området. Ved rekruttering søker ledelsen å forhandle fram helhetlige gode

tilsetningsbetingelser i de tilfeller vi ikke kan møte lønnskrav. Det jobbes aktivt med å bedre arbeidsmiljø. Videre jobbes det med å utvikle attraktive velferdsgoder (treningstilbud, sosiale aktiviteter, kulturelle tilbud etc.). Velordnete arbeidsforhold har vist seg å være et konkurransefortrinn i forhold til enkelte deler av privat virksomhet.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Det lages statistikk og rapporter slik at vi løpende kan holde god oversikt og innsikt i lønnsutviklingen ved egen og andre aktuelle institusjoner. I den lokale lønnspolitikken tilstrebes det ordninger som gir rom for mer differensiert lønns plassering. Samtidig arbeider ledelsen for å sikre god personalledelse på alle nivåer, jf lederutviklingsprogrammet som beskrevet ovenfor og et godt arbeidsmiljø samt gode forutsetninger for faglig utvikling.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R18): Lite konkurransedyktig lønnspolitikk.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.5.3 Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Kvantitative styringsparametre.

Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld). (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 1,3.

Kommentar: HBO forventer ikke likviditetsmessige utfordringer i 2010.

Avregninger (gjennomføringen av budsjettet i regnskapsåret). (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 13 mill. kr.

Kommentar: HBO planlegger bruk av avsetninger i 2010.

Risiko-områder.

R19: Administrasjonsordningen. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

En kompetent administrasjon og kvalifisert oppgaveløsning på det administrative området er svært viktig for utviklingen av HBO og det fremtidige universitetet.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Det vurderes som det jobbes godt med å utvikle de administrative funksjonene og administrativt personell. Endringer i arbeidsmarkedet gjør at det er enklere å rekruttere dyktige medarbeidere og HBO fremstår som en attraktiv arbeidstaker også for administrativt personell.

Konsekvensen av å ikke ha en velfungerende administrasjon vurderes som alvorlig, mens sannsynligheten vurderes som liten.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Administrasjonen har ansvaret for mange av møtepunktene og leveransene ovenfor offentlige myndigheter, studenter, ansatte, øvrige institusjoner og omverden for øvrig. En lite velfungerende administrasjon svekker omdømme og det generelle inntrykket av HBO og vil svekke den strategiske kraften til organisasjonen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

HBO vil ha liten aksept for avvik knyttet til utførelsen av administrative funksjoner, og aktivitet forventes iverksatt rimelig raskt ved negative tilbakemeldinger eller avdekkede avvik.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Bruk av egevaluering for de enkelte funksjonsområdene, blant annet ved videreutvikling av faglige administrative fora på tvers av institusjonen.
- Gjennom medarbeiderundersøkelser avdekke nødvendig oppfølging
- Gjennom etablerte fora for samarbeid med studenttillitsvalgte følge opp avdekkede avvik
- Generell bruk av kvalitetssikringssystemet med avviksmeldinger
- Løpende vurdere deltakelse i nasjonalt utviklingsarbeid knyttet til administrative funksjoner. Kompleksiteten innenfor det administrative feltet tilsier at det må finnes hensiktsmessige arbeidsformer og løsninger på tvers av institusjonene.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R19): Dårlig tilpasset administrative funksjoner sett i forhold til høgskolens utvikling og behov.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.5.4 Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

Kvantitative styringsparametre.

Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader). (KD)

Definisjon/beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2010: 1

Kommentar: Samarbeid med Høgskolen i Nesna om å utvikle nettbasert lærerutdanning.

Risiko-områder.

R20: Utviklingen av samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i Nord-Norge. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Det skjer mye omkring strukturen innenfor høgre utdanning, både nasjonalt og regionalt/i landsdelen. Dette stille både HBO, de øvrige høgre utdanningsinstitusjonene i landsdelen, samt Kunnskapsdepartementet som eier, overfor store utfordringer m.h.t. å sikre en formålstjenlig videreutvikling av utdannings- og FoU-virksomheten i Nord-Norge.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Ved inngangen til 2010 kan den videre utviklingen av høgre utdanning i Nord-Norge se rimelig utfordrende ut. Etter at Nordlandsutvalget la fram sin innstilling, som bl.a. konkluderte med en fusjon av de tre høgskolene i Nordland, har dette ført til en intensiv debatt, med ganske så forskjellige synspunkter omkring utviklingen av den framtidige utdanningsstrukturen i Nord-Norge. Høgskolen i Bodø har allerede et omfattende og godt samarbeid med stort sett alle de øvrige høgre utdanningsinstitusjonene i Nord-Norge, og ønsker fortsatt å bidra konstruktivt til både bilaterale samarbeidsrelasjoner, samt nødvendige strukturelle endringer, som skal gavne utviklingen av høgre utdanning og FoU-arbeid i landsdelen. Risikoen for en uhensiktsmessig framtidig struktur innenfor høgre utdanning i Nord-Norge, samt lite/dårlige samarbeidsrelasjoner, ansees som moderat til liten. Denne vurderingen er basert på erkjennelsen av det omfattende og gode samarbeidet som allerede skjer - og stadig er i utvikling - samt at HBO regner med at vår eier, Kunnskapsdepartementet, vil legge klare føringer på den videre strukturelle utviklingen i landsdelen.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dårlig samarbeid, og lite hensiktsmessig organisering av høgre utdanning i Nord-Norge, kan få alvorlige konsekvenser for innsatsen omkring høgre utdanning og FoU i landsdelen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det må legges til grunn liten aksept for en utvikling som hemmer godt samarbeid og lite hensiktsmessig utdanningsstruktur i Nord-Norge.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Kartlegge og evaluere eksisterende samarbeidsrelasjoner (kontrollaktivitet).
- Kartlegge og initiere nye samarbeidstiltak (tiltak).
- Kunnskapsdepartementet må fortsatt ivareta en aktiv (eier)rolle i forhold til en ønsket utvikling av den framtidige utdanningsstrukturen på høyere i nivå i Nord-Norge.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R20): Dårlig utvikling i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i Nord-Norge.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.5.5 Kvalitative styringsparametre.

Hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.

Budsjettmodellen for HBO bygger på kjente prinsipper for tildeling av neste års budsjetttramme. I dette ligger videreføring av effektene av finansieringsmodellen på den enkelte faglige enhet. Ut over dette bruker styret sin mulighet til å foreta særskilte tildelinger for strategiske satsninger. Denne satsningen har vært knyttet til utvikling av doktorgradsutdanningene spesielt og Universitetet i Nordland samlet sett. Utviklingen og kvaliteten på profesjonsstudiene har også vært viktige prioriteringer for HBO. De prioriteringer som har vært gjort har hatt som formål å sikre utvikling i forhold til den fastlagte strategien rundt kvalitet. Det har dermed ikke vært rom for en bredde-satsning knyttet til masterutdanningene eller doktorgradsutdanningene.

Personalpolitiske virkemidler som bidrar til å realisere målet om et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Høgskolen i Bodø arbeider aktivt med å utvikle kompetansetiltak for de ansatte både faglig og administrativt. I overordnet personalpolitisk plan er det utarbeidet mål og retningslinjer for gjennomføring av ulike kompetansetiltak. Det er også laget en egen handlingsplan for likestilling og antidiskriminering for blant annet å sikre et større mangfold.

I 2010 skal det utvikles og startes et eget kompetanseutviklingsopplegg for ledere og da særlig mellomledere. Videre er arbeidet med å revidere og utvikle kvalitetssystemet lagt opp med sikte på å sikre systematisk arbeidsplassbasert læring gjennom beskrivelse av arbeidsprosedyrer og innøving av rutiner og nye arbeidsmetoder.

Høgskolen i Bodø viser fleksibilitet ved å tilrettelegge blant annet ved å innvilge utdanningspermisjoner for at ansatte kan øke sin formalkompetanse ved å følge relevante studier i arbeidstiden. Høgskolen utvikler nå en egen policy for stipendiater og post doc kandidater for å legge til rette for et godt læringsmiljø og stimulere til økt formalkompetanse både for nye medarbeidere og for egne faglige ansatte. I dette ligger også at høgskolen vil følge stipendiater og post doc kandidater tettere for å sikre planlagt framdrift og gode resultater.

Institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Innenfor innkjøp er en egen stillingsressurs dedikert for innkjøpsfeltet. Det samme gjelder for bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet. Det jobbes også med system og rutineforbedringer som skal sikre overholdelse av regelverket. I forhold til omfanget og kompleksiteten vurderes løpende hvorvidt dagens desentraliserte organisering knyttet til BOA er tilfredsstillende. For øvrig vises til omtale om utfordringer innenfor økonomiforvaltningen.

Institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Høgskolen i Bodø ser det som formålstjenlig å gjennomgå gjeldende internkontrollsystem i løpet av 2010. Dette skyldes særlig at institusjonen har vært gjennom en stor vekstperiode med større grad av kompleksitet i aktiviteten. Det er også flere ansatte involvert i ekstern finansiert virksomhet ut fra at omfanget av BOA aktivitet har økt betydelig. Økte krav til intern og ekstern rapportering og kontroll tilsier at det er behov for å utvikle større grad av systematikk i utøvelsen av internkontroll.

HBO har gode rutiner som sikrer kontroll over disponeringen av tildelte midler. Den løpende regnskapsavleggelsen skjer til rett tid innenfor de krav som stilles fra KD. Parallelt jobbes det med forbedring av løpende rapportering for å sikre styringsinformasjon til ulike brukere. Som en del av arbeidet med internkontroll er det besluttet at egne medarbeidere på økonomiavdelingen får en særskilt controllerfunksjon i forhold til både fakultet og fellesadministrasjonen.

Institusjonens arbeid med å redusere midlertidighet i ordinære utdannings- og forskerstillinger.

Høgskolen i Bodø har gjennomgått sine rekrutterings- og tilsettingsrutiner med sikte på å sikre kvalitet i alle ledd. I dette arbeidet har høgskolen hatt oppmerksomhet på grunnlaget for og lovligheten av midlertidige tilsetninger. Regelverket er tydeliggjort i de interne rutinene og personalet er mer bevisst mulighetene og begrensningene som statens personalhåndbok og tjenestemannsloven innebærer.

Høgskolen i Bodø har hatt en sterk utvikling de siste ti til femten årene. Utviklingen av grunnlaget for å kunne søke om universitetsstatus har medført en kraftig utvikling særlig av det faglige miljøet, men også av administrasjonen. Nå når søknaden er sendt og universitetsetableringen går inn i en ny fase, må institusjonen konsolideres. Det vil innebære at behovet for å bruke midlertidighet vil bli mindre. I konsolideringsfasen vil vi ha oppmerksomhet på mulighetene for å redusere bruk av midlertidige stillinger til det som av hensyn til videre utvikling er nødvendig.

3.6 DISPONERING AV TILDELTE MIDLER FOR 2010.

Styret for Høgskolen i Bodø vedtok 16.12.2009 budsjettet for 2010 og dermed planene for disponering av tildelte midler i 2010. I arbeidet med budsjettet har det vært vektlagt å sikre handlingsrommet for HBO, innenfor prinsippene av rammestyring av enkelte enhetene. Budsjettfordelingen forutsetter også ivaretagelse av de overordnede føringene som fremgår av HBO's arbeid med mål og resultatstyring. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig produksjon knyttet til både studie og forskning, samt det å sikre ekstern finansiering er vesentlige elementer i styringen.

Vedtatt budsjettfordelingsmodell angir fordelingen av midlene internt i institusjonen, men i tillegg har styret benyttet muligheten de har til å gjøre eksplisitte føringer og bevilgninger ut fra særskilte strategiske målsettinger. Budsjettet for 2010 er utarbeidet innenfor tilfredsstillende rammer ut fra en positiv produksjon i 2008. Samlet tildeling er kr 428,107 mill kr. I tillegg er det forutsatt bruk av avsetninger og øvrige inntekter og refusjoner. Totalt sett er kr 443,9 mill forutsett fordelt på følgende hovedområder:

Ansvarsområde/ enhet	Kr
Handelshøgskolen i Bodø	52.885.448
Fakultet for samfunnsvitenskap	45.340.598
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	39.994.008
Profesjonshøgskolen	93.407.044
Totalt fagavdelinger	231.627.098
Fellesavdelinger	92.790.750
Husleie og strøm	92.375.508
Strategiske tiltak, investeringer og avsetninger lønnsoppgjør	27.120.000
Totalt disponert	443.913.356

Ut over disponert budsjett knyttet til ordinær virksomhet har HBO betydelig ekstern finansiert virksomhet.